

Interacció entre robots sexuals i persones: intimitat, tecnologia i representacions

Ismael Montserrat Triay

Direcció: **Dr. Josep Martí Pérez**

Gran d'Antropologia i Evolució Humana
Treball Final de Grau 2021/2022
Universitat Oberta de Catalunya / Universitat Rovira i Virgili

ÍNDEX

Agraïments	3
Resum	4
1 - Introducció	5
2 - Interès i viabilitat de la recerca	8
3 - Objectius i Hipòtesis	9
4 - Marc teòric	10
5 - Estat de la qüestió	14
6 - Metodologia i fonts	18
8.1- Recerca bibliogràfica	21
7 - RealDoll. Què és i com son els <i>sexbots</i> allà comercialitzats?	25
8 - Presentació i resultats	28
8.1 - Premsa	28
8.2 - Enquesta	33
8.3 - The Doll Forum (TDF)	39
9 - Discussió	41
10 - Conclusions	47
11 - Referències	49
12 - Webgrafia	55
13 - Annex	56

AGRAÏMENTS

Són moltes les hores invertides en l'elaboració d'aquest TFG, i, per tant, no són poques les persones que d'una manera o altra, i sense saber-ho, han fet possible que aquest pogués sortir a la llum. I no faig referència solament a aquest treball en concret, sinó també als vuit anys que ha durat el trànsit per aquest grau.

Per començar voldria agrair al director del meu TFG, Josep Martí, per haver acceptat tutoritzar-me, per la seva sempre bona disponibilitat i per l'entorn amable de treball que ha propiciat, el qual no ha fet sinó afavorir la meua creativitat i reforçar la meua confiança en aquesta investigació. Sempre l'he tingut aprop, guiant les meves iniciatives, amb els seus suggeriments, puntualitzacions i aclariments.

Gràcies també a les companyes, companys i docents amb què hem intercanviat molts moments, de goig i a vegades de ràbia, sigui en espais físics o virtuals, problematitzant, compartint desinteressadament, amb afinitats o sense elles, però que no ha deixat de ser estímul en moments de dubtes i fre en moments d'eufòria.

Tampoc voldria deixar de banda als meus amics més propers, que han aguantat autèntics monòlegs antropològics com mai s'hagueren pensat que ho farien. I que al mateix temps, a part de compartir cerveses i hamburgueses, també m'han aconseguit informants, traductors i temes d'estudi.

Una menció especial al meu pare i a la meua mare, que sempre havien tingut la il·lusió de veure al seu fill amb un títol universitari, i no ho hauran vist en aquest món. I que per cert, mai van entendre què era açò que estudiava i que per recordar-ho tenien un paperet amb la paraula antropologia clavada amb una xinxeta en el suro de la seva cuina.

A na Blanca i al seu fill Alain. A la primera, la meua parella, infinitament agraït per haver patit els malabars de conviure amb jo durant aquests, a vegades ben complicats, darrers vuit anys. Els seus qüestionaments i matisos han fet que hagués d'afinar la meua mirada, perspectiva i posicionaments. I a n'Alain no puc fer més que demanar-li perdó per haver hagut d'aguantar algun moment meu d'absència, tensió i malhumor.

I finalment agrair-li a l'Antropologia amb lletres majúscules, haver obert una nova manera de mirar, que no ha sigut una mirada no tan sols cap a defora, sinó també cap al meu interior.

RESUM

La robofília és un fenomen novador relacionat amb aquelles persones que tenen relacions sexo afectives amb robots equipats amb dispositius d'intel·ligència artificial. Més que fer una aproximació a una pràctica sexual dissident, s'analitza si en aquesta es reproduïxen i consoliden, amb la interacció tecnològica, uns valors i representacions corporals i de gènere qualificables de tradicionals, assignant uns rols determinats a homes i dones, jeràrquics i hegemònics. Interessa també il·lustrar com afecta aquesta interacció tecnològica en la vida íntima de les persones propietàries de robots sexuals en la seva intimitat i vida afectiva, i com pot afectar a la interacció entre persones o donar forma a nous models relacionals. Per aconseguir-ho, el present treball es nodrirà de tres fonts d'informació. Primerament, es mostrarà el tractament que se'n fa del fenomen la premsa ordinària. Seguidament, s'inclou el resultat d'una enquesta aleatòria per mostrar quin és l'imaginari cultural construït al voltant de la robofília. Per continuar amb un apropament al camp, des de dos fronts, per una banda amb un recull d'entrevistes a responsables de l'empresa RealDoll, capdavantera en el disseny, desenvolupament i comercialització de robots sexuals, i per un altre, amb una aproximació/immersió al fòrum d'usuaris de robots sexuals The Doll Forum. També s'oferirà una pinzellada de com el meu concepte al voltant del fenomen ha anat evolucionant a mesura que he anat aprofundint en la investigació. La mirada cap a la robofília és doble, per una banda emmarcada en paràmetres posthumanistes, entenent la robofília com un fet relacional, situat i indèstriable del context en què es dona, i, per una altra banda, s'observa el potencial dels *sexbots* per desbaratar els binarismes hegemònics i oferir noves possibilitats de plaer si es transcendeix l'aparença humana com a objectiu tan en el disseny com en el seu ús.

Paraules clau: Interacció robots-humans, gènere, cos, afecte

ABSTRACT

Robophilia is an innovative phenomenon related to people who have sex with robots equipped with artificial intelligence devices. Rather than approaching a dissenting sexual practice, it is analysed whether it reproduces and consolidates, through technological interaction, values and body and gender representations that can be described as traditional, assigning certain roles to men and women, hierarchical and hegemonic. It is also interesting to illustrate how this technological interaction affects the intimate life of people who own sex robots in their intimacy and emotional life, and how it can affect the interaction between people or shape new relational models. To achieve this, the present work will be nourished by three sources of information. First, it will be shown the treatment of the phenomenon by the ordinary press. The following is the result of a random survey to show the cultural imagery built around robophilia. To continue with an approach to the field, from two fronts, on the one hand with a collection of interviews with managers of the company RealDoll, the leading brand in the design, development and marketing of sex robots, and on the other, with an approach/ dive into The Doll Forum sex robot user forum. It will also offer a glimpse of how my concept around the phenomenon has evolved as I have delved deeper into research. The view of robophilia is twofold, on the one hand framed in posthumanist parameters, understanding robophilia as a relational, situated and inseparable fact of the context in which it occurs, and, on the other hand, the potential of *sexbots* for disrupt hegemonic binaries and offer new possibilities for pleasure if human appearance is transcended as a goal in both design and use.

Keywords: Human-robot interaction, gender, body, affection

«Formamos nuestras herramientas y luego ellas nos forman.» (Culkin, 1967: 52).

«For why should [sex robots] have to be as accurate a copy of a human as possible? Why not free ourselves from the notion that our counterparts during sex have to look like a human? Maybe interacting with robots, we could delve into completely new spheres of sexual pleasure, of which we still have no idea today. Perhaps not only would the boundaries between men and women become obsolete, but also those between man and machine.» (Kubes, 2019a: 62).

1 – INTRODUCCIÓ

És impossible entendre l'evolució tecnològica separada de l'evolució sociocultural. La tecnologia és part integral de la condició humana. Els robots sexuals es comencen a produir en un moment, l'actual, en què l'evolució tecnològica està inserida en plena època neoliberal, producte aquesta darrera capitalisme consumista que depèn bàsicament de la contínua producció de novetats. Sense oblidar que en aquest marc la robofília, més que com una pràctica subversiva, pot ser observada pel potencial desestructurador que emmagatzema. L'opinió de Butler al respecte (2018: 26) és que tota pràctica subversiva pot acabar convertint-se en un clixé fagocitat pel mercat, on tota subversió es considerada mercaderia i té un valor de mercat.

El capitalisme no és no tan sols un sistema determinat d'organitzar les forces de producció, sinó també un tipus determinat de vincle social, d'una obligació a trobar la felicitat per mitjà del consum (Ema, 2008: 126), amb la propagació de productes llestos per a l'ús immediat, de solucions ràpides i satisfaccions instantànies. Així, mercat i tecnologia són inseparables, de la mateixa manera que ho és la relació formada per productors i consumidors. Tot açò en un context on les tecnologies despleguen un nou catàleg de productes novadors i imaginatius, un catàleg aparentment inesgotable que genera noves subjectivitats vinculades a la volatilitat dels interessos del mercat (Sibilia, 1999: 33). Mercat al qual les persones amb escassetat de recursos estaran condemnades a no poder accedir (Bauman, 2005: 47).

No deixa de ser aquest un altre efecte perniciosos de la tecnologia, la segregació vinculada al poder adquisitiu. Igualment, la tecnologia com a element consumible penetra cada vegada més en els àmbits privats, afectius i íntims i no ho fa de manera innòcua, ja que és permeable —i permeadora— per les categories de gènere, sexualitat, ètnia i classe, que estructuren les expectatives actuals de la tecnologia. Incrustada per tant en les estructures de poder, la tecnologia no és tan sols una activitat econòmica, sinó que és també un sistema d'intercanvi simbòlic, un tipus específic de cultura (Sanz, 2016: 4) que integra i exterioritza, construeix i reforça, el trinomi cos/gènere/sexualitat. La previsible expansió dels robots sexuals es produeix com afirma Mario Bunge (2012: 35) en un context social i cultural en què les societats industrials estan obertes —i entregades, afegiria jo— a la innovació tecnològica però reticents al mateix temps als canvis socials. Està per veure fins a quin punt, la tecnologia en general, i els *sexbots* en particular, reforçaran els patrons heteronormatius i patriarcals existents projectats actualment sobre els *sexbots*. La irrupció d'aquesta tecnologia pot propiciar noves configuracions i transformacions en els models de relacions entre persones, les maneres de concebre la intimitat o l'erotisme (Bernstein, 2007: 187), possibilitant al mateix temps la ruptura o canvi de relació en els dualismes jo/altre, idealisme/materialisme, ment/cos, humà/animal (Haraway, 2000: 263) o natura/cultura.

Entenc per robot sexual, aquell dispositiu antropofornitzat, que incorpora característiques anàlogues a les humanes, fabricat —en la majoria dels casos a dia d’avui— sota uns estereotips femenins de gènere culturalment contingents, representant uns cossos estereotipadament eròtics de dones, amb braços i cames articulables, i genitals i orificis sexuals. Conjunt de trets que indiquen que els *sexbots* estan designats inicialment pel seu ús sexual, encara que no se’n descarten d’altres, com l’afecte o la companyia. En els cossos d’aquestes màquines conflueixen els darrers avenços en àmbits com els de la robòtica, la biomecànica i la intel·ligència artificial. El model actualment més desenvolupat, Harmony, comercialitzat per RealDoll, és personalitzable, i té capacitat per presentar un mínim d’interacció i mantenir petites converses amb els propietaris, ajustant-se a les seves preferències, gràcies al fet que poden escoltar, recordar i parlar, de la mateixa manera que hi ha diferents possibilitats o trets de personalitat a escollir segons les preferències de la clientela. Trets, tots junts, que impliquen als propietaris la sensació d’interactuar sexualment amb persones de carn i os, com exposa Martí (2003: 30) en referir-se a l’antropomorfisme, és a dir, l’atribució de característiques humanes a éssers i objectes no humans. És en aquest cas deliberat i conscient, i com veurem, pot respondre a les necessitats emocionals dels éssers humans. Tanmateix les clicades d’ull a l’antropomorfisme no sorgeixen només cap a aquells objectes que cerquen l’aparença humana, sinó també és normal adjudicar valors humans a aquells aparells o animals de companyia amb els quals interactuem.

Segons pronostica David Levy (2008: 305-306), els robots sexuals estaran completament integrats en la nostra societat l’any 2050, fins al punt que seran possibles els matrimonis entre persones humanes i robots, ja que, seguint amb Levy (2008: 136), “cuando los robots tengan una personalidad y un aspecto cada vez más humano, eso hará que nos gusten y los amemos. La tendencia humana a cuidar de alguien o algo contribuirá a generar sentimientos de amor por los robots”. Els trets dels *sexbots* es plasmen en la seva corporalitat visible, s’interactua amb ells és a partir de la connectivitat a la xarxa i tenen a hores d’ara una mobilitat molt escassa. Així mateix, la intel·ligència incorporada els capacita per l’aprenentatge i la sociabilitat, estant especialment preparats per a oferir un intercanvi sexual satisfactori amb les persones propietàries (Fosch-Villaronga i Foulsen, 2000: 6). És més, hi ha persones que poden enamorar-se d’aquests robots sexuals amb els quals diuen mantenir relacions sexuals, responnent als *sexbots* de la mateixa manera que ho farien amb humans (Szcuka, Hartmann, Krämer, 2019: 6). Encara que els estudis empírics desenvolupats per Scheutz i Arnold (2016, 2017) conclouin que la gent opina que els robots sexuals són objectes que poden ser controlats pels seus propietaris alhora que estan mancats d’autonomia i de la capacitat d’expressar i percebre emocions (Zhou, Fischer, 2019: 179), hi ha, però, qui es demana si podran en un futur proper estimar els robots a les persones que se’ls estimen (Niholm i Frank, 2017: 219). El que no es posa en qüestió és la tendència dels éssers humans a antropomorfitzar, on com més semblant és l’aparença dels *sexbots* a la dels humans més augmenta la tendència a atribuir-los-hi trets psicològics, estats mentals o intencionalitat, a conferir-los-hi una racionalitat que suposadament enriqueix la interacció humana amb ells. Els resultats de diverses recerques científiques pel que fa aspectes exclusivament humans - mantenir una conversa, memoritzar el succeït en les interaccions, mostrar un somriure, indicar contrarietat, mostrar interès amb l’interlocutor, expressar preferències- poden fer bona la frase de Turkle (citada a Zara, Veggi i Farrington 2021) que els *sexbots* no són aquells artefactes als que fem i ens fan coses sinó que també ens fan fer coses.

A pesar de ser un fenomen poc estès actualment, la robofilia té presència en els *mèdia*, conformant un imaginari cultural que sembla anar agafant consistència, sigui a partir de les notícies que esporàdicament van apareixent en la premsa ordinària, per documentals televisius, o per la seva presència en el cinema (*Her*; *Air Doll*; *Ex_machina*; *Lars y una chica de verdad*) o sèries televisives

(*West World; Black Mirror; Better than us*). Si bé hi ha una tendència a imaginar que els possibles propietaris dels *sexbots* són persones de caire solitari i amb dificultats per a relacionar-se, dades extretes d'estudis empírics, com els de Scheutz i Arnold (2016, 2017) no indiquen el mateix, els quals mostren uns resultats en els quals es reflecteix que un 40% dels homes admet que s'imagina comprant un d'aquests robots en el transcurs de cinc anys. Un 86% pensa que són aptes per satisfer els desitjos sexuals, i un 30% és favorable a l'opinió de la seva idoneïtat per perdre la virginitat sexual, sense diferències significatives entre el que pensen homes o dones, o que dues terceres parts dels homes estan a favor de la seva utilització, per dues terceres parts de les dones que estan en contra. De manera directament proporcional a l'atenció despertada pels robots sexuals, han anat sorgint posicionaments marcadament favorables o desfavorables al seu desenvolupament. És des d'aquelles perspectives clarament crítiques, d'arrel humanista, on es destaca que en aquesta pràctica sexual les dones són presentades com objectes sexuals subordinats als desitjos del plaer masculí. Això no fa sinó cosificar els cossos de les persones reforçant els models de cossos ideals, perpetuant els rols de gènere, o entre d'altres, mercantilitzant la intimitat (Richardson, 2015b) o minvant el sentit d'empatia de les persones desenvolupat quan es relacionen amb altres persones (Kewnig, 2019: 24). També hi ha posicionaments favorables que sense qüestionar el context social hegemònic, i sense perdre de vista un enfocament humanista, ja que presenten l'ideal de *sexbot* com a imitació *perfecta* dels humans en quant a aspecte i capacitats, destaquen el seu vessant funcional, podent ser emprats com a diversió, per emplenar buits emocionals, com a teràpia per persones amb disfuncions sexuals o fins i tot com a substitut per a la prostitució (Levy, 2008).

Per altra banda, i anant més enllà d'aquests dos plantejaments antagònics, hi ha mostres de qüestionament del context social hegemònic, on s'observa que la tecnologia no és neutre pel que fa al conjunt cos/gènere/sexualitat/ètnia/classe, contemplant el potencial d'aquesta per transformar patrons, modificar binarismes o establir nous models de relació o esvair submissions (Leach, 2018), o explorar nous límits de la sexualitat. Tot açò tenint en consideració com els *sexbots* poden complementar i millorar (més que substituir) les relacions entre persones (Danaher, 2019: 143). Igualment, es qüestiona la necessitat de construir *sexbots* amb aparença hiperrealista a imatge dels humans (Devlin, 2018: 15), que transcendeixin els models deterministes i essencialistes, i que inclús deixin com obsolets els binarismes hegemònics essencialistes i reduccionistes de sexe i gènere, possibilitant alhora remodelar aquells entre humans i màquines (Kubes, 2019b: 62). Sense descartar que el fet d'introduir els *sexbots* en àmbits com el de la sexualitat pot desencadenar efectes en el concepte que manegem d'intimitat i fer borinar les columnes que mantenen al patriarcat en un lloc de privilegi, naturalitzat, que opera des dels nostres subconscients de manera inconscient.

Tenint tot açò en compte, el present treball tindrà com a fil conductor les següents preguntes:

- com es presenten els cossos dels/les *sexbots*?
- quin tipus d'interacció sexual/emocional es promou?, s'apunten nous patrons/pràctiques de gènere/relació?
- hi ha un reforçament dels existents?

De totes maneres, en aquesta investigació vull anar més enllà d'aquestes preguntes, per endinsar-me en l'àmbit dels propietaris de *sexbots*, en les seves experiències, juntament amb una incursió en l'àmbit dels responsables de la seva producció i comercialització, amb la intenció de poder fer posteriorment un exercici de triangulació de les dades empíriques amb les obtingudes a partir de la revisió bibliogràfica.

2 - INTERÈS I VIABILITAT DE LA RECERCA PROPOSADA

Quan parlem de *sexbots* ens referim a aquells robots hiperrealistes, modelats a partir d'imatges exclusivament erotitzades de dones, equipats amb tecnologia que incorpora intel·ligència artificial, amb esquelets que es poden articular, però sense ser mecànicament autònoms. Robots encara incipients en la seva expansió mercantil i d'incidència social ara per ara escassa. Així i tot, com va manifestar-me en una entrevista Matt McMullen, gerent de l'empresa RealDoll, cada any es venen uns quatre-cents robots sexuals, i aquest any esperen arribar als cinc-cents, fabricació que va començar des de l'any 2018¹. Açò fa que no sigui fàcil valorar la rellevància social de la recerca feta, però sí l'emergència del fenomen, que entenc posseeix el potencial per irrompre no tan sols en l'àmbit de la sexualitat, sinó també en el dels models relacionals, de les representacions corporals o de gènere. Per açò mateix considero necessària l'aproximació antropològica, la qual fent ús de la metodologia a ella adscrita, i més enllà de valoracions morals i ètiques, té molt a dir. I més si es té en compte que són més bé escasses les investigacions realitzades.

Que la robofilia sigui un tema present en les pel·lícules cinematogràfiques, o en la premsa ordinària, és senyal del seu potencial en la reproducció, en la representació i presentació d'uns cossos artificials que poden afectar costums i pràctiques sexuals, parametrizant unes nocions de com són els cossos humans, com interaccionen, com es toquen, es desitgen i s'acompanyen els uns als altres. Però cal tenir en compte que els *comportaments* dels *sexbots* estan encara enfora del que els mitjans de comunicació, generalment de manera sensacionalista, han representat. No és menys cert que hi ha persones propietàries d'aquestes companyies artificials que no tan sols obtenen plaer sexual, sinó també experiències íntimes i socials satisfactòries (Cassidy, 2016: 203). Cal remarcar el no perdre de vista el potencial antropològic important que posseeix la robofilia, fenomen que, si bé crea resistències, també possibilita transformacions, per la seva incipient configuració, per les noves relacions que pot implicar entre persones, i noves categories que pot delimitar i conformar. Estem en un nou camp ple de simbolismes configuracionals, amb potencial resignificador, des del mateix moment que entra en l'imaginari cultural de les persones i comença a configurar models i categories a partir de les representacions que se'n fa. Igualment, girant l'objectiu cap a les societats anomenades occidentals en què es fabriquen i comencen a comercialitzar, els *sexbots* poden dir molt dels valors i categories en aquestes vigents, ja que els robots sexuals no deixen de ser el reflex de la realitat en què neixen, on han sigut creats i interpretats, i només poden reflectir estats emocionals humans (Atanasoki i Vora, 2019: 110). Açò fa bona l'afirmació de Baudrillard (2007: 27) de que tot objecte, a part de la seva funció pràctica, té la funció primordial de receptacle dels imaginaris de tota cultura. Al cap i a la fi tota representació no és sinó una mirada, un autoretrat d'una cultura, una manera de veure's a si mateixa (Le Breton, 2009: 74), i els cossos, en aquest cas els dels robots, simbolitzen i són mirall, amb la seva representació, de la relació que mantenen amb els demés i el món. Seguint amb Le Breton (2002: 37), "el cuerpo –y las interacciones a què incita– propone un ángulo de mirada fino y original a través del cual es posible registrar de manera pertinente las pulsaciones de la vida social".

¹ Tammateix no és RealDoll la única empresa que comercialitza robots sexuals, si bé és, a dia d'avui, la que fabrica els més sofisticats i més cars. Destaquen actualment en aquest àmbit les empreses xineses AI-Tech i DS Doll, l'americana True-Companion, o la catalana Synthea Amatus.

3 - OBJECTIUS I HIPÒTETIS

1. OBJECTIUS

- Objectiu General

Analitzar la robofilia i identificar la seva relació en el reforçament o reformulació de les categories existents en la nostra societat quant a gènere i models de relació sexual/afectiva normatius

- Objectius Específics

- a. Observar com es representa el fenomen, a través de la seva comercialització i presència en la premsa ordinària.
- b. Contemplar el potencial transformador de la tecnologia i la seva interacció amb les persones.
- c. Observar com els propietaris de robots sexuals interaccuen amb ells, a escala sexual i emocional.

2. HIPÒTESIS

- a. La tecnologia presenta un biaix de gènere inherent que es reflecteix en com es representen les *sexbots*.
- b. La tecnologia present en els *sexbots* té el potencial per transcendir binarismes, pràctiques sexuals i representacions corporals normatives.
- c. En la interacció *sexbot*/humà s'estableixen llaços afectius per part de les persones cap als bots.

4 - MARC TEÒRIC

Es pot abordar la robofília des d'enfocaments tant filosòfics, com ètics, morals, psicològics, terapèutics, tecnològics o legals. Aquesta investigació es focalitzarà en el caràcter indiscutiblement social i cultural del fenomen, en les perspectives de fabricants i clients, en l'ús que en fan dels *sexbots* els seus propietaris, en com s'hi relacionen, en la seva intimitat, en com els afecta, en com els viuen i els integren en les seves vides.

Investigació que també beurà de la font de la premsa ordinària, per veure com és allà representada aquesta pràctica, com es mostren els cossos dels *sexbots*, com es manifesten els biaixos de gènere, com es reproduïxen determinades jerarquies i rols. En definitiva, més que parar l'atenció en el fenomen com a dissidència sexo afectiva, s'incidirà en els intersticis d'aquesta pràctica al mateix temps que es valorarà si s'apunten —amb la irrupció tecnològica i el seu potencial inherent en l'àmbit de la sexualitat, gènere, cos i relacions— indicis reconfiguradors pel que fa als estereotips corporals, o als rols de gènere dicotòmicament establerts, normatius, arrelats i naturalitzats. En poques paraules, veure si hi ha mostres de performativitat en les relacions sexoafectives entre robots i humans, sent al mateix temps conscient que la investigació de la robofília té un caire més especulatiu que empíric, ja que estem parlant d'uns robots en els quals la seva funcionalitat autònoma està encara lluny, i els primers models no deixen de ser prototips en proves, ja començats a comercialitzar. Però sóc de l'opinió que la irrupció d'aquests robots, si arriba a arrencar, implicarà un conflicte entre les normes socials establertes i la seva transformació (Leach, 2018), ja que no hi ha canvi tecnològic que no vagi acompanyat de variacions tant a escala social com personal.

Així, l'observació de la interacció entre humans i robots en l'àmbit sexual i afectiu, així com de possibles conseqüències en les relacions afectives entre humans i les categories de gènere dicotòmiques vigents i hegemòniques, es farà des de diverses perspectives. La primera d'elles, una visió posthumanista de la interacció entre persones humanes i artefactes tecnològics, on el límit entre el què és natural i el què és cultural està sent desplaçat en gran manera pels efectes del desenvolupament tecnocientífic. Aquest desplaçament estableix un *contínuum* que implica la superació de l'antropocentrisme. Nova dimensió que pot ser llegida com un moviment de desconstrucció, d'una espècie generalment jeràrquica i dominant de la qual la seva centralitat serà posada en discussió, la d'home blanc, urbanitzat, heterosexual, inscrit en una unitat reproductiva base i ciutadà de ple dret en una comunitat política reconeguda (Braidotti, 2015: 68). Com manifesta Pepperell (2003, citat a Alfaro 2015: 102), “it is the end [...] of the ‘man-centred’ universe or, put less phallogocentrically, a ‘human-centred’ universe. In other words, it is about the end of ‘humanism’, that long-held belief in the infallibility of human power and the arrogant belief in our superiority and uniqueness”. Una interacció que no tan sols transcendeix el rol de mediador entre humans i el món que habiten, sinó que els converteix en intermediaris entre les percepcions humanes, les accions i els valors que guien aquestes accions. Una perspectiva fenomenològica ens porta a entendre que tota persona té experiència de la seva existència a partir de la seva mirada singular originada en el conjunt del sistema simbòlic en què viu, i que entre altres factors, és de cabdal importància el rol constitutiu inherent a tota tecnologia, que genera un impacte en la nostra moralitat i modela unes respostes morals diverses en els/les subjectes (Bergen, 2020: 288). Al mateix la fenomenologia ens incita a repensar què significa ser humà i la forma d'interaccionar amb els objectes, ja que els límits que el pensament occidental modern tenia per impenetrables estan sen visiblement esborronats (Leach, 2020: 13).

La importància del cos és indiscutible en la interacció entre tecnologia i humans. I ho és a un nivell tan íntim com és el de la sexualitat, com a conseqüència de la seva representació. Com diu Le Breton (2013: 27), el cos produeix sentit contínuament, i s'insereix en espais socials culturalment

determinats. Ho fa amb una corporeïtat lligada tant a la naturalesa com amb la tecnologia, afirmant al mateix temps que el cos no existeix en estat natural, sinó que està implicat en trames de sentit situades. Cos que està íntimament lligat al que és social i cultural, ja que tota pràctica social és sempre una experiència cultural (Esteban, 2013: 71), influenciant homes i dones de manera diferent i específica en base a uns canons socialment establerts. Perquè aquesta presentació no deixa de ser un discurs que apunta directament a la vida, modelant-la per adequar-la a una normalitat determinada (Sibilia, 2006: 29). Cos que és alhora agent i objecte social, de la mateixa manera que ho són els bots, els quals encarnen formes corporals humanes interessades i estereotipades, al mateix temps que les produeixen. Aquesta idea encaixa perfectament amb el concepte de Clifford Geertz (2003: 92) dels models *de i per* a la realitat, és a dir aquelles estructures i representacions que “dan sentido, es decir, forma conceptual objetiva a la realidad social y psicológica, al ajustarse a ella y al modelarla según esas mismas estructuras culturales”. Al cap i a la fi el cos és la peça clau per entendre les relacions que s'estableixen entre les persones, la seva imatge i les identitats de gènere en la nostra societat, constituint el piú en què cal encaixar tant la identitat individual com la social (Martí, 2008: 108). Sense deixar de tenir en compte que aquestes presentacions socials del cos, així com les tipologies de relacions sexuals associades aquestes -aquí faig referència a com es presenten i comercialitzen els bots- impliquen fer referència al concepte de sexualitat mostrat per Foucault (1978: 109), on la sexualitat és un instrument que apareix com una via que dona forma a unes determinades relacions de poder, formes subtils de control social que marquen, justifiquen o mantenen relacions jeràrquiques d'ordre social, i de manera progressiva, cada vegada més alliberat de les cadenes de l'ànima i més inserit en les mans de les relacions de mercat (Martí, 2008: 56). Aquestes màquines, més que construïdes per ser com humanes, sembla que són construïdes amb la pretensió de ser humanes, extremadament antropomorfitzades, integrant patrons de bellesa i gènere vigents, que al mateix temps que reforcen els estereotips significatius representats també els poden desafiar (Leach, 2020: 15-16).

Els *sexbots* i les persones relacionades amb aquest fenomen, siguin usuàries, dissenyadors/es, gent partidària o retractora, mitjans de comunicació o empreses comercialitzadores, comparteixen un espai on representació cultural i imaginari cultural interaccionen i es retroalimenten. És impossible obviar que la tecnologia està sotmesa, en un sistema de significacions i valors, com molt bé exterioritzen els robots sexuals, a uns patrons, unes modes i un consum necessari (Baudrillard, 2004: 144). Entenc per imaginari cultural la forma en què les persones imaginem el seu entorn, el comparteixen i el conceben de manera col·lectiva, fent possibles unes pràctiques comunes i un sentiment amplament compartit de legitimitat, que incorpora i projecta perspectives a partir de pràctiques i normatives, que més que guiar com funcionen les coses, indiquen com han de funcionar (Taylor, 2006: 37-38), tenint present igualment que l'*impensable* és també present en la cultura, encara que exclòs de la cultura dominant (Butler, 2018: 170). Trobo apropiada en aquest punt, la sentència de Lévy-Bruhul (1985: 11) que diu que la vertadera força de cada objecte forma part integrant de la seva representació. El cos es converteix en un símbol de situació, un reservori inesgotable de l'imaginari social (Le Breton, 2002: 65). Vull dir amb açò que és un lloc de cultura i de socialització, modelat per les forces socials, i adquireix el seu significat dins el discurs elaborat en el context d'uniques relacions de poder determinades (Foucault citat a Butler, 2018: 194). Per açò mateix, la importància de la premsa com a constructor d'aquest imaginari és fonamental, ja que “simplifies, dramatizes, personifies, stereotypes and enjoys to present news as ‘unexpected’ and newsworthy. Through these processes, hegemony and hegemonic views are constructed and reproduced” (Dale Stone [2011] citat a Enguix, 2013: 43). De la mateixa manera que ho són també altres mitjans com el cinema o les novel·les, els quals tenen a veure en què el biaix de gènere estigui fortament inserit en l'imaginari cultural que envolta els robots sexuals, i açò es manifesta en el seu disseny i en la seva percepció, tant així que en un experiment (Jung et al, citat a Leach, 2020: 192) van trobar que els robots sense indicis de gènere

en el seu aspecte extern són percebuts de forma majoritària com a gènere masculí abans que femení. Per tant, la caracterització conferida als *sexbots* està influenciada pel concepte imaginàriament construït de *sexbot*, cosa que els possibilita al mateix temps a representar unes tasques específiques associades al seu gènere: la provisió de cura emocional i física als seus propietaris masculins (Leach, 2020: 196). És possible imaginar uns robots dissenyats com a imitació dels humans sense marques de gènere? Si no es desbarata el primer paràmetre, el de la imitació, és tasca difícil, per no dir impossible.

La companyia mallorquina de dansa Baal² representa un espectacle *Ginoide* amb la intervenció de dos personatges, una robot sexual i el seu propietari, una representació en part subversiva, ja que la robot és la que es comporta amb sentiments i el seu propietari és insensible, emprant-la solament per a satisfer les seves necessitats sexuals. És una representació, però, que fa bona l'afirmació de Butler (2018: 49) de què “es impossible separar gènere de las intersecciones políticas y culturales en las que constantemente se produce y mantiene”, és a dir, encara que de manera molt simple i elemental, en aquesta obra la dona és la que demana afecte, la que plora, mentre que l'home és el que domina i decideix. Però no sempre és així, ja que a vegades aquests estereotips s'interroguen, “una intel·ligència artificial no necessita gènere. Podia haver sigut una capsa de color gris”, li diu Caleb, un programador informàtic minuciosament seleccionat, a Nathan, el fabricant d'una robot hiperrealista i equipada amb intel·ligència artificial, Ava, en una escena de la pel·lícula *Ex_Machina* (2015) dirigida per Alex Garland. En una altra escena cinematogràfica estreta de *Sleeper* (Woody Allen, 1973), els personatges reunits en una sala per sopar, es passen una esfera grisa de mà en mà, la *bola*, que al tocar-la els proporciona plaer. Aquestes diferents escenes de ficció em donen peu a poder plantejar el fenomen de les relacions entre humans i màquines des d'una perspectiva *queer*. Es repliquen uns patrons molt precisos, però, ha de ser sempre així? És manifest el biaix de gènere i la violència simbòlica al voltant de l'elaboració i representació dels bots. Tenen uns cossos estandarditzats amb unes pràctiques normativitzades sota les directrius dels paradigmes heteronormatius associades. És a dir, un model ideal de dona, submissa, amb l'objectiu de complaure els homes. Els *sexbots* estan mancats de subjectivitat i de ment amb la qual poder-se relacionar, encara que posseeixin forma física, que no consciència encarnada, amb veu però sense diàleg, i amb capacitat ja per a l'expressió de sentiments però no, en canvi, de realitats psicològiques (Kubes, 2019a). En paraules de Devlin (citada a Danaher, 2019), es pot aprofitar el potencial de la conjunció de la robòtica i la intel·ligència artificial per donar forma a noves experiències de diversitat sexual i modificar el binarisme de gènere fonamentat en el desig heterosexual en que el terme masculí es distingeix del femení (Butler, 2018: 81), o dibuixar un nou marc ontològic que doni cabuda a la creació d'un nou gènere (Ferrando, 2014). En el *Manifest ciborg* de 1985 ja augurava Dona Haraway que els ciborgs, organismes híbrids ni humans ni màquines, podrien formar part de la realitat social i de les nostres relacions, difuminant fronteres entre el que és humà i robòtic, en un món post genèric, en el qual els estereotips, rols o prejudicis arrelats en les forces hegemòniques perdran tot el seu sentit:

El ciborg no tiene relaciones con la bisexualidad ... un ser no atado a ninguna dependencia ... se sitúa decididamente del lado de la parcialidad ... no espera que su padre lo salve con un arreglo del jardín ... no sueña con una comunidad que siga el modelo de la familia orgánica.

Faig referència aquí a la preocupació per la representació. És més, cenyir-se a la representació dels robots d'una manera concreta com s'està començant a fer és un condicionant que limita el ventall de possibles interpretacions dels usuaris a com interactuar amb ells (Atanasoki i Vora, 2019: 114).

² Vaig assistir a la representació de *Ginoide* el dia 3 de desembre de 2021, a l'espai cultural Albert Camús de Sant Lluís a Menorca. Tràiler disponible a <https://vimeo.com/357692642>

Posicions contràries al seu desenvolupament o d'altres de favorables, les perspectives dels propietaris, les dels creadors, les dels científics socials o dels filòsofs, no fan més que adherir-se a diferents ontologies, a moure-les i relacionar-les, les quals atorguen a Harmony de RealDoll d'un tipus determinat d'agència, que actua tant en la cultura, com en l'economia o la intimitat (Leach, 2020: 219). Per açò, la idoneïtat de l'ús del concepte d'*actant* encunyat per Bruno Latour (2005: 84) per a l'anàlisi d'aquest fenomen. *Actant* és tota aquella persona o cosa que intervé o té un paper necessari en el relat d'una acció, esdeveniment, podent ser un objecte híbrid alhora natural, social i discursiu. És la pedra angular sobre la qual pivota la teoria de l'actor-xarxa. Parlem d'un objecte que no és aïllat, sinó de diversos objectes, *actants*, on importa més la força de les seves associacions que no la naturalesa dels seus components, on es posa de manifest el seu potencial ressignificador i simbòlic, amb el cos com a punt de partida, que en paraules d'Enguix (2012: 148) és l'element vehiculador de discursos que ens parla del que és individual, social i simbòlic, com també hi ha el propòsit d'explorar les relacions entre aquest, el gènere i la sexualitat. Per tant, tot objecte amb què interactuem transforma alguna cosa, produint a partir d'aquí canvis en les conductes i en les relacions humanes (Baudrillard, 2007: 2). Sense oblidar en aquest punt el que ens recorda la fenomenologia, vull dir, que els objectes no són exteriors als cossos, i que la percepció dels cossos no comença en els objectes, sinó que acaba en aquests per començar en nosaltres mateixos/es, els/les que percebem (Merleau-Ponty, [1962] citat a Csordas, 1990: 9). Per tant, afegiria que tota activitat/representació/manifestació corporal novadora passa per un sedàs, un filtre. Tot allò amb capacitat transgressora i potencialitat per ser un revulsiu social és precisament tot el que no passa pel filtre, és a dir allò que no ens mostren, allò que no és consum, que a curt termini no és integrat en el nostre món normal, i que és invisibilitzat, o tergiversat més enllà de les intencions dels actors. La manera de percebre i relacionar-nos amb el nostre entorn i els objectes està codificada socialment, i condiciona totalment l'acte de percebre, de sentir. Així, la capacitat transgressora està tal vegada més en com es percep. Transgressió que es fa manifesta amb la relació humà/no humà, i que atresora un poder que jeu en les dicotomies que qüestiona, en els patrons que pot tornar a configurar, en les noves maneres de relació que pot possibilitar, o noves experiències de plaer que pot oferir, o inclús noves formes de gènere per a conformar. Pes d'una transgressió que sembla recaure cada vegada més en els objectes tecnològics relegant a les persones a la funció d'espectador i usuari/propietari d'uns objectes que guanyen en complexitat en relació al comportament de les persones cap a aquests objectes (Baudrillard, 2004: 62).

El fet que un fenomen emergent com aquest, amb pocs artefactes encara comercialitzats, sigui capaç de donar cos a campanyes com la de Richardson, no fa sinó testimoniar el potencial transformador dels *sexbots*, al mateix temps que propiciar la transformació de les nostres actituds cap a ells, com ha sigut el meu cas en el temps transcorregut en la realització d'aquesta investigació. Per aquest motiu, trobo fonamental i m'agradaria reivindicar un exercici antropològic que tingui en compte l'autoanàlisi i la reflexió, al mateix temps que contempli la pròpia *maleta cultural* per entendre als/les altres, i al fet de l'*encarnació* conflictiva, interactiva i resistent, integrant la tensió entre cos social, individual i polític (Scheper-Hughes i Lock, [1997] citat a Esteban, 2013: 46-47); una forma de percebre el mateix cos i de l'altre que ens ofereix informació sobre el món (Esteban, 2004). Com explica Guber (2004: 57), emprar les meves subjectivitats, i ser conscient de les meves incomoditats, pors, inseguretats i empaties com a element significatiu i d'anàlisi, amb la consciència del "perill" etnocèntric dels meus conceptes analítics, i els límits que açò pot comportar, juntament, amb la intenció d'establir un vincle reflexiu on els coneixements adquirits donin també informació de jo mateix, com a eina d'accés al qual és real, reflex de categories, estructures o jerarquies que em mediatitzen.

5 – ESTAT DE LA QÜESTIÓ

Pot pensar-se que l'anàlisi social de la robofília sigui un exercici de caràcter més especulatiu i imaginatiu que no pas verificable empíricament, però sóc de l'opinió que la capacitat transgressora dels bots existeix, i rau en el potencial per transformar patrons, rompre dicotomies, redibuixar els models relacionals, o inclús, perquè no, donar cabuda a l'aparició d'un nou gènere: uns *bots* no necessàriament hiperrealistes com ho són els primers prototips posats a la venda. Un punt de partida, cinematogràfic, podria ser una frase de la pel·lícula mencionada anteriorment, *Ex_Machina* (2015), en la qual el programador ha de valorar si la robot hiperrealista Ava imita els comportaments humans, sexuals inclosos, gràcies a la seva programació, o si, en canvi, el seu comportament és genuí i respon a la voluntat pròpia. “Lo que necesito –diu el fabricant d'Ava al programador seleccionat- es que la veas, que sepas que es un robot y que sin embargo sigas pensando que es humana”.

Aquesta frase explica un dels motius de per què la robofília no deixa indiferent i crea controvèrsia, ja que és una clara mostra que la frontera entre la vida social i moral està travessada per la tecnologia, i la podem entendre com a factor definidor de la societat, possibilitant noves maneres de viure i concebre l'existència (Winner, 2008). Els estudis sociològics sobre la ciència i la tecnologia ens mostren que la tecnociència és un recurs, el desenvolupament i ús del qual està dirigit fonamentalment per interessos socials de diversos ordre, entenent que aquesta exerceix una gran influència social, però no des d'un àmbit exterior, sinó en combinació amb factors no tecnològics (Aibar, 2011). Tot discurs al voltant de la tecnologia serà antropocèntric, ja que fins al moment els valors i necessitats que cerquen a la tecnologia com a solució per donar respostes és fonamenta en valors i necessitats humanes. Tecnologia i societat són indèstriables, mútuament constitutives, i donen forma a una xarxa sense costures, igual que la política és un tret inherent de les tecnologies i de la necessitat de la perspectiva de gènere per la seva anàlisi. Si els avenços tecnològics acaben filtrant-se en tots els àmbits socials, una lectura és que aquests són producte dels instruments del poder, al mateix temps que estan implicats en projectes que no és que no siguin neutres, sinó que són manifestació d'una estructura social dominant, l'heteropatriarcal, lligada als interessos masculins, que produeix gènere entre altres maneres, mitjançant la tecnologia.

És impossible pensar una societat sense tecnologia, una evolució compartida de persones i objectes que s'entrellacen de forma recíproca. De fet, hi ha evidències fòssils d'unes primeres eines lítiques fabricades fa 3,3 milions al voltant del llac Turkana (Kenia) per una espècie anterior a la dels primers homínids coneguts a hores d'ara (Harmand et al., 2015). Per una altra banda, i movent-nos a l'àmbit de la sexualitat, potser trobem les primeres referències precursoras dels *sexbots* actuals, les *dames de voyage*, nines fetes amb trossos de pedaços cosits, emprades al segle XVII pels navegadors alemanys que patien de soledat i falta de sexe en les seves llargues travesses al mig de la mar (Koumpis i Gees, 2020: 228), la qual cosa mostra que els artefactes tecnològics han sigut una eina tinguda en compte pels humans per satisfer les seves necessitats sexuals. Si seguim amb la nostra mirada girada al passat, en el Museu d'Art Contemporani de Madrid, a l'espai dedicat a Ramón Gómez de la Serna s'hi troba una reproducció del seu despatx amb un panel informatiu que diu el següent:

Me llega de París una muñeca de cera que compré con el dinero de la herencia. Yo había tenido una muñeca de cera entrañable, dramática, fascinante, se me rompió en irreparable rotura [...]. Sentada en una esquina de ese sofá, en un rincón del despacho sostiene la forma y la fantasía de lo femenino ante todas las contingencias, y es como una enfermera a la cabecera del trabajo [...]. La he vestido bien [...]. Le he comprado joyas (Gómez de la Serna, 1974).

Instantània de Gómez de la Serna amb el seu maniquí de cera. (Alfonso Sánchez Portela [1930]). Recuperat de <http://www.titeresante.es/2018/03/la-poetica-de-los-objetos-y-el-rastro-de-ramon-gomez-de-la-serna-por-eloy-martos-nunez-y-aitana-martos-garcia/>

Dos exemples més. Mirant novament cap al darrere i recorrent a la mitologia, s’hi pot trobar més d’una analogia, com aquella que evoca al mite de Pigmalió, escultor grec que va enamorar-se d’una figura esculpida per ell mateix, que acabaria agafant vida gràcies a la intervenció d’Afrodita en veure l’amor que sentia Pigmalió per la seva creació. Kate Lister en el seu llibre *A curious History of Sex* (2020), fa referència a un curt conte, “Homunculus” que apareix en *Les détraquées de Paris* (1910), en el qual un doctor, el Doctor P. construeix *sexdolls* que com ell diu “with my dolls there is never any blackmail, or jealousy, argument or illness... They are always ready, always compliant, no blackmail, no scenes of jealousy, no arguments, no discomfort!

They are always docile” (Lister, 2020: 256). Aquesta afirmació feta fa més d’un segle no desencaxaria de cap manera entre els testimonis que es poden trobar en el fòrum etnografiat The Doll Forum, com mostraré més endavant. Dos casos on es reflecteix el mite d’aquella masculinitat, dominant, creadora, que dona forma a robots femenins no de manera neutral, sinó reflectint els canons estereotipats de bellesa (Di Minico, 2017: 73) i de comportament.

Analitzar les relacions entre humans i robots sexuals suposa un exercici que per moments sembla flirtejar amb la ciència-ficció, al mateix temps que pot fer la sensació de generar una antropologia fonamentada en projeccions i especulacions. A hores d’ara parlem d’una tecnologia que just ha començat a comercialitzar els primers prototips, però tot apunta que aquests prototips, actualment molt rudimentaris pel que fa a mobilitat i interacció personal, seran perfeccionats fins a arribar a convertir-se en un producte molt més complex amb capacitat per interactuar de manera molt més efectiva i afectiva amb els humans, amb capacitats molt més *humanes*. Però és un fet que, com s’ha dit més amunt, mitjançant les seves representacions culturals s’ha començat a generar un imaginari i unes subjectivitats que no estan fent sinó donar presència a controvèrsies clarament enfrontades.

És aquest el punt de partida d’un dels sectors que més critica el desenvolupament dels *sexbots*, des d’una perspectiva humanista i feminista. Perspectiva encapçalada per l’antropòloga Kathleen Richardson, la qual sustenta les seves argumentacions en la visió masclista que es desprèn de la

sexualitat a partir de les pràctiques sexuals amb els robots sexuals. Richardson afirma que açò no farà sinó reforçar que aquesta desigualtat de gènere arrelada en la indústria del sexe influeixi en la degradació del tracte i respecte cap a les dones (Richardson, 2015a), contribuint, al mateix temps, a una mercantilització de la intimitat, amb unes relacions mancades d'afectivitat i sense cap mena de reciprocitat emocional. També es destaca, des d'aquesta perspectiva, la contribució de la indústria dels robots sexuals al manteniment ben definit de la dicotomia humà/no humà, “one cannot have sex with a robot, one can only masturbate” (Wordsworth [2016], citat a Leach, 2018: 29), en la qual “the sexbot represents the ultimate objectification and commodification of the female body” (Danaher, 2019), on sembla que el cos va perdent valor moral a mesura que s'incrementa el seu valor tècnic i de mercaderia (Le Breton, 2002: 95). Així no és cap disbarat afirmar que els robots sexuals no són sinó l'escenificació d'uns rols on es manifesta d'una altre forma el dualisme de gènere, l'activa masculina i la passiva femenina, un cos femení que “en contraste, simplemente recibe, y oscura y sordamente responde a impresiones, emociones, o pasiones” (Bordo, 2001: 25). Per tant, estem davant una indústria tecnològica que presenta un clar biaix de gènere, amb una producció enfocada, de moment, clarament al clients masculins, amb una manera molt concreta de representar els cossos dels bots, aspectes que amb la proliferació dels robots sexuals femenins no farà sinó normalitzar una manera determinada d'entendre els cossos de les dones, d'entendre el plaer sexual. Com afirma Cassidy (2016: 211), allò que Dona Haraway va somiar en el *Manifest cyborg*, aquella utopia feminista parametrizada per la intermediació tecnològica, s'ha convertit amb l'emergència d'empreses com RealDoll en un malson tecnològic misogin. A banda d'açò, Wagner (2018: 54) opina que la proliferació dels robots sexuals implicarà de manera necessària la creació d'un entorn sinistre elaborat a partir de les debilitats de les persones, que seran víctimes emocionalment extorsionades pels interessos de la indústria, que és guiada pels paràmetres de la rendibilitat fent seu el mantra “Sex sells”. Tampoc vull deixar de banda posicionaments com el de Sullins (2012: 408), que incideix en la genuïnitat humana dels sentiments, els afectes, l'amistat i l'amor, i que substituir-los o fer-los interactuar amb artefactes tecnològics no deixen de ser elaboracions de simulacres, de cap manera ètiques ni morals, que juguen amb el concepte del progrés tecnològic com a paradigma per a la millora de l'espècie humana.

Aquest plantejament tecnòfob, que percep l'emergència tecnològica com una amenaça als valors humans vitals, xoca frontalment amb el tecnòfil de David Levy (2008), el qual aireja els avantatges previsibles d'un fenomen inexorable. En aquest sentit, un bon exemple d'açò seria l'obertura de nous paradigmes pel que fa al plaer sexual, redefinir el món de la prostitució, ser un artefacte usable com a teràpia, o per emplenar buits emocionals i afectius. Recreant la fantasia d'un sexe perfecte, amb cossos ideals, i artefactes dotats d'intel·ligència artificial elaborada, construïda, d'acord amb un rerefons sociocultural situat (Yeoman i Mars, 2012). Postures enfrontades però que comparteixen una ontologia, la humanista, la qual contrasta amb les ontologies de les teories de l'*assemblatge* –posthumanisme, actor xarxa, nou materialisme... -d'enfocament més relativista, menys essencialista i més relacional (Firth i Robinson, 2021).

Però és evident que actualment, els robots sexuals, més que una rèplica, són una caricatura de les dones, una paròdia (Devlin, 2018; Kubes, 2019a; Leach, 2020) que respon als interessos dels creadors i propietaris en una immensa majoria masculins, amb uns trets superficials que constitueixen una performance de gènere. Els *sexbots* no *neixen* amb un gènere assignat, sinó que són producte d'una qüestió de cultura, de decisions polítiques, que confereixen als *sexbots* la seva *identitat* en interactuar amb aquesta. La perspectiva *queer* és conscient que la tecnologia està incrustada de ple en les estructures de poder i que açò incideix en la falta de neutralitat pel que fa al gènere i al que s'entén per universalitat emocional, i per açò explícita que aquests robots, en aquest escenari, estiguin construïts i parametrizats, concebuts i fabricats sota la mirada androcèntrica i eurocèntrica,

convertint-se en un dels miralls d'unes estructures de dominació que estan socialment inserides i naturalitzades en la nostra quotidianitat. Per què ha de reproduir un robot de manera necessària el sistema sexe/gènere dual hegemònic? Tal com opina Devlin (2015), és important no oblidar que un robot és una màquina, i per tant no té gènere, i no és necessari cap mena de corporalitat determinada ni comportament sexual específic essencial en el concepte de robot sexual. Tanmateix seran el mercat i les persones propietàries les que en un futur determinaran el tipus de *cos* i comportaments programats que els *sexbots* tindran, són els dissenyadors els que li conferiran un tipus determinat de feminitat, que després el *sexbots* representaran com si d'humans es tractés. És esponja i mirall. Així, al mateix temps que els robots sexuals representen, també hi cap la possibilitat que puguin desenvolupar un treball crític com a éssers sense gènere en el futur, que facin visible el caràcter de constructe del gènere i donin cabuda consistent en els imaginaris a opcions no binàries d'aquest (Leach, 2020: 210).

Així i tot, sembla possible que els trets antropomòrfics puguin facilitar i possibilitar l'establiment de vincles emocionals, i crear nous significats a partir d'una forma d'interacció novadora amb entitats híbrides que col·lapsen la diferència entre món social i material, entre natura i cultura o ment i matèria, i que ens evidencia que la diferència de gèneres no és més que una construcció cultural sobre una base biològica (Enguix, 2011: 26). La programació emocional de les robots sexuals està basada en un model utilitari de relació on l'ésser representat, el robot, és programat no tan sols amb unes lògiques colonials i de gènere hegemòniques, sinó també de formes de pensar, interaccionar i sentir. Lògiques totes elles entenedores, predictibles i plaents en el marc del tecnoliberalisme i les relacions capitalistes construïdes i evolucionades bàsicament des del context de l'Europa il·lustrada (Atanasoki i Vora, 2019: 120), les quals incideixen en la separació entre la materialitat del cos i la percepció de la ment. Faig referència aquí a un materialisme que proposa un enfocament no essencialista, que privilegia la producció del que és social en la seva construcció, una vitalitat de la matèria que dóna forma segons la manera en què s'interactua amb ella (Kubes, 2019a). En opinió de Chavarría (2015), la interacció sexual entre humans i no humans fa palesa la *descorporeització* de la raó, el dinamisme del concepte de cos, on el que és social és fluid i híbrid, donant forma a una xarxa que crea associacions entre humans, objectes partint de les seves interrelacions, xarxa que desmunta la bastida de la identitat humana com a identitat singular separada del món de les coses, i que transcendeix la noció essencialista de les persones com a únicament subjectes biològics, autònoms i racionals. En unes altres paraules, la controvèrsia oberta no fa sinó confrontar dues visions de l'ésser humà: una d'humanista amb una posthumanista; amb una diferència clara entre ambdues, mentre la primera "entén l'ésser humà en una relació antagònica amb tot el que l'envolta, la segona el conceptualitza com a corporeïtzat no només en un món tecnològic entès com a extensions sinó com a node resultant d'infinites relacions" (Martí, 2017: 32).

6 - METODOLOGIA I FONTS³

Com s'ha dit, la metodologia del present treball pivotarà sobre tres formes d'apropament a la robofília, per poder establir una visió polièdrica del fenomen que permeti triangular les dades obtingudes i les impressions i reflexions experimentades, fent possible el contrast entre el binomi imaginari cultural/representació cultural. En aquest apropament a tres bandes, primerament, s'interrogarà la premsa, per posteriorment indagar en el nostre entorn, en el de les persones no involucrades de forma directa en el fenomen, però al mateix temps presents en un àmbit on aquest imaginari cultural comença a fer-se un lloc i a materialitzar-se. Per acabar, i com a tercera perspectiva, entraré en el camp pròpiament dit, vull dir, en el terreny dels propietaris de *sexbots* i personal relacionat en la seva expansió.

Premsa - Els mitjans de comunicació en general i la premsa en particular són institucions que contribueixen clarament a la construcció de la realitat social, als imaginaris culturals, i a la producció simbòlica. És fonamental en la reproducció de l'ordre i la confirmació o alteració d'estereotips, inseparable tot això del context social i cultural en què té lloc. Elements tots ells que ens lliguen per a conviure en societat.

La premsa ordinària és un entorn cabdal en el fet d'estimular l'opinió pública i a co-determinar, no tan sols com són entesos en l'actualitat els robots sexuals i la relació que es pot establir entre ells i les persones, sinó en les configuracions i significacions que poden anar agafant en un futur, ocupant un lloc important com a camp de producció d'hegemonies. Per açò mateix, com diu Enguix, la premsa, igual que els anuncis publicitaris, són un bon instrument per a l'anàlisi dels valors dominants, perquè allà sol centrar-se l'atenció tant en la simbologia com en els valors culturals (Enguix, 2012: 158). Encara que en el cas de la premsa el to general combina el pànic amb el sensacionalisme. En paraules de Döring i Poeschl (2019: 665) "the majority of the population only learns about love and sex with robots through media representations, be they fictional (e.g., movies and TV series) or non-fictional (e.g., newspaper and magazine articles)". Així com els mitjans de ficció presenten als robots de manera utòpica i distòpica, la premsa fa referència a ells d'acord amb els paràmetres socials vigents (Döring i Poeschl: 2019: 667)⁴. En la recerca d'articles de premsa, s'analitzen peces periodístiques que fan referència als robots sexuals, publicats en la premsa ordinària espanyola entre la primavera de l'any 2016 i la de 2020. La recerca fou feta entre els dies 4 i 10 de maig de 2020. L'anàlisi es basarà en la revisió de 15 peces periodístiques localitzades, emprant els termes *robofília*, *sexbot*, *robot sexual* i *sexe-robot* en els motors de recerca de les hemeroteques dels diaris. Aquesta recerca va donar com a resultat notícies de premsa tant en capçaleres de tirada nacional, com d'autòniques com altres en format digital. El criteri d'elecció fou que el document podia ser tant articles periodístics com de difusió, i sempre escrits en espanyol.

Enquesta - Amb la finalitat de fer un tast de l'imaginari cultural que hi ha al voltant dels robots sexuals, enfora del cercle de persones vinculades directament amb el fenomen de la robofília, s'ha elaborat una enquesta, enfocada en l'aparença externa dels robots sexuals, qüestions de gènere, potencialitat dels *sexbots* i referències a aspectes vinculats a la intimitat i espais sexo-afectius. Les

³ A partir d'aquest moment, per mantenir la intimitat dels autors dels *posts* de TDF (The Doll Forum), els seus *nicks* han sigut substituïts per un codi que començarà per FU seguit d'un nombre correlatiu per ordre d'aparició en aquest TFG. El codi dels informants del fòrum començarà en canvi pel codi FUI.

⁴ Va manifestar-me Matt MacMullen, en to de queixa, que si bé en la premsa el que es destaca per damunt de tot és el vessant sexual dels *robots de companyia* (com les va anomenar ell tot el temps), en la ficció, en canvi, els *sexbots* representen papers sempre associats als personatges *dolents*. És aquest una visió que cal canviar, al seu parer, per a la normalització de la integració dels *sexbots*.

dades obtingudes, una vegada codificades i agrupades, seran posteriorment utilitzades no per saber que és la robofilia ni com es duen a terme les interaccions entre persones i robots sexuals, sinó per aconseguir una informació que pugui ser analitzada, resumida i presentada en funció dels resultats relacionats amb el conjunt de respostes derivades del qüestionari. Al mateix temps es contrastarà la informació aconseguida amb les hipòtesis i premisses de sortida amb la finalitat d'esbrinar l'imaginari que es maneja a *peu de carrer* en relació a la robofilia.

L'enquesta, ha sigut elaborada amb el programa Google Forms, que permet crear i publicar formularis possibilitant posteriorment veure els resultats de manera gràfica. La seva difusió s'ha fet emprant les xarxes socials, distribuïda inicialment a partir de l'aplicació de missatgeria instantània Whatsapp, fent ús de la tècnica de la *bola de neu*, sense cercar una mostra poblacional concreta i amb la intenció d'arribar al major nombre possible de persones. La participació ha sigut voluntària, així com ho ha sigut també el nombre de preguntes a respondre per cada participant.

En tot moment, en l'elaboració de les diferents preguntes del qüestionari, s'han tingut en compte que les preguntes seran dirigides a conèixer característiques específiques de les variables de l'objecte d'anàlisi, si bé les tres primeres preguntes són relacionades amb dades de caràcter demogràfic, això és, l'edat (P1), el gènere (P2) i el tipus de relació sexo-afectiva de cada participant (P3); variables amb les quals poder després agrupar i relacionar les següents respostes. Funció que també compleix la pregunta que fa referència a la satisfacció de la vida sexual dels participants (P19). Seguint amb el qüestionari, la distribució de la tipologia de les vint-i-dues preguntes és la següent, tres preguntes obertes (P8, P11, P22), vuit tancades d'elecció única (P1, P2, P4, P5, P18, P19, P20, P21), tres tancades d'elecció múltiple (P7, P16, P17), dues preguntes mixtes (P3, P13) i sis d'escala numèrica (P6, P9, P10, P12, P14, P15).

Pel que fa a la temàtica de les preguntes, aquestes estan directament relacionades, en primer lloc, amb el coneixement que tenen del fenomen les persones entrevistades, sigui amb aspectes vinculats al gènere, a la tecnologia i intel·ligència artificial o a les possibles capacitats i *destreses* dels robots sexuals. Les següents preguntes giren al voltant de l'aspecte extern i el comportament dels *sexbots*, sobre els possibles avantatges i desavantatges de la interacció entre persones i tecnologia. Per continuar i finalitzar, les darreres qüestions, més personals, estan associades tant a opinions personals sobre la robofilia i els seus practicants com a altres més íntimes que indaguen i hipotetitzen sobre la predisposició personal a l'hora d'interactuar amb un robot sexual. Hi ha, a banda del mencionat fins ara, una intencionalitat clara que serpenteja entre les preguntes i respostes de l'enquesta, i aquesta és esbrinar si els i les enquestades contempen la possibilitat que els robots sexuals tinguin la capacitat per transcendir els estereotips del model occidental de sexe/gènere hegemònic i normatiu heteropatriarcal, o la possibilitat d'eixamplar o complementar l'oferta de possibilitats per a l'activitat sexual o de companyia.

En tot moment tinc present que les respostes obtingudes per part de les persones enquestades s'alimenta d'un imaginari cultural del qual beuen i filtren segons la història personal particular. Imaginari en el qual la premsa té un paper destacat en la seva construcció, ja que és un dels seus vehicles constitutius que arriba a les persones a partir de les representacions que se'n fan amb els artefactes comercialitzats, amb la seva forma visible, amb els usos proposats. I no tan sols la premsa, sinó representació que agafa cos al mateix temps d'unes ideologies i contextos situats.

Etnografia virtual i entrevistes - L'apropament metodològic al camp dels usuaris i responsables del desenvolupament i distribució dels robots sexuals cerca el testimoniatge d'una comunitat d'usuaris concreta i particular, que neix d'un interès comú i un desig de relació entre els seus membres. La

comunitat observada i participada, The Doll Forum (TDF), s'organitza al voltant dels propietaris i interessats en robots i nines sexuals diverses marques. Els membres del fòrum s'articulen de forma virtual, i en aquest espai s'intercanvien fotografies, opinions, dubtes i inquietuds, al mateix temps que de manera indirecta es consolida un sentiment de comunitat⁵. Es tracta d'un exercici etnogràfic catalogable com virtual, el qual, en paraules de Hine (2000, citada a Ardévol et al., 2003: 73), ha de permetre un estudi detallat de les relacions en línia dels participants. D'aquesta manera el canal de comunicació emprat, Internet, més que un mitjà de comunicació, per convertir-se en un artefacte quotidià en la vida de les persones, és un lloc de trobada, que permet la formació de comunitats i grups estables i l'emergència d'una nova forma de sociabilitat. Igualment, a banda dels imaginaris i subjectivitats que conformen l'entorn de TDF, també focalitzo el meu interès en l'anàlisi de la robofília i la identificació de la seva relació en el reforçament o reformulació de les categories existents en la nostra societat quant a gènere i models de relació sexual/afectiva normatius. Un dels objectius és comprovar si es manifesta en els propietaris de *sexbots* el biaix de gènere inherent que es reflecteix en les representacions dels *sexbots*, al mateix temps que esbrinar el potencial d'aquests per transcendir binarismes, pràctiques sexuals i representacions corporals normatives i la forma en què els propietaris ho contemplen. Un altre aspecte en l'observació és parar l'atenció en el sorgiment de llaços afectius en la interacció robot sexual/humans. Aquest fòrum és lloc de trobada per a usuaris i simpatitzants tant de robots sexuals com *sexdolls* (nines sexuals sense cap mena de tecnologia incorporada)⁶. Fòrum en el qual no tan sols m'he dedicat a observar, sinó que també hi he participat interactuant de manera activa. Si bé d'entrada no vaig identificar-me com a investigador, i vaig dedicar-me a familiaritzar-me i a cartografiar l'entorn virtual, a navegar entre fils de conversa actuals i antics, cercant interaccions i testimonis personals significatius, amb la intencionalitat de conèixer un entorn on els usuaris de robots i *sexdolls* intercanvien les seves experiències. Un altre interès fou cercar el contacte amb algun d'aquests usuaris. Per açò mateix vaig posar-me en contacte amb dos dels administradors del fòrum, explicitant les meves intencions. En quatre dies, després d'aportar la documentació requerida i fer un d'ells les oportunes validacions, es va autoritzar la meua presència en el fòrum amb l'acreditació oportuna la qual sempre apareigué junt a les meves intervencions. El fruit d'aquestes intervencions han sigut l'intercanvi de diversos missatges privats, la publicació d'un fil,

⁵ I així ho manifesta un membre de TDF. "Although we've never meet face to face, I', astounded by the incredible amounts of Love and support I feel when I log into this site" (FU1, 20/03/2022).

⁶ Crec oportú mencionar en aquest punt que l'arribada a TDF ha sigut erràtica. En primer lloc, i des del dia 5 de novembre de 2021 vaig començar a investigar el fòrum Club RealDoll <<https://clubrealdoll.com/>>, fòrum amb 12.000 membres, 3.600 fils de conversa i una mitjana de 10-15 participants en actiu i 5-10 missatges per dia. Després d'un mes vaig contactar amb dos usuaris mitjançant la missatgeria privada del mateix fòrum. De forma sobtada, el dia 8 de gener de 2022, vaig trobar-me amb un missatge en la meua safata de correu electrònic comunicant que es suspenia el fòrum, i que en poques setmanes se n'obriria un altre de renovat, amb la promesa de mantenir totes les intervencions, publicacions, contactes i activitats accessibles en el nou fòrum. Fins al dia 23 de febrer de 2022 no vaig trobar-me amb un altre correu electrònic, per anunciar l'estrena del nou fòrum <<https://vip.realdoll.com/>>. Malauradament, no es van restaurar les intervencions de l'antic fòrum, i vaig perdre la pràctica totalitat de les dades obtingudes en el transcurs dels dos mesos d'investigació, és a dir, les intervencions, els missatges guardats en el seu servidor i els contactes assolits. I vaig veure'm de sobte davant el naixement d'un fòrum nou, des de zero, de pagament (vaig haver de subscriure'm a la modalitat de tres mesos, per 60 €), i enfocat en un principi (segons els diversos models de subscripció oferts) a la venda de robots sexuals i complements associats a aquests, ja que els descomptes en les compres en RealDoll pels membres del nou fòrum són considerables. Des del mateix començament l'activitat ha sigut pràcticament nul·la, encara que de forma lenta i gradual, el nombre de membres ha anat en augment. No vaig arribar a TDF fins al dia 2 de març <<https://dollforum.com/forum/viewforum.php?f=1>>, un fòrum molt actiu, que supera els 80.000 membres i els 135.000 fils de conversa, amb més de 500 usuaris en línia de mitjana alhora.

Questions about my research, en el qual 6 propietaris de *sexdolls/sexbots* han respost tot o part del qüestionari publicat, i dos informadors s'han ofert per a ser entrevistats⁷.

De forma paral·lela, s'han portat a terme també quatre entrevistes a persones vinculades amb el disseny, desenvolupament i comercialització dels robots sexuals de l'empresa RealDoll. Aquesta empresa té les seves dependències a la localitat de San Marcos, a l'estat nord-americà de Texas. El contacte amb aquests informants, residents als estats nord-americans de Texas i Califòrnia, s'ha realitzat fent recerca per la xarxa, en els directoris de l'empresa o empreses vinculades i plataformes com Facebook, Instagram o Twitter. De les quatre entrevistes, dues s'han efectuat mitjançant l'aplicació Skype i l'altra per mitjà de la plataforma social Discord, i la quarta - per diverses circumstàncies d'índole personal sobrevingudes- per escrit. Les tres entrevistes, presencials i virtuals, han sigut obertes, focalitzades i semiestructurades. Les persones entrevistades han sigut Matt McMullen -fundador i director executiu de RealDoll-, Unicole Unicron -la qual va treballar nou anys a l'empresa RealBotix responsabilitzant-se dels aspectes socials i de personalitat dels robots sexuals-, Kino Coursey -cap de recerca tecnològica i intel·ligència artificial a RealBotix- i Susan Pirzchalski -cap d'enginyeria i robòtica a RealBotix-. Aquests testimoniatges són primordials a l'hora d'analitzar quins són els paràmetres emprats al moment de decidir els dissenys dels robots, d'elegir les seves funcionalitats, les seves representacions, quina intencionalitat hi ha al darrere, quines perspectives de futur es contemplen, així com indagar al mateix temps en l'espai de les controvèrsies, com les integren i com les gestionen.

6.1 - Recerca Bibliogràfica

Però abans d'entrar en la presentació de resultats vull fer referència a la recerca bibliogràfica. Com Rosana Guber subratlla (2011: 74), comparteixo amb ella la necessitat d'un posicionament reflexiu i d'establir vies comunicatives entre l'univers de la persona que investiga i les persones entrevistades. Aquesta postura ajuda a detectar la presència dels marcs interpretatius dels informants per així poder descobrir i incorporar temàtiques a l'univers de la investigadora i començar a demanar sobre ells. No és habitual en els treballs de recerca deixar testimoni d'una tasca tan central, fonamental i minuciosa com és la de documentació, que a banda de servir per a la construcció d'un marc teòric també serà imprescindible per a donar entrada en el camp de treball, participació i observació.

Trobo justificat, en aquest cas en concret, testimoniar aquesta part de la meua investigació, dedicada a la recopilació de fonts i lectures, al visionat de cinema o reportatges vinculats al fenomen, o l'assistència a diferents congressos⁸. M'he deixat travessar pels textos, els quals en més d'una ocasió han posat de manifest quin és el meu punt de partida, la meua posició davant el fenomen a investigar, això és, el d'home blanc, europeu, heterosexual i d'educació catòlica cristiana. Així, per molt que en el transcurs dels anys aquest punt de partida ha sigut, i és, constantment reescrit, no deixa de fer que aquests, entre molts d'altres, siguin uns dels paràmetres que d'entrada em posicionen quan soc en el camp, quan estic realitzant una entrevista als meus informants o a l'hora d'elaborar les preguntes per a l'enquesta. És la meua *maleta cultural* que fa que m'hagi trobat amb testimonis o lectures, per exemple, que m'incomoden, que em creen inseguretat, rebuig o ira; o que he navegat i interactuat amb persones per un fòrum on els testimonis de masculinitat tòxica més que latents són patents. No m'ha

⁷ Les entrevistes degut a la no disponibilitat per a la connexió online en un cas i a l'idioma en un altra (l'informant, de nacionalitat danesa, era desconexedor tant de l'espanyol com de l'anglès. Va respondre'm les preguntes fent servir el traductor de Google), es desenvoluparen a partir d'un qüestionari que els vaig enviar.

⁸ De la mateixa manera que també han influenciat en mi l'assistència a les edicions dels anys 2020 i 2021, de manera virtual, al cinquè i sisè congressos Love & Sex with Robots <<https://www.lovewithrobots.com/>> i al quart congrés de l'Institut Razón Abierta de la Universitat Francisco de Vitoria de Madrid, de l'any 2021 amb el títol Transhumanismo: ¿Homo sapiens o cibernò?

sigut fàcil gestionar i treballar uns imaginaris tant a les antípodes dels meus. Al cap i a la fi, però, no faig més que parlar aquí de la interacció entre narratives. Interacció que no deixa de ser un procés personal que em converteix a mí en eina, amb la qual contrastar el que estic investigant. Com a membre d'un entorn cultural que soc, convertint i contrastant la meva experiència com a forma de pensar el què és social, i així col·lectivitzar la meva vivència individual, agafant consciència que investigo, i sabent que tota investigació acadèmica comença per l'experiència pròpia, i establint al mateix temps una dialèctica constant entre el que és objectiu i subjectiu.

Però la justificació més amunt mencionada ve motivada no pel temps invertit en les lectures ni en la esmentada *maleta cultural*, sinó perquè en aquest temps la meua perspectiva i manera d'entendre el fenomen s'ha anat ressituant, ha anat canviant i desplaçant-se. M'ha anat canviant. Textos i entorns culturals, tots ells, que al mateix temps que els he interrogat, m'han anat interrogant, m'han anat parlant, i conseqüentment, han anat condicionant la meua mirada, perspectiva i preguntes a fer. Han anat modificant la manera de percebre el fenomen, i en conseqüència la forma d'apropar-m'hi.

La figura número 1, dissenyada per Rihannon Firth i Andrew Robinson (2020: 300) serveix com a excel·lent imatge per donar a entendre i situar el meu transitar pel fenomen de la robofilia durant el procés d'elaboració d'aquesta investigació, de la mateixa manera que ajuda a ubicar en els paradigmes humanista i posthumanista les lectures realitzades i a relacionar-les entre elles.

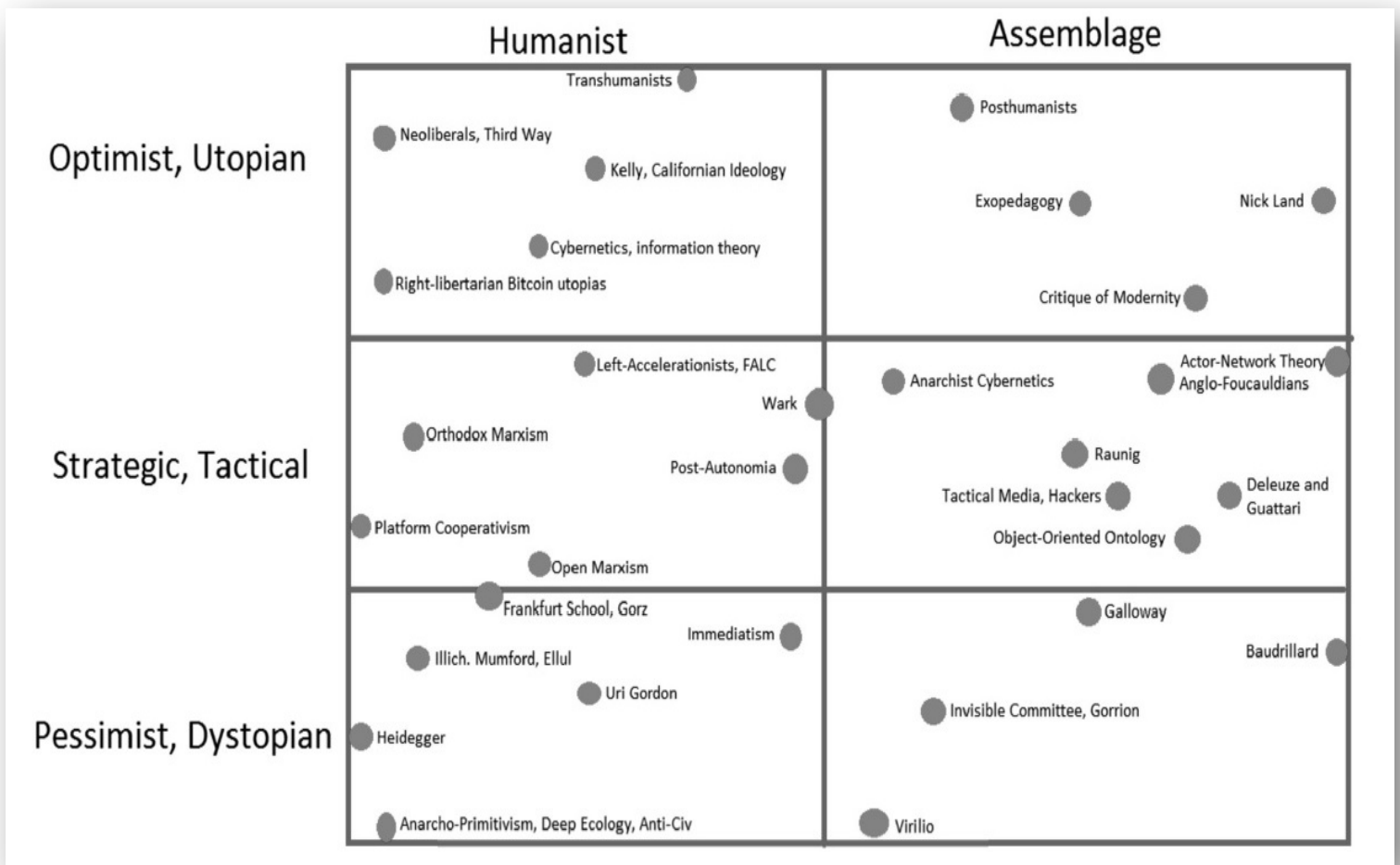

Figura nº 1

Vaig tenir coneixement de la robofília quan vaig cursar l'assignatura de Gènere i Sexualitat d'aquest grau l'any 2019, en un treball que havíem de treballar alguna forma de dissidència sexo-afectiva i vaig topar-me de forma fortuïta a Facebook amb una publicació de la revista digital Xataka⁹ que parlava d'un home que feia de provador de prototips de robots sexuals per a l'empresa RealDoll¹⁰. Aquest article juntament amb la pel·lícula cinematogràfica dirigida per Alex Garland *Ex_Machina* fou el punt de partida per aquell treball, i sense saber-ho, per aquest Treball de Final de Grau.

La interacció entre robots sexuals i persones fou analitzada, primerament, sota els paràmetres de dissidència sexual i afectiva, i el meu primer apropament fou des de l'estranyesa, des de l'observació del fenomen com una patologia, com una solució precària per a persones amb dificultats per a establir relacions. Igualment, l'aspecte extern i el *script* dels sexbots, que no fan sinó manifestar uns patrons clarament i exclusivament heteronormatius, heteropatriarcal, masculinista, que cosifica les dones i tipifica el rol d'homes i dones en les relacions sexuals i afectives, em servien d'ulleres per a les meves primeres lectures. Les lectures es movien entre dos extrems de la figura 1, entre els quadrants superior i inferior del cantó de l'humanisme, i sempre amb el sensacionalisme com a rerefons del fenomen. Per una banda, la lectura d'un llibre, germinal en aquest àmbit, com el de Levy, *Amor + sexo con robots*, clarament tecnòfil i optimista, i aspirant a ser premonitori pel que fa a l'espargiment dels robots sexuals en un futur no massa llunyà. Per una altra, posicionaments d'oposició frontal, com la iniciativa Campaign Against Sex Robots encapçalada per l'antropòloga nord-americana Jennifer Roberston. Per la meua banda i amb aquests dos posicionaments com a categoria analítica, enquadrats dins dues tendències oposades amb l'humanisme com a centre estructurador, anava classificant les lectures en dos grups, "a favor" i "en contra", recopilant arguments, d'una banda i d'una altra. A partir d'aquí, certs articles han significat vertaders punts d'inflexió, que han implicat, no tant reformulacions de la meua perspectiva, sinó l'eixamplament d'aquesta, i incitant-me a incidir en la recerca de documents pel reforçament de la configuració del marc teòric en el cas d'estudi escollit.

L'assistència al Cinquè Congrés d'AIBR celebrat a Madrid l'estiu de 2019 i la primera edició del congrés Català d'Antropologia celebrat a Girona l'any següent, en concret l'assistència als panells o taules relacionades amb el posthumanisme, deixaren un nou marc al meu davant que vaig trobar molt apropiat per encarar la interacció entre humans i robots. Era un moment en què ja començava a entreveure la possibilitat d'aprofundir en el treball de l'any anterior en l'assignatura de Gènere i Sexualitat amb l'objectiu d'afrontar el Treball de Final de Grau. Era un marc en el qual em sentia còmode, i que a més d'ídoni, em permetia encarar la robofília descentrant-la de la centralitat de l'essencialisme humanista i contemplant la relacionalitat i l'assemblatge amb la tecnologia com un aspecte constitutiu del domini cultural humà que comparteix les seves creences situades i els seus biaixos heretats. Aquesta opció va agafar cos a partir de la lectura de l'article de Francesca Ferrando "Is the post-human a post-woman? Cyborgs, robots, artificial intelligence and the futures of gender: a case study" (2014). Em trobava de soca-rel navegant pel quadrant superior dret de la figura de Firth i Robinson.

Voldria deixar de manifest que a pesar de sentir un interès personal pels avenços tecnològics, un àmbit sempre atractiu per a mi, a moments se m'ha fet difícil i incòmode transitar entre narratives on el cos de la dona és percebut i representat com un pur objecte sexual amb el qual, encara que objecte, el propietari pot fer el que li vengui de gust. Dos altres articles foren els responsables d'introduir l'orientació *queer* en aquesta investigació, el de la nord-americana Tessa Leach (2018) i el

⁹ <https://www.xataka.com/robotica-e-ia/experiencia-alucinante-hablamos-primero-beta-tester-harmony-muneca-sexual-inteligencia-artificial-1?fbclid=IwAR35iWI39dRZzVimKaYiL6fKovhdAOMfCbcQc5f9z6fSjHMIG4xWc-A2m3o>

¹⁰ Amb el qual he tingut oportunitat d'intercanviar alguns missatges privats a TDF.

de l'alemanya Tanja Kubes (2019a). Aquesta nova orientació, no contemplada amb anterioritat, va ajudar-me a veure més enllà de la presentació prototípica i de masculinitat tòxica feta pels primers prototips dels robots sexuals comercialitzats. Gràcies a ella, i a pesar que la tecnologia no és neutra i que està estretament embolicada en les estructures de poder, vaig contemplar que la tecnologia posseeix el potencial per a donar una altra forma a les narratives al voltant del sexe, les representacions corporals, les relacions interpersonals o els robots. Narratives que, dit sigui de pas, tenen el potencial per a desplaçar les existents, i per obrir l'horitzó a nous imaginaris culturals i subjectivitats.

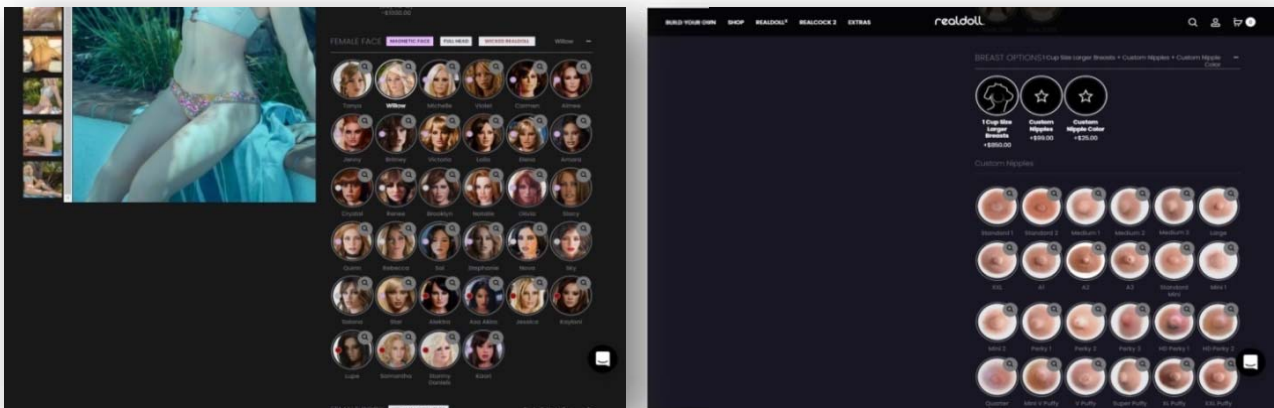
Un altre article que va ser cabdal a l'hora d'enfocar la robofília fou el d'Eduard Aibar, “La vida social de las máquinas. Orígenes, desarrollo y perspectivas actuales en la sociología de la tecnología” (1996). En aquest article, emmarcat en els estudis sociològics de la tecnologia, es fa ressò de la *teoria de l'actor-xarxa*. Teoria encunyada per Bruno Latour i Michel Callon, la qual ofereix una perspectiva que transcendeix els límits de l'ontologia antropocèntrica que atribueix agència i intencionalitat de forma exclusiva als humans. És més, la *teoria de l'actor-xarxa* té en compte la incidència que posseeixen els no-humans, que en un sentit ample, tenen la capacitat de provocar respostes emocionals en els humans, convertint en aquest cas als robots sexuals en artefactes rellevants en la construcció de l'experiència de la realitat. Perspectiva que entenc no excloent amb la posthumanista, sinó més aviat complementària.

El meu navegar per les lectures ha suposat així una transformació de la manera d'entendre, apropar-me i relacionar-me amb la robofília i amb les persones vinculades a aquesta. Igualment, i ja per concloure aquest capítol, trobo necessari destacar que el paradigma posthumanista, el trobo també perfectament entre la meua persona i els actors de l'entorn en el qual em relaciono, ja que hi ha hagut un coneixement d'uns *altres*, que fan i interactuen. I entre aquests *altres* i jo no hi ha hagut sinó un procés de conèixer-me a mi mateix. Diria que s'ha anat creant un espai *liminal*, de desdibuixament de la línia que col·loca a aquest *altre* en una altra categoria, on es difuminen els límits entre dicotomies acceptades. En aquest cas, sento que en el meu procés d'investigació, els límits entre què és investigat, qui és investigat i qui investiga no són tan clars, ni definits com tradicionalment s'ha contemplat. Em sento part d'un procés, del qual en soc també un producte. Però a pesar de la peculiaritat del camp d'observació, la seva multilocalitat i virtualitat, fent inviable l'apropament físic, més que donar una passa enrere i agafar perspectiva he decidit en el transcurs de la investigació donar una passa cap endavant. Endinsar-me en la comunitat observada i rompre la dicotomia que separa l'investigador de l'investigat, i a mesura que llegeixo, observo i demano, sentir-me al mateix temps llegit, observat i demanat.

7 - REALDOLL. QUÈ ÉS I COM SÓN ELS *SEXBOTS* ALLÀ COMERCIALIZATS?

Les empreses filials Abyss Creations i RealdDoll, ubicades a San Marcos (Califòrnia) són les que des de fa poc més de vint anys han començat a dissenyar, i gradualment perfeccionar, sempre de la mà del seu gerent, Matt McMullen, les primeres *sexdolls*. Com va manifestar-me el mateix Matt, “we’re making pieces of art, cared for in every detail, customized by each client. Pieces of art with which to have sex”. A dia d’avui, i seguint amb el testimoni de Matt, diu que en porten unes 6.000 de venudes arreu de tot el món, fabricant-ne prop de cinc-cents a l’any.

L’any 2017 es va fer un salt qualitatiu, com em comenta Matt, en començar a treballar la integració en les RealDoll de sistemes d’intel·ligència artificial, robòtica i comunicació virtual. Aquests desenvolupaments tecnològics, a banda d’incidir en el vessant sexual dels *sexbots*, també propicien que l’empresa els pugui anunciar com robots de companyia. RealBotix, empresa integrada en Abyss Creations, és l’encarregada del desenvolupament i equipament tecnològic de RealDoll, la qual es nodreix a la vegada de Daxtron Labs (robòtica i intel·ligència artificial) i NextOS (sistemes de comunicació i app’s). En unes altres paraules, com comenta el cap de recerca, investigació i intel·ligència artificial de RealBotix, Kino Coursey, “these are two companies with two groups of people working together, a single project dedicated to integrating cutting-edge emerging technologies with the art of anatomically correct and hyperrealistic silicone dolls, to provide a bridge between technology and humanity on an emotional, mental, and physical scale”. Ell mateix m’explica que el producte que fabriquen i comercialitzen és un “system designed to provide a customizable personal companion agent capable of interaction via the user’s phone or tablet, a virtual reality headset, as well as a physical interactive android body”.

Dues captures de pantalla del catàleg de cares i mugrons que es poden triar al comprar una RealDoll al lloc d'internet de l'empresa

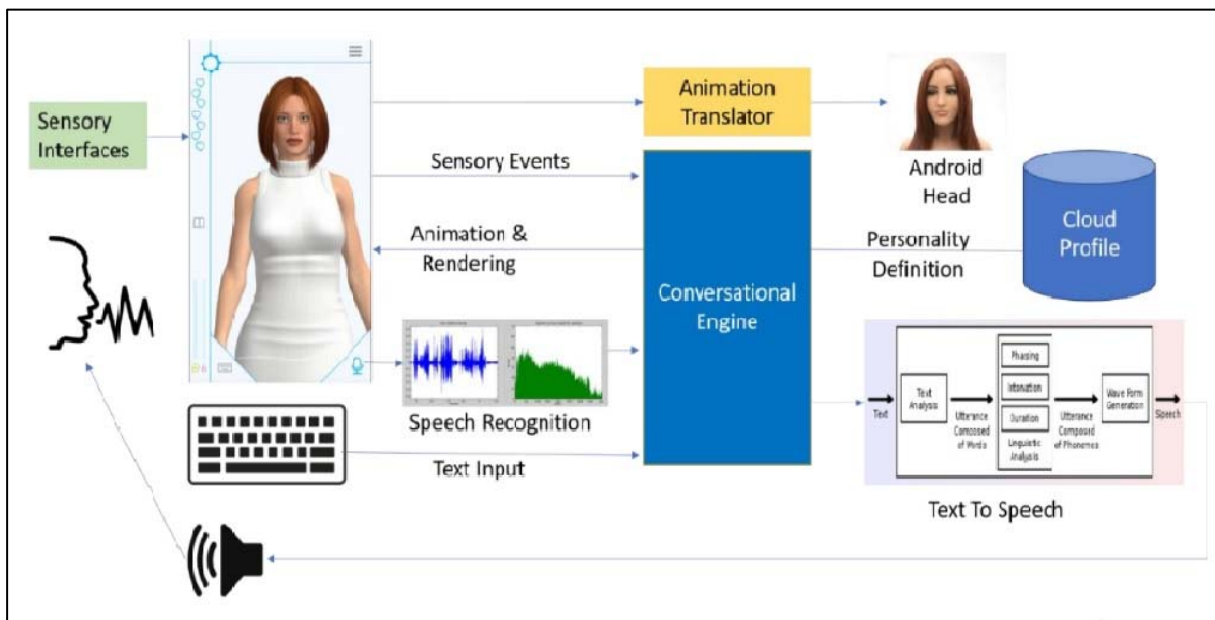
L’empresa RealDoll, ven les seves nines articulables de silicona i fabricades als Estats Units exclusivament des de la seva pàgina web¹¹, i des d’allà s’ofereixen totes les opcions per a la personalització corporal, tant per les Real Doll com les RealDoll^x (les que porten tecnologia)¹². Cal dir que hi ha també 10 models masculins, els quals, però, no permeten cap mena de canvi, i cap d’ells està

¹¹ <<https://www.realdoll.com/>>

¹² En totes elles es poden configurar 27 cares diferents (excepte en les Realdollx que només n’hi ha 8), amb 18 tipus de cos per escollir (8 per a les ReaDoll^x), 5 tonalitats de pell (entre les quals no hi ha el color negre), 8 colors d’ulls, maquillatge, 14 tipus de pentinat, 3 mides de pit, amb 24 opcions diferents, de mugró i 11 colors a escollir, 11 tipus de vagina amb 4 models de pell púbic, i la possibilitat d’afegir pírcings, pigues, sensors a la vagina, lubricants, un convertidor transgènere (possibilitat d’acoblar un penis a la nina), kit de neteja i un suport per poder-la tenir de peus. Ara també es poden comprar cares imantades intercanviables de silicona, que gràcies a un sistema d’imants s’adhereixen al “crani”.

equipat amb cap mena de tecnologia, encara que s'està treballant amb un prototip, Henry, que segons sembla l'any 2023 podria ser comercialitzat. Els preus són variables en funció dels extrems que es triïn, però el preu bàsic d'una RealDoll "no tecnològica" parteix d'uns 6.000 \$, mentre que una RealDoll^x mai tindrà un cost inferior als 10.000 \$.

Quan parlem de tecnologia, parlem exclusivament del cap. Un cap animatònic, que com va comentar-me des de l'antic fòrum Club RealDoll un propietari d'una RealDoll^x, una Harmony, —la primera que es va comercialitzar l'any 2018— “the heads motions are controlled by a version of the Realdoll^x app, with connection capabilities. The head moves in sync with the avatar (left, right, up down). The mouth moves while talking, be careful she'll bite your trogon. The eyes turn and blink, they do not roll back in the head. Her programmers need to add winking. The head has servo noises (she IS a robot)”¹³. De fet, Susan Pírzchalski, la directora enginyera de robòtica a Realbotix, va dir-me que a banda de treballar amb parts movibles a nivell pelvis, ara mateix el focus de les investigacions està centrat en la visió i el processament del discurs, ja que “it makes it a lot easier for people to believe that the robot cares about them, even if the ‘mind’ behind the eyes isn't even close to human”.

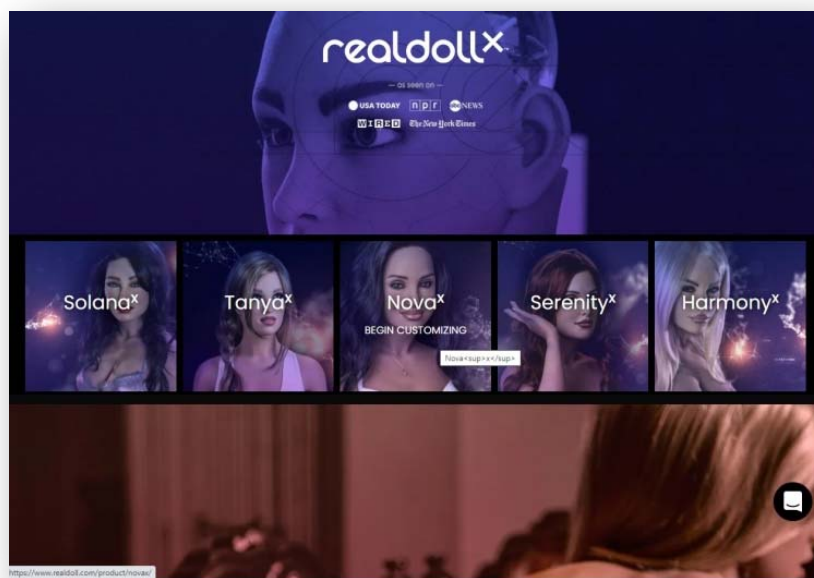
Esquema del processament la veu humana amb el sexbot i com aquest crea una una resposta. Elaborat per Kino Coursey (2020: 38)

Per a poder interactuar amb Harmony, sempre via Wi-Fi i Bluetooth, cal subscriure's necessàriament a l'aplicació RealDoll^x (30 \$ anuals), amb la qual es pot escollir no tan sols l'accent amb què es vol que parli Harmony (actualment n'hi ha 4 de disponibles, tots de parla anglesa), sinó que és en aquesta plataforma on es poden triar els trets de personalitat i caràcter, jugant amb els nivells desitjables per cadascun dels 18 trets de personalitat facilitats per la marca (timidesa, gelosia, extraversió, sensualitat, irascibilitat, tendresa, impressibilitat, optimisme, espiritual, xerradora ...). A part d'açò, l'aplicació, sempre connectada al robot sexual si se'n té, contempla tres modes d'interacció (enamoramant, amistat i mode sexual), sense oblidar la “capacitat” d'aprenentatge per mitjà del seu ús, i vinculades com va dir-me Kino Coursey, al protocol 40058, el que implica que tot robot sexual manté l'exclusivitat cap a una persona.

¹³ <https://www.youtube.com/watch?v=sED0aA2uAig>. En aquest vídeo es pot veure a Harmony, parlant i interactuant.

La personalització és el factor en què més s'incideix des d'Abys Creation, un aspecte que el diferencia d'altres empreses del sector i possibilita que tot client pugui suggerir aquells trets que trobi adients per al seu gust. Matt McMullen destaca la maleabilitat de les personalitats i la capacitat per a l'aprenentatge, per anar, amb el pas del temps, convertint-se amb una companya amb qui poder relacionar-se i sentir-se còmode, a pesar de ser un personatge creat i amb aparença humana, que no té consciència ni necessitats, però que genera estats emocionals producte de la interacció amb ella.

Així i tot, dins tota aquesta oferta personalitzable, encaixaria a la perfecció el que diu el personatge principal de la novel·la *Qualityland*, un ferroveller que entaula relació amb una robot, “la verdad es que todos los androides son muy atractivos: no tienen problemas de sobrepeso, su piel es tersa y suave, solo tienen pelo allí donde deben tenerlo” (Klint, 2020: 44). Amb açò vull dir, que a pesar que tant Kino com Susan em diguessin que han tingut alguna demanda de RealDoll^x amb forma d'elf o amb parts electròniques visibles, aquests en concret, i tots els altres models oferts, a hores d'ara responen a uns canons de bellesa molt concrets, i estan destinats a un tipus de clientela determinada. Aquests canons estan arrelats en unes coordenades geopolítiques i culturals determinades, i estan apuntalats per un bastiment ideològic, del qual beuen i al qual donen consistència amb la interacció que generen.

Aquí es poden veure els cinc models de RealDoll^x comercialitzats en l'actualitat

8- PRESENTACIÓ I RESULTATS

8.1 - Tractament de la robofilia en la premsa ordinària a l'estat espanyol

La robofilia és un fenomen que just ha començat a arrencar, i són pocs els prototips actualment comercialitzats. Això no deixa de fer que la idea de les robots sexuals hagi sigut capturada en la imaginació col·lectiva de les persones mitjançant documentals, ficció o articles periodístics. La premsa, juga un paper fonamental en la conformació i reproducció dels imaginaris socials i repertoris culturals, ja que a causa de la seva ampla difusió, la seva capilaritat i el seu lloc privilegiat com a mitjà de comunicació hegemònic, té capacitat per a penetrar en aquests imaginaris amb un clar poder influenciador en l'opinió pública. Per aquest motiu considero oportú i necessari endinsar-me en aquest àmbit, ja que en ell es reflecteixen els valors culturals dominants. El que diu Bourdieu (citat a Enguix, 2005: 89) referent a la televisió és també vàlid per la premsa, això és, que encara que és un mitjà que pretén ser un instrument que reflecteix la realitat, s'acaba convertint en un instrument que crea una realitat. És més, la premsa, gràfica o digital, en les societats tecno-capitalistes en les quals vivim, és una fàbrica de producció de subjectivitat que “produce incluso aquello que sucede con nosotros cuando soñamos, cuando devaneamos, cuando fantaseamos, cuando nos enamoramos” (Guattari i Rolnik, 2006: 29). La premsa, espai de construcció i reproducció de les perspectives hegemòniques, és inseparable del context sociocultural, i tendeix a simplificar, fragmentar, dramatitzar, estereotipar i entretenir. Igualment, açò també pot tenir un camí de tornada, a pesar que la desigualtat en la relació de forces que ofereix, l'opció a co-determinar la forma en què els *sexbots* i l'*script* relacional a ells associat poden ser desenvolupats en un futur, com seran comercialitzats, regulats, avaluats i adaptats a la població. Els articles periodístics presenten una visió que es mou en el sensacionalisme, cenyint-se als patrons socials vigents de construcció d'allò que és atractiu i desitjable, deixant les construccions de caràcter més distòpic i utòpic de la mà dels mitjans de ficció (Döring i Poeschl: 2019: 667).

L'apropament a la premsa ha suposat una sèrie d'articles que mostren perspectives, posicionaments i informacions diverses i disperses. Un mosaic assincrònic d'unes quantes veus, algunes avingudes i complementàries entre elles, però d'altres no, però relacionades, assemblades i constituents d'un fenomen. Un conjunt de perspectives en les quals a banda de tecnologia, sexe, afectivitat o gènere han abundat les referències a la prostitució i a la possible substitució de les prostitutes pels *sexbots*. També s'han repetit altres aspectes com el vessant terapèutic dels *sexbots*, o la tipologia dels seus possibles propietaris, així com la menció d'aspectes ètics/reguladors davant la seva plausible expansió en les nostres societats. Es fa referència a aspectes afectius en les relacions *sexbots*/humans?

Abans de començar amb la presentació de resultats, m'agradaria mencionar que hi ha hagut algun diari de tirada nacional, com *ABC*, *La Razón* o *Público*, en els quals no he trobat cap notícia relacionada amb la robofilia. Referent a la data de la publicació de les notícies, totes estan incloses en l'espai temps que va des de la primavera de 2016 fins a la primavera de 2020¹⁴.

El primer a destacar és la falta d'homogeneïtat en el tractament de la robofilia, sobretot pel que fa als diferents posicionaments enfront a la interacció sexual i emocional entre humans i robots sexuals. Si bé hi ha peces que confronten posicions favorables i desfavorables, intentant mostrar neutralitat i certa equidistància, com és el cas dels articles de *20 Minutos* (2017), *La Vanguardia* (2016), *El Nacional* (2019), *Ara.cat* (2019) o *La Nueva España* (2018), n'hi ha d'altres que es decanten cap a la menció dels perills que suposa aquesta pràctica novadora (*Yorokobu* [2018], *Heraldo*

¹⁴ En l'annex s'inclou el llistat de peces periodístiques treballades i el guió de preguntes utilitzat per a *interrogar-les*.

La Nueva España [2018]) i un parell més que parlen de futur real, sí, però encara llunyà (*Heraldo de Aragón* [2016], *La Vanguardia* [2016]). Hi ha una data profusament mencionada, l'any 2050, proposada per Levy, com a referència temporal a partir del qual la robofilia serà un fet establert en les nostres societats (*Yorokobu* [2018], *La Nueva España* [2018], *El País* [2019], *El Periódico* [2017], *La Vanguardia* [2016], *20 Minutos* [2017], *Xataka* [2020]).

La tecnologia és factor imprescindible en el desenvolupament de les *sexbots*, i mostra d'açò és que partint d'un enfocament o un altre, surt mencionada en totes les peces analitzades. Des de l'article de *El País* (2017), que elabora un llistat minuciós de les esbalaïdores i novadores capacitats tecnològiques dels *sexbots* hiperrealistes, emfatitzant en el potencial de la intel·ligència artificial i la personalització tant física com de personalitat, que els pot arribar a convertir en robots amb funcions tant per a l'acompanyament emocional/afectiu com amb finalitats sexuals, oferint als "homes la resposta sexual que necessiten" (*Xataka* [2020]). Per altra banda el *Heraldo de Aragón* (2016), *Ara.cat* (2019) o *La Vanguardia* (2016) destaquen que açò és encara un projecte, una il·lusió, ja que els *sexbots*, a causa de les limitacions tecnològiques, és impossible que puguin reproduir un món sensitiu, d'intercanvi d'emocions i sentiments, essent catalogats per *20 minutos* (2017) de simples joguets sexuals molt perfeccionats que ofereixen varietat a les experiències sexuals, encara que *Yorokobu* (2018) introdueix un matís entre els joguets sexuals i els *sexbots*, ja que mentre els primers serveixen per a l'estimulació sexual, els segons creen la il·lusió de suplantar el paper d'una persona.

Un altre aspecte en què incideix la premsa és en la necessitat del desenvolupament d'algun tipus de marc legal que doni cabuda a codis ètics i/o diferents sensibilitats morals, relacionat bàsicament amb la construcció de *sexbots* amb formes infantils, com a fet que pot suposar el sorgiment de noves maneres de violència sexual afavoridores de la pederàstia en persones amb tendències pedòfiles, per molt que es vulgui airejar amb una façana terapèutica, i d'açò se'n fan ressò rotatius com *20 Minutos* (2017), *La Vanguardia* (2016), *Ara.cat* (2019), *El País*, (2017, 2019) i *La Nueva España* (2018), o normalitzador dels abusos contra les dones, per culpa d'un procés mimetitzador "objecte = dona" que per l'ús i abús pot derivar en el tractament de les dones igual al que es pugui fer als robots (*Yorokobu* [2018]); *La Vanguardia* (2016) i *El País* (2020), empenen el terme esclaves sexuals per fer referència a això. Vinculat amb marcs legals, *El País* (2019), *El Nacional* (2019) i *20 Minutos* (2017), incideixen en el tema de la privacitat, la seguretat de tota la informació proporcionada als *sexbots*, "on va a parar aquesta informació i què se'n fa?". De totes maneres, esmentar que es filtra des del darrere de molt d'aquests articles un model de sexualitat i moralitat única, on la recerca d'una legislació determinada cerca apuntalar l'estructura d'uns discursos i codis de conducta arrelats en uns canons hegemònics.

Hi ha articles que dibuixen el prototip de client a qui van adreçats els *sexbots*, que no deixa de ser un constructe mediatitzat que intueixo pot deixar de banda altres tipologies. La conformació tipològica de l'usuari prototípic (home, solitari, amb dificultat per a les relacions afectives i amb abstinències sexuals forçades), de la qual es desprèn un model d'interacció sexual determinada i molt limitada, deixa de banda el vessant dels *sexbots* com a element de diversificació sexual. Per contra se centra més en l'aspecte terapèutic i funcional, en persones que cerquen interaccions sense conflictes, subscrietes a necessitats i desitjos, però que no fan sinó amagar vulnerabilitats relacionals i emocionals (*El Nacional* [2019]). Així, la robofilia és tractada com una solució imperfecta per a persones amb carències sexuals (*Ara.cat* [2019]), que més que ajudar i servir de complement com opina Levy, o de tenir el potencial per ajudar a les persones majors a combatre la soledat, com diu el provador d'Harmony (*Xataka* [2020]), pot tenir l'efecte contrari (*El País* [2020], *La Nueva España* [2018]). Aquesta perspectiva no fa sinó invisibilitzar aquelles persones que cerquen una relació més enllà de la purament física (*20 Minutos* [2017]), la qual pugui fer despertar emocions i millorar la salut i el

Imatge facilitada per un membre de la comunitat de The Doll Forum, el qual té a casa seva tres robots sexuals.

benestar (*El Nacional* [2019]). Açò es tradueix en un biaix cap a l'individualisme sexual, on els possibles usos compulsius no assegurin la sensació de plenitud, contribuint a la construcció de societats més insensibles, solitàries, alienants, depressives (*Yorokobu* [2018]) i deshumanitzadores (*La Vanguardia* [2016]), i individualistes (*Ara.cat* [2019]). Aquests conjunt de trets, efecte de la maquinària capitalista, tenen com a conseqüència una mercantilització de la intimitat, l'afectivitat i les relacions personals.

Els robots sexuals són vistos com uns aparells destinats a engruixir l'imaginari de les fantasies sexuals (*El País* [2017]), en un entorn, el nostre sobreestimulat i hipersexualitzat, on la recerca de noves experiències que flirtegen amb els límits dels tabús (i els borinen) s'articulen perfectament amb la lògica de mercat (*El Mundo* [2017], *El Nacional* [2019]) i l'eixamplament de pràctiques destinades a diversificar la sexualitat. Els *sexbots* poden ser vistos i emprats com màquines que possibiliten un sexe perfecte, ideal i segur, millor que el que es practica entre persones per tenir orgasmes (*El País* [2020]) i poder convertir així l'experiència del sexe en una experiència al·lucinant (*Xataka* [2020]). Altres articles redueixen als *sexbots* a complements per a la sexualitat (*El País* [2020], *Ara.cat* [2019]). *Yorokobu* (2018) s'oposa frontalment a unes pràctiques, que no són la solució sinó el problema, en les quals la reproducció del món sensitiu, afectiu i emocional és impossible, i donant una passa més, opina un psicòleg en *l'Heraldo de Aragón* (2016: s.p.), que en les relacions entre humans i *sexbots* mai es podrà parlar de sexe i que "será cualquier otra cosa, pero no una relación sexual", per la impossibilitat en l'intercanvi de sensacions, o a la falta del joc afectiu/seductor (*El País* [2020]). No és de la mateixa opinió el provador d'Harmony, que creu que la possibilitat de poder personalitzar sexualment els *sexbots*, de la mateixa manera que aspectes de la seva personalitat, així com sabent de les capacitats actuals per mantenir converses, aprendre a partir dels records... Encara que no és suficient per tenir-la com a substitut de les dones, és cert que fa també que no enyori les relacions amb elles (*Xataka* [2020]). Seguint amb aquest fil, *El Nacional* (2019) i *La Vanguardia* (2016), expliquen, com ho fa Ashdale (2017: 299), de la no necessitat de reciprocitat emocional i afectiva a l'hora dels humans generar desig cap a no humans. Açò fa que es vegi possible que una persona pugui desenvolupar sentiments d'enamorament, empatia o desig cap a un sexbot. Sentiments per altra banda, que no tenen per què generar-se sempre entre humans. Com és sabut, els humans tenen la capacitat de sentir afectivitat cap a animals, o cap a coses¹⁵, sempre que una persona tingui la predisposició i tendència a fer-ho. Per què, doncs, no ha de ser possible desenvolupar aquesta afectivitat cap a robots amb aparença humana? Què fa que una persona senti que pot interactuar, sentir plaer i generar vincles

¹⁵ Els *ecosexuals*, per exemple, integren aquell moviment de persones que tenen relacions sexuals amb diferents elements que podem trobar en la natura, en els boscos, en els rius. Pràctica que cerca anar més enllà del plaer físic genital, cercant gaudir dels estímuls de la natura de manera sensorial plena <<https://www.youtube.com/watch?v=Zf1cGHCZleE&t=38s>>

identitaris amb màquines que poden contribuir a construir la nostra intimitat i desenvolupar l'afectivitat?

Un altre debat present des d'una perspectiva feminista humanista és el de la cosificació de les dones i el de la cosificació dels cossos femenins. Es mostra una imatge pornografitzada dels cossos femenins, típicament estereotipats, i per repetició, idealitzats. Com manifesta la sexòloga Catalán a *Ara.cat* (2019), “perdem de vista que les dones tenen pèl al pubis i que hi ha genitals de tota mena. Amb un robot, encara s'accentua més aquesta experiència falsa”, ja que diaris com *El Mundo* (2017) o *El Periódico* (2017) parlen de cossos perfectes, de mesures perfectes, que no tornen vells. Amb les imatges que acompanyen els articles es veu l'esforç en incidir en la importància de l'aparença corporal en els fabricants dels *sexbots*, perpetuant un ideal únic de cossos femenins ideals. Des del començament de la fabricació dels primers *sexbots* fins a l'actualitat, la tendència clara és la de mostrar uns cossos que accentuen uns trets específics, que es redueixen a uns prototips de Barbies de pits grossos amb centellejos d'intel·ligència artificial. Punt aquest en el qual la racionalitat tecnològica dels objectes topa amb la irracionalitat de les necessitats, i com a partir d'aquesta contradicció sorgeix un nou sistema de significats que cal ubicar (Baudrillard, 1969: 6).

Com he dit més amunt, la tecnologia no és neutral ni autònoma i està instal·lada en les estructures del poder, i és socialment modelada, de la mateixa manera que està entrelaçada en la producció d'identitat. En paraules de Rigotti (2020: 21):

Technology has been recently recognised to be so entwined with the production of identity, that it could no longer be meaningfully separated from the individual; therefore, gender has become embedded in technology and, vice versa, technology may reinforce or subvert gender.

A partir d'aquí l'obvietat que el gènere és constantment produït i reproduït és manifesta i indiscutible. El biaix de gènere queda evidenciat en diversos dels articles analitzats, donant per feta una visió masculina eurocèntrica, encara que no sigui reflectida sovint de forma explícita com pugui remarcar-ho *El País* (2017) assenyalant que el biaix sexista de la indústria creix a sobre de la base que els homes heterosexuales constitueixen el gruix dels clients del mercat dels *sexbots* (tenint en compte que també es construeixen, de manera residual, *sexbots* amb forma masculina), o a *Ara.cat* (2019), “la tecnologia produeix cossos pornogràfics dirigits al desig masculí”, que en opinió de Richardson, com es publica a *Yorokobu* (2018), reproduïxen uns estereotips hegemònics de desigualtat de gènere arrelats en els cossos que es mostren i els usos que es potencien. Açò es tradueix en unes pràctiques i una ideologia que reforcen els rols hegemònics perpetuant la visió de la dona com objecte (*20 Minutos* [2017]) en mans de l'home, subjecte. Per açò mateix *El País* (2017) destaca la necessitat d'obrir un debat ampli que inclogui la percepció de gènere.

I si de manera explícita les referències al gènere són minses, donant per fet unes categories i rols per fets, naturalitzats i establerts, és suficient mirar només les imatges que il·lustren els articles, o l'enfocament de les peces on surten persones que han tingut relacions/contacte amb els *sexbots* per capar aquesta evidència. Un d'ells (*El Español* [2017]), a pesar de manifestar no haver mantingut relacions sexuals amb una *sexdoll* del prostíbul Lumidolls de Madrid, no fa sinó expressar al peu de la lletra el que diu Richardson (*Yorokobu* [2018]), la qual subratlla que en el cas que els robots substituïxin les prostitutes (com així pronostica Levy) es corre el risc que els bots al ser tractats com objectes que són, les prostitutes corren el mateix risc real de ser cosificades i ser tractades com robots. El periodista de *El Español* (2017: s.p.) amb un to jocós, irònic i desimbolt, explica que el *sexdoll* té un pit foradat, “el anterior cliente se ha debido de emocionar mucho, porque le ha roto una teta. Y mira

que esta silicona es dura, eh. Pero la ha agujereado. Igual le ha pegado un bocado [...] Tiene como una pequeña cicatriz. Era un cliente muy alto y muy grande. Creo que le ha pegado una paliza”.

Opino que té tanta importància el que es diu com el que deixa de dir-se. Per això mateix no volia acabar aquesta mostra de resultats sense fer referència a un aspecte que no es menciona en cap cas, el del potencial transgressor dels robots. Les persones no som aquests éssers aparentment estables enmig de tota l'amalgama d'objectes i invencions en què vivim. Tot objecte amb què interactuem transforma alguna cosa, i així com les persones entren en relació amb els objectes, es produeixen de manera necessària canvis en les conductes i en les relacions humanes (Baudrillard, 1969: 2). Tots els articles presenten l'antropocentrisme com el principi que serveix de guia per al disseny d'aquests robots, i aquí és on veig la transgressió, la que no es publica en la premsa ordinària. El fet de fer-se un espai en els mitjans de comunicació obre camí a que deixi de ser un àmbit transgressor, ja que és el mateix moment en què el sistema, que construïm i integrem, comença a assumir-ho, fagocitar-ho, integrar-ho, i naturalitzar-ho, encara que sigui per oposició. I sí, crec que el sensacionalisme ho disfressa de provocació, de llibertat vinculada habitualment al consum, invisibilitzant al mateix temps el que queda al marge d'aquest, tot allò que té potencialitat transgressora i que pot suposar convertir-se en revulsiu social

8.2 – Enquesta

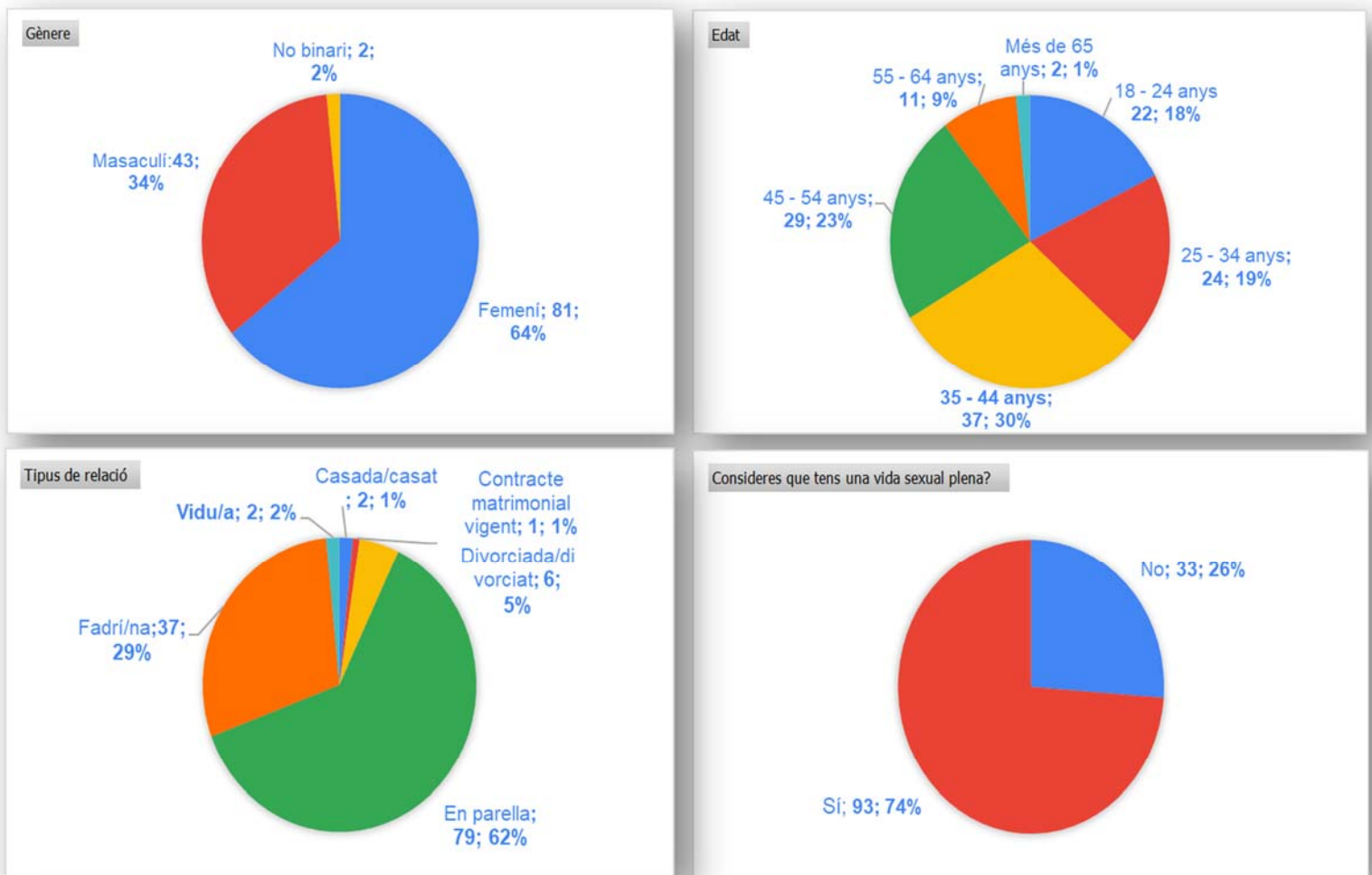

Figura nº 2

Els resultats que es mostren en aquest capítol pertanyen a les enquestes que em van arribar contestades en l'interval de temps que l'enquesta va romandre activa, això és, dels dies 8 al 22 de març de 2022, Interval de temps el qual s'obtingué una mostra amb un total de 127 participacions. En els quatre gràfics de la figura número 2 es mostra la distribució dels perfils de les persones que han participat voluntàriament en l'enquesta, gràfics que resumeixen les seves tipologies pel que fa al gènere, franges d'edat, tipus de relació sexo-afectiva i satisfacció relacionada amb la vida sexual. Aquests perfils ens indiquen les variables independents que seran emprades a continuació per a analitzar els resultats de la resta de preguntes efectuades, en total 18 més, i que seran analitzades individualment, a manera d'esbós, i de forma no exhaustiva, per tenir una idea general de l'imaginari cultural vigent en relació a la interacció entre humans i robots sexuals, i altres aspectes com usos, aspecte extern i percepcions personals. En el següent capítol aquestes dades es creuaran amb les obtingudes de la revisió de la premsa ordinària i les de l'observació del fòrum d'usuaris i entrevistes a responsables del desenvolupament dels robots sexuals.

(P4) Si haguessis d'imaginar un robot sexual, el relacionaries majoritàriament a ...

- Un robot masculí
- Una robot femenina
- Un robot sense gènere definit
- No ho sé

En aquesta pregunta el 43% de les persones de la mostra imaginem un sexbot de gènere femení per un 22% que l'imagina masculí, pràcticament el mateix percentatge, un 27%, que no li confereixen un gènere definit. Els percentatges mantenen una certa regularitat pels diferents grups de la mostra distribuïts per franges d'edat, per l'estat relacional i per la satisfacció en la seva vida sexual. En canvi, si parem l'atenció en el gènere de les persones enquestades es pot observar un biaix important, ja que mentre que el 28% de les dones imaginem un robot sexual femení, en el cas dels homes és d'un 70%, i si un 31% de les dones s'imaginem un robot masculí, en el cas dels homes parlem tan sols d'un 7%.

(P5) Pots imaginar un robot sexual sense un gènere assignat o definit?

- Sí
- No
- Tal vegada

De les 127 persones enquestades un 27% respongué que no i un 49% que sí. Igual que en la pregunta anterior, s'observa la mateixa tendència en tots els segments poblacionals, sense que en cap d'ells es capgiri. Els valors més extrems els tornem a trobar entre homes i dones, on un 25% de les dones no s'imaginem un sexbot sense gènere assignat, per un 32% dels homes, i un 50% de les dones sí que ho fa, en contraposició del 42% dels homes. Altres grups de la mostra que superen el percentatge d'imaginar als robots sexuals sense gènere definit, són els de la franja d'edat 25-34 anys, els de la de 45-54 anys, els de les que són parella, i de les que manifesten tenir relacions sexuals satisfactòries.

(P6) Creus que la interacció entre humans i robots sexuals equipats amb intel·ligència artificial pot canviar els patrons de gènere actualment vigents?

- Marcar en una escala del 1 al 5, on 1 és "No fa més que reforçar-los" i 5 és "És completament factible"

Són poques les persones que opinen que els *sexbots* posseeixen la capacitat per modificar els patrons de gènere vigents (6%), mentre que el major percentatge, el 43% opta per un valor intermedi i el 17% es decanta per la seva factibilitat. Destaca en aquesta pregunta que les dues franges de persones

enquestades més joves són les que menys contempen aquesta opció, juntament amb les persones fadrines; en canvi les dones són les que més, amb un 21%. Per altra banda, des del gènere masculí, amb només un 2% és on menys es contempla que puguin reforçar els patrons de gènere vigents. I per contrast els grups d'edat que van dels 35 als 44 anys i dels 45 als 54, són on es troba el major percentatge de persones que creuen que els *sexbots* no faran més que reforçar aquests patrons.

(P7) Pel que fa als robots sexuals i de companyia actuals, assenyala totes aquelles capacitats que creus que posseeixen.

Les opcions eren les següents: oïda; vista; reconèixer objectes de l'entorn; entendre el llenguatge; parlar; memòria; poder ser instruït; capacitat per a l'aprenentatge autònom; moviment autònom; ser dissenyats per satisfer els desitjos sexuals de les persones; tenir iniciativa pròpia; tenir sentiments; exterioritzar emocions; respondre al tacte; obeir ordres. Les capacitats més escollides foren entendre el llenguatge (74%), parlar (77%) i obeir ordres (84%). A l'altra costat, les tres opcions menys escollides foren la d'exterioritzar sentiments (7%), tenir iniciativa pròpia (18%) i exterioritzar emocions (19%).

(P8) Se t'acudeix alguna capacitat o característica per afegir a un robot de companyia que no hagi sigut mencionada en la pregunta anterior?

Arribaren 26 respostes per aquesta pregunta oberta. La major part d'elles relacionades amb diversos aspectes relacionats amb la intel·ligència artificial (respondre amb negatives, empatia, autoconsciència, interpretar el sentit de la nostra relació, escolta activa, tenir creativitat i motivació, iniciativa pròpia ...), i amb el cos i la sexualitat (segregar fluït, gestualitat facial, neteja autònoma, pell sintètica híper real, tenir orgasmes, gemir, projectar imatges per excitar a qui està amb el robot, tenir fantasies sexuals...). Me cridaren també l'atenció dues respostes relacionades amb la l'ús dels robots (reportar les agressions a la policia) i dues vinculades a les lleis d'Assimov (2010/1942: 41-42)¹⁶ (protegir als humans de les agressions; demanar serveis que la propietària vulgui complir).

(P9) Quina importància creus que té l'aspecte físic/extern d'un robot sexual?

- Marcar en una escala del 1 al 6, on 1 és "*És fonamental*" i 6 "*No té cap importància*"

De forma unànime les persones enquestades es posicionaren al costat de la importància de l'aspecte dels robots sexuals (44%) per un escàs 2% que opinen el contrari, sense diferències remarcables entre gèneres, o en funció del grau de satisfacció de la vida sexual dels participants. Per grups, és visible el de la franja d'edat dels 45-54 anys amb 51% que destaca la imatge externa dels robots sexuals, i la del grup de persones fadrines i del de la franja de 18-24 anys són els que més ho desvaloren (32% i 37%).

(P10) Creus necessari que l'aspecte físic dels robots sexuals ha d'intentar imitar els cànons de bellesa actualment vigents?

- Marcar en una escala del 1 al 6, on 1 és "*Sí*" y 6 "*No té per què*"

Destaca en aquesta pregunta la polarització de les respostes, un 26% en el cantó dels que subratllen la importància de l'aspecte extern i la vinculació amb els cànons de bellesa dels *sexbots* per un 28% que opinen el contrari. Val la pena mencionar com canvia la rellevància d'aquest aspecte segons el grup de gènere, mentre un 18 % de les enquestes rebudes del gènere femení manifesten que

¹⁶ Les tres lleis de la robòtica d'Assimov són: els robots no causaran dolor als humans; compliran ordres (sempre que no contradiguin la primera llei); els robots es protegiran (sempre que no s'entri en contradicció amb les dues primeres lleis).

és fonamental enfront d'un 35% que li resten tota importància, en els cas de les provinents del gènere masculí els nombres s'inverteixen un 37% opina que és fonamental i un 16% que no. Dels altres grups, si bé tots es mouen en uns paràmetres similars al percentatge inicial, dir també que en les franges dels 18-24 anys i la dels 45-54 és on trobem que aquesta vinculació és el que menys importa (32% i 31% respectivament), i en la de 25-34 anys, tot al contrari (33%).

(P11) Per què?

Per aquesta pregunta arribaren 82 respostes. El línies generals totes les respostes es mouen en el fet de destacar la importància dels patrons de bellesa vigents en la nostra societat, i que aquests són els que en fan sentir més còmodes, són els que més ens atreuen, fonamentals per a la suggestió i l'estimulació sexual, igualment que són els que assegurin també una millor comercialització, donada la importància en la nostra societat de tot allò visual. Encara que també hi ha qui observa el potencial dels robots sexuals per a rompre cànons imposats, que no són reflex de la realitat, i dibuixar uns nous estàndards socials.

(P12) Veus necessari que el comportament dels robots sexuals intenti imitar al dels humans?

- Marcar en una escala del 1 al 6, on 1 és "Sí" i 6 "No té perquè"

La mostra poblacional mostra una tendència clara a posicionar-se al costat del "sí", amb un 27% i 26% de les respostes marcant els números 1 i 2 respectivament, percentatge que va minvant a mesura que s'atraca al capoll del "no té perquè". No hi ha grans diferències entre els diferents *targets*, i la tònica és la mateixa, a pesar que les persones de gènere masculí superen en un 6% a les de gènere femení en la consideració de la necessitat dels *sexbots* a imitar als humans, grup del qual un 12% ha marcat "no té perquè" per un 23% del gènere masculí. Per una altra banda ressaltar que els participants del grups dels 18-24 anys tan sols un 14% es posiciona per davall de la tendència general pel que fa a contemplar la necessitat de cercar similituds de comportament entre robots i persones, xifra que contrasta notablement amb la dels grups de 25-34 anys i la de 45-54 anys (37% i 35%).

(P 13) En el cas de tenir accés a un robot sexual, quina opines que seria la teva forma de interactuar amb ella? (Escollir-ne una)

- No interactuaria. L'ignoraria
- Sentiria curiositat
- Para companyia
- No descarto la possibilitat d'enamorar-me d'ell/ella
- Le donaria un ús exclusivament sexual
- Una altra: ...

Més de la meitat de les enquestes mostren una clar decantament cap a la curiositat (56%), amb menys interès cap a l'ús sexual (22%), el no actuar (13%), la companyia (8%) o el possible enamorament (1%). Com a grups que sobresurten per allunyar-se dels valors mitjans, el de gènere masculí amb un 35% que li donaria un ús sexual, la curiositat del grup dels no satisfets sexualment (64%) i de les de 45-54 anys (62%) i dels de 55-64 anys (64%).

(P14) Opines que es poden mantenir relacions íntimes plenament satisfactòries amb robots sexuals?

- Marcar en una escala del 1 al 6, on 1 és "Sí" y 6 "No"

Els resultats per aquesta pregunta no han mostrat una polaritat molt definida, si bé un 13% del total s'ha mostrat partidari de l'extrem del "sí" i un 22% del "no", amb resultats molt variables entre els diferents grups. Cercant una significació en els resultats he decidit, per tant, agrupar els resultats en dues meitats, per una banda agrupant les respostes que en major o menor mesura manifesten la possibilitat que les relacions íntimes humà-robot puguin ser satisfactòries (60%) i les que no (40%).

Aquest maneig de les dades ens mostren que per gènere, un 72% del femení es decanta de la banda satisfactòria (igualment que succeeix amb el 73% dels grups d'edat de 25-34 anys, 45-54 anys i 55-64 anys), mentre que un 53% del masculí ho fa de l'altra, dada coincident amb la de les persones fadrines (54%).

(P15) Opines que la incursió dels robots sexuals en la intimitat pot contribuir a millorar/empobrir les relacions sexo-afectives entre les persones?

- Marcar en una escala del 1 al 6, on 1 és “Millorar” y 6 “Empobrir”

El “millorar” ha recollit un 9% de les respostes, sent la menys triada, i a l'altre extrem, el “empobrir” ha sigut contemplat pel 22% dels enquestats. L'opció més triada (27%) ha sigut la tercera en l'escala del 1 al 6. En aquesta pregunta s'observa novament una diferència entre el gènere dels enquestats, mentre que des del cantó del gènere femení un 6% s'ha decantat pel “millorar”, des del masculí ha sigut un 14%. Per grups, els que més han triat l'opció 1 han sigut els de 35-44 anys (16%) i els que manifesten no tenir relacions sexuals satisfactòries (18%), i els que han optat majoritàriament per l'opció 6 les que tenen una vida sexual satisfactòria (24%), els que viuen en parella (25%), els de gènere masculí (26%) i el grup de 35-44 anys (27%). En relació als valors entremitjos de l'escala les respostes s'han repartit de manera no regular entre tots els grups de participants.

(P16) En quins casos creus que seria més apropiat l'ús de robots sexuals? (Senyala totes aquelles opcions que trobis)

Pregunta d'elecció múltiple en la qual les opcions a escollir estaven entre les següents: reemplaçar la prostitució (48%), educació sexual (54%), per persones amb dificultats per establir relacions personals/sexuals (69%), per no sentir-te infidel a la teva parella (5%), millorar l'autoestima i salut psicològica (24%), satisfer fantasies sexuals (52%), evitar malalties de transmissió sexual (24%) i permetre a les persones expandir els seus horitzons sexuals (45%). La pregunta també deixava l'oportunitat a afegir possibilitats, on a banda de quatre que feien referència a usos sexuals dels *sexbots* (una d'elles, assenyalant la possibilitat d'integrar-los en la sexualitat de la parella, com un artefacte més), n'hi havia que indicava la possible utilitat per a la reducció de l'índex de violacions, i una altra indicava que no poden dur res de bo, sinó aïllament i introversió cap als altres.

(P17) Quins desavantatges pot implicar la robofilia? (Assenyalatotes aquelles opcions que creguis)

Aquí es presentaven 10 opcions: danyar les relacions sexo-afectives entre persones (57%), Es pot convertir en una pràctica addictiva (45%), pot suposar un allunyament a les relacions entre humans (61%), transferir als humans expectatives irrealistes (58%), els robots sexuals podrien abusar de les persones vulnerables (9%), plasmar les frustracions amb els robots a les persones (25%), els robots podrien fer mal a les persones si no funcionen de manera correcta (34%), possibilitat d'establir lligams emocionals més enllà de la sexualitat (34%), aquesta pràctica fomenta l'objectivització de les persones (27%), es promouen uns estereotips particulars i determinats que no s'ajusten a la realitat (53%). Com en l'anterior pregunta, en aquesta també hi havia l'opció d'afegir desavantatges no observats inicialment. Al final, igualment que en la pregunta anterior, s'han rebut 9 respostes afegides a les inicialment proposades. Dues d'elles fan referència a la relació a la correlació entre l'ús dels *sexbots* i la violència, una altra parla que la seva utilització pot produir la minva de l'enteniment entre persones. Hi ha qui també mostra preocupació per l'ús que se'n pugui donar a la informació generada en aquesta mena d'interacció. Encara que també contrasten dues respostes, una que diu que totes les proposades són possibles, per una altra que no hi veu cap desavantatge.

(P18) Creus que las persones que mantenen relaciones sexuals con robots experimenten algun tipus de trastorn psicològic?

- Sí
- No
- No ho sé

Sí (9%), no (44%), no ho sé (47%). Fins al moment una de les poques preguntes sense respostes vinculades al grup de gènere. Per contra, si pensem en la classificació en base a la satisfacció per a la seva vida sexual, tipus de relació sentimental i grups d'edat sí se'n troben. En el primer cas els que no estan sexualment satisfets que responen “no” representen un 33%, significativament inferior als que sí hi estan, amb un 48%. En la segona categoria, que les persones que estan en parella en un 56% troben que els que interaccionen amb robots sexuals no presenten trastorn per només un 24% de les fadrines. Finalment, pel que fa a l'edat, la franja que més es posiciona a la banda dels que opinen que aquesta pràctica implica algun trastorn és la de 55-64 anys (18%), i la que menys creuen que en pateixen la de 45-54 (55%).

(P20) T'imagines comprant/utilitzant un robot sexual sempre que el seu preu no fos un obstacle?

- Sí
- No
- Tal vegada
- No ho sé

Les persones enquestades en un 44% es mostren contràries a la compra d'un robot sexual, per un 17% que si ho faria si el preu no fos un obstacle, i un 39% contempen la possibilitat o no ho saben. Respostes que no varien de forma significativa en funció del gènere. Els contrastos més cridaners es reflecteixen en el grup d'edat dels 18-24 on el 51% no estan disposats a comprar-ne cap de robot sexual, percentatge similar al de les persones satisfetes sexualment (49%). El grup que “tal vegada” en comprarien un més representatiu és el dels no satisfets sexualment. Els posicionaments més clars, però, a la banda del sí, amb un 24% ambdós són els de 35-44 i els de 45-54 anys.

(P21) T'imagines tenint sentiments cap un robot, si aquest robot actua amb aparent amor cap a tu?

- Sí
- No
- Tal vegada
- No ho sé

Aquesta qüestió ha sigut la que menys disparitat ha mostrat entre tots els grups enquestats. Solament un 2% de persones han manifestat que s'imaginarien una reciprocitat sentimental per un 63% que diu que no, amb un 16% que no ho sap i un altre 16% que tal vegada. Pel que fa als “sí” i “no”, oscil·lacions nul·les, sols els de 18-25, en un 9%, exterioritzen la seva capacitat a interactuar emocionalment. Hi ha diversos grups en què l'afirmació “tal vegada” superen el 20%, el de persones amb vida sexual satisfactòria, en parella, i els de les franges d'edat de 25-34, 35-44 i 45-54.

(P22) T'agradaria mencionar algun aspecte associat a los robots sexuals y de companyia que no hagi sigut tractat en aquest qüestionari?

Aquesta darrera pregunta oberta ha rebut 43 respostes (12 que manifesten que res a afegir). De la resta, 6 subratllen diversos aspectes negatius motivats per l'existència dels robots sexuals o per haver arribat al punt de crear-los, n'hi ha tres que mencionen la possibilitat de ser emprats com a

teràpia, igual que quatre enquestes més que opinen que s'haurien de limitar les possibles tendències delictives derivades de l'ús dels robots sexuals.

8.3. The Doll Forum

The Doll Forum (TDF) és una comunitat en la qual tenir sexe i viure amb robots i nines/ninots sexuals, estimar-los o cuidar-los és un estil de vida. Per poc que un es dediqui a entrar en els fils de conversa, ràpidament s'adona que els propietaris de *sexdolls* (és a dir, les que no incorporen cap mena d'element tecnològic i les que sí) i robots sexuals creen unes ficcions que encarnen amb les *nines*, les quals no són reduïdes a simples joguines sexuals, sinó que donen cos a un imaginari, a una narrativa, al voltant de la personalitat, de les històries i experiències recreades, integrant-les en les seves vides, en la seva intimitat emocional i/o sexual, i en alguns casos inclús en les seves parelles. Crec també oportú mencionar que TDF és un entorn sovintejat de forma quasi exclusiva per homes, on és estrany trobar-hi participants femenines o no heterosexuales. I no tan sols açò, sinó que és un entorn on és freqüent topar-se amb manifestacions obertament masculistes, misògines i de masculinitat obertament tòxica¹⁷.

En les visites que he anat fent al fòrum durant aquests darrers tres mesos he comprovat que el nombre de membres actius oscil·la entre els 300 i els 800¹⁸. La informació del fòrum indica que a dia d'avui, 8 d'abril de 2022, compta amb 81.285 membres, amb més de dos milions de *posts* repartits en els més de 135.000 fils de conversa oberts. Les persones registrades poden escriure, així com establir comunicació amb els altres membres, mentre que les convidades tan sols poden observar.

En aquest fòrum s'alternen tant els usuaris i usuàries de nines com de robots sexuals. Encara que sigui impossible treure dades al respecte dades, el nombre de propietaris de nines sexuals, i, per tant el nombre d'intervencions al fòrum per part d'aquests, és de forma clara notòriament més nombrós que el de robots sexuals. En TDF he mantingut diversos tipus d'interacció amb els seus membres -missatges privats, entrevistes, un qüestionari que vaig deixar obert en un fil del fòrum- i en tots els casos se m'ha dit que la tecnologia no té cap tipus de rellevància, sinó tot al contrari. Com va manifestar-me en missatge privat FUCO1, membre del fòrum posseïdor d'una nina sexual, "in this doll universe the interesting technology is the sculpt and getting the doll to look realistic [...] people on here wants high-end realistic looking dolls [...] nobody gives a shit about Realdoll anymore, their AI technology is useless and anybody can get that AI through their smartphone anytime". Per tant, deixant les discrepàncies dels usuaris de banda, considero que encara que en les *sexdolls* l'aspecte tecnològic no existeixi o tingui un altre enfocament, la naturalesa i la rellevància de les intervencions en diferents fils del fòrum, és molt valuosa. La informació que es pot extreure de la veu d'aquests testimonis comparteix amb el món dels robots sexuals aspectes tan importants com el de les representacions, usos, gènere o aspectes emocionals i d'intimitat.

El menú principal de TDF està dividit en cinc grans blocs entre els quals es reparteixen els diferents sub-fòrums i fils de conversa. La meua investigació s'ha centrat en dos subfòrums en concret. El primer, *ABYSS Creations – RealDoll*, vinculat exclusivament a la marca RealDoll, amb 179 fils de conversa i una mitjana, durant el meu temps d'observació/participació de 3-8 missatges diaris. El segon subfòrum, *Dolls in general*, molt més genèric i sobretot molt més dinàmic, amb 313 fils de conversa oberts i més de 20 intervencions al dia. L'observació participant s'ha portat a terme entre els dies 2 de març i 18 d'abril de 2022.

¹⁷ "The best thing about dolls over real woman is they don't talk!" (FU2, 26/02/2021) ; "If I was a woman hater, I'd use my doll as a punching bag" (FU3, 23/12/2021).

¹⁸ Ara mateix, dia 8 d'abril de 2022, hi ha 442 usuaris online, dels quals 159 estan registrats.

Els membres registrats d'aquesta comunitat virtual es dediquen a intercanviar tota mena d'inquietuds, dubtes, experiències, a mostrar les seves nines i robots sexuals fotografiades una i una altra vegada en escenaris domèstics o artísticament recreats, les fotografies poden ser tant de caràcter pornogràfic explícit com d'altres de caràcter més sensual. Es poden trobar *posts* de persones que acaben de fer la comanda del seu robot sexual com d'altres que fa anys que en tenen una col·lecció, des de membres que la tenen amagada a una habitació d'ús exclusiu per a ells, fins a d'altres que les comparteixen amb les seves parelles, des de discussions sobre el gran avenç que ha suposat la incorporació de tecnologia tant en el funcionament dels robots sexuals com per a la seva elaboració i aparença cada vegada més hiperrealista, fins a aquells que parlen de com perceben la disponibilitat de les seves companyes sintètiques i el corresponent aferrament emocional.

«Dolls are very much part of my reality. They may not be flesh and blood, dolls are not women and women are not dolls. You have to accept each on their own terms. But they can evoke very real emotions. Loving a doll doesn't mean you've lost touch with reality, but rather found a way to cope with it.» (FU4, 27/03/2022).

9 - DISCUSSIÓ

Una visió posthumanista dels éssers humans implica no entendre'ns de forma aïllada i descontextualitzada, ni com a mesura de tot el que ens envolta. Som una espècie més en el planeta, connectats de forma ontològica amb l'entorn natural, social i cultural en el qual habitem i interactuem. Per tant, es pot afirmar, des d'aquesta perspectiva, que som part d'aquest planeta. A més, posseïm la capacitat de poder crear mitjans a partir de mitjans. Parlo de tecnologia, en totes les seves manifestacions, la qual, al mateix temps, no és una cosa que només emprem, sinó que és també part de la nostra existència, és un conjunt de coneixements, tècniques i artefactes que formen part, tanmateix, del nostre desenvolupament existencial, i sense el qual no ens podríem definir de manera completa. Aquesta constant i necessària interacció i coevolució amb aquests coneixements, tècniques i artefactes, fa que no siguin simples objectes isolats i no influents, sinó que ens condicionen, ens afecten, tenen agència. Per açò mateix podem afirmar que més que objectes es converteixen subjectes, fet que ens porta a repensar el significat de l'ésser humà i la seva "relacionalitat". La tecnologia vista així, ens possibilita afirmar que la línia divisòria entre humans i objectes està més desdibuixada de què d'un cop d'ull es pot suposar, esborronant certs límits que el pensament modern occidental tenia, i sòl tenir, per impenetrables. En aquesta línia, Unicole Unicron, antiga empleada de RealDoll em digué en entrevista que la tecnologia integrada en els robots sexuals ha de transformar la forma com vivim les relacions, fent tornar borrosos molts conceptes i divisions actuals. I aquest és el punt des d'on vull pensar i problematitzar amb la temàtica d'aquest treball, confrontant testimonis i punts de vista, però sempre pensant-nos en les relacions, amb la tecnologia i amb els imaginaris culturals en què aquesta agafa la forma de robot sexual. Ja que, seguint amb Unicole, "technology is nothing more than a mirror of how we believe relationships are. It is a dance that continuously feeds back".

Des de RealDoll la tecnologia amb què s'equipa als robots sexuals té, com diu el seu gerent Matt, un únic objectiu, donar vida a les *sexdolls* que durant vint anys han estat fabricant, i que segons Kino pugui "enable *sexdolls*, instead of being simple objects. It is more like an actor who represents a character, whose owner has defined the personality". Susan, l'experta en robòtica de RealDoll diu que les investigacions actuals estan centrades a incorporar mobilitat pelviana i aspectes vinculats a la percepció (visió i sensors corporals i el processament de l'audio/parla)¹⁹ per millorar la sensació que el robot es dirigeix al propietari. Kino també parla de la importància de la percepció, imprescindible per a poder elaborar respostes més acurades, i que en la recerca de crear sistemes evolutius més complexos que aprenguin a resoldre problemes i situacions d'acord amb les necessitats es pugui fer la sensació de certa imprevisibilitat "so that the reactions are not deterministic and are probabilistic". És a dir, que si un sexbot pot manejar més respostes que les que una persona té al cap, pot generar la sensació d'imprevisibilitat o voluntat, encara que dins d'uns marges, ja que si actués de forma aleatòria, segueix Kino, diríem que està boig, de la mateixa manera que ho diríem d'una persona. I els resultats obtinguts de l'enquesta també apunten en el mateix sentit, atès que es creu que la capacitat de

¹⁹ Millores que coincideixen amb demandes dels propietaris com manifesta una enquesta oberta a TDF el 25/02/2021, en què un a la pregunta de 'What Do You Want A Sex Robot To Do Most?' un 28% es decanta per facultats comunicatives i un 47% per moviments sexuals bàsics, com de coll o de maluc. < <https://dollforum.com/forum/viewtopic.php?t=139106>>.

parlar/comunicar és una de les més desenvolupades en els prototips existents, juntament amb aquella destinada a satisfer desitjos sexuals; i en la mateixa línia es manifestaren enquestats i enquestades quan se'ls va demanar que enumeressin capacitats que creuen que haurien d'integrar-se en els *sexbots*, on l'aspecte comunicatiu/relacional, per damunt del físic/sexual, fou el predominant. Però en paraules de Susan, “to make a really good sex robot, you have to make a really good ROBOT that can also HAVE SEX [...] but the ‘sexy’ parts aren't the most complicated, but they are the ones that a lot of people don't want to acknowledge are part of being human, and that's why they ‘seem’ complicated”.

Com he mostrat en la recerca feta en les peces periodístiques, la tecnologia és el rerefons sobre el qual es desenvolupa la relació entre persones i *sexbots*, però com s'ha apuntat més amunt i des de la perspectiva dels propietaris encara que si hi ha qui aposta clarament per la tecnologia, “the dream of having a robotic interactive partner was one he had long before he met me, and the technology is finally available and affordable enough to make that a reality “ (FU5, 05/03/2022), “dreaming of a fully robotic doll head ...” (FU6, 10/02/2022).

Però totes les persones amb què he interactuat en TDF s'han mostrat tossudes amb la tecnologia, i, per tant, favorables a tenir una *sexdoll* abans que una *sexbot*, sigui per:

- preu²⁰
- falta de *realisme* de la tecnologia (“I've seen Harmony and it is not sexy, it's creepy” [FU7, 18/01/2022], “once doll animatronics can manage natural, convincing facial expressions, I'll be very interested” [FU8, 09/10/2021])
- poc desenvolupament d'aquesta (com varen dir-me els informants FUCO1 “the current technologies are laughable”, o FUCO2 “I'm sure in future technology will give life to a doll, but today it's kind of a joke and a turn off. In the present tech state, it's useless. Internal heating perhaps if its improved. No noises. Noise of electric devices is a terrible thing”), o perquè directament no els interessa la tecnologia (i FUCO3 “The fact that it will be just a computer disinterests me in having interaction with it”)
- preferir una interacció sense tecnologia pel mig (“All the things I love most about my doll are all due to the fact that she IS a doll. I really don't get the desire to make a doll into an AI robot. The more realistic the doll become indistinguishable from a realgirl, why not just go date a realgirl?” [FU9, 12/10/2021]; “animatronics is fine... but trying to give them programmed personalities is like owning a brainwashed slave. Having a sex partner that does everything that you ask them to do, only because you programmed them to do, doesn't do much for the development of one's soul” [FU10, 18/01/2022])
- el realisme tecnològic bloqueja la imaginació i fantasia (“Our dolls are what we project into them. They are part of OUR fantasy and imagination. As soon as some Software takes over your own imagination is no more in control” [FU11, 16/04/2017]; “Ability to create fantasies more than with a real” va escriure'm FUCO2 en un missatge).

Tot açò fa que actualment el nombre de *sexdolls* comercialitzades sigui molt superior al de *sexbots*²¹.

²⁰ En una enquesta oberta al fòrum <<https://dollforum.com/forum/viewtopic.php?t=146489&start=45>> (18/01/2022) un 75% dels participants comprarien un *sexbot* si no fos pel preu tan elevat, mentre que un 27% manifesten no estar interessats. Resultats que contrasten amb els de la meua enquesta on tan sols un 17% ho faria.

²¹ FUCO4, l'*ambaixador* de RealDoll a TDF va dir-me “I do not have that information. But I do know its a much larger percentage going to static doll sales than robots”. Dada confirmada per Kino Coursey, pel que fa a les vendes a RealDoll l'any 2021, 175 *sexdolls*, i 50 *sexbots* i 2 caps animatrònics. Dades, aquestes darreres, que no

Aquest fet no lleva, però, que les *sexdolls* estiguin mancades de la capacitat d'agència o d'afectar dels robots, o d'aquesta manera ho viuen almenys una gran part dels propietaris que intervenen en TDF. Les *sexdolls* enfora de ser tractades com objectes adquireixen una aura ontològica de subjecte, generant en els seus propietaris una forma de relacionar-se i unes sensacions i emocions equiparables a les sentides amb una altra persona. ("She became a person to me almost instantly, I actually have difficulty seeing her as just a doll" [FU12, 04/03/2022], "What is the actual problem with sex dolls that AI is supposed to solve? The simple answer is, if I have to explain it, you wouldn't understand. If a doll is simply a 'sex toy' and nothing more for you or anyone for that matter.....great! But for many, they are much more than that" [FU13, 16/04/2017]; "She provides certain 'something' that's no easy to describe, but it's like a warm and comfortable feeling, a feeling of 'home'. I'm glad she's here" [FU14, 16/08/2018]; "People may say that you can't fall in love with a doll because you're just projecting your feelings onto an inanimate object. Is that not also what couples are doing with one another?" [FU15, 19/12/2020]). Aquestes afirmacions i reflexions, i moltes similars que es poden trobar a diferents fils de TDF, contraten amb la línia majoritària d'opinions de les persones enquestades quan contemplaven poc factible mantenir relacions íntimes i emocionalment satisfactòries amb els robots sexuals²². Així i tot, no són pocs els usuaris que a pesar de comprar-les inicialment per un ús exclusivament sexual, amb el pas del temps, es converteixen amb companyes sentimentals. "My guess is that many people originally purchase a Doll with this one objective in mind, but over time in some cases not all, it might evolve into something else. this happened with me and my first Dolls. I now enjoy their companionship and cuddling more than anything" (FU16, 22/12/2021). Testimoni molt semblant al de l'informant FU17 "At first I viewed him as a regular sex toy but I've become attached to him as if he's a partner". Açò no lleva però que no hi hagi qui lli doni un ús exclusivament sexual, "probably over 6000 hrs of sex with my Realdolls. They have been wonderful" (FU18, 22/01/2022).

Diu Matt McMullen, que més enllà d'oferir sexe, amb els robots sexuals que venen, el que cerquen és oferir seguretat emocional a aquelles persones que en certa etapa de la seva vida ho poden necessitar, o com diu Unicore Unicron "they want to create nurturing experiences that go beyond sex". Kino comenta al respecte que "after all, it's like in a movie, you know it's not *real* but it can connect with the viewer, causing an emotional response. The same thing happens with sex robots", i de manera concloent comenta Susan Pirzchalski "the goal is to create more than just a fantastic masturbation tool". En l'enquesta, la gent parla de millorar l'autoestima (tan sols un 24%), però és aquest un dels aspectes que des de RealDoll incideixen de forma general, ja que d'una manera o una altra m'han anat dient que un dels punts forts dels *sexbots* és que són útils per a superar bloquejos o traumes arrelats, i a patir d'aquí començar veure's una persona capacitada per a implicar-se novament en una relació amb una altra persona. Igualment en l'enquesta es ressalten qüestions com la ja mencionada i relacionada amb fantasiejar (51%), però sobretot el seu ús en persones que tenen dificultats en establir relacions sexo-afectives (69%). I així ho manifesta FU19 a TDF el dia 11/04/2022 "Recent feels of loose and abandonment is what got me to finally put the trigger on a purchase. For me she'll be more than sex, she'll be someone to hold when I'm lonely". De totes formes, no tots els usuaris encaixen en aquest perfil, com és el cas de què va explicar-me FUCO4,

For me it is simply a toy, a great toy. I have sex with it and talk to it occasionally. It really takes up no space in my head emotionally. It's like having a speed boat and taking it out to rip around on a couple days a week. I have a doll room that it shares

coincideixen amb les facilitades pel gerent de RealDoll, Matt McMullen, que més amunt va parlar-me de més de quatre-cents *sexbots* comercialitzats anualment.

²² En una altra petita enquesta publicada a TDF, un 53% de les opinions consideren les *sexdolls* una companyia amb possibles interaccions sexuals, en contra d'un 43% que opina que són per ús exclusivament sexual <<https://dollforum.com/forum/viewtopic.php?t=150133>>

with other static dolls, I like variety in my toys and I can afford the best. I am blissfully single and don't feel like I am missing a partner. I could easily get one if I wanted, but I just don't have a desire for one. I am in my mid 60's and I have 3 grown children, who are aware of my toys and are happy that I am happy.

o el que vaig llegir de FU20 (12/02/2022):

After the end of my decade long relationship, I want to avoid getting emotionally involved with another person until I've figured some stuff out, and a doll seems like an excellent proxy for filling out one side of the bed and yet not judging me or needing anything from me beyond basic care. He'll never interrupt me, get bored of me, or get angry at me for just being me. I can engage in the idea of another person being present when I want that, but also turn that "off" whenever I want. For me, it's not about being lonely so much as it is wanting to be alone with a part of my mind that I can externalize a little. So, I guess yeah, loving a doll on the basis of it being a doll rather than a person comes pretty naturally to me.

Així com a la premsa i en les opinions de les persones enquestades sovintegen tant pros com contres, en l'entorn de TDF és tasca impossible trobar opinions que contemplin els desavantatges de relacionar-se amb *sexbots* o *sexdolls*, ja que cadascú, segons les seves necessitats i desitjos els utilitza com considera més apropiat. Per exemple FU21, el 04/04/2022 escriu al fòrum que “I sleep with them (actual sleeping and cuddling), have sex with them, take them out on driving dates twice a week, watch movies with them, use them as emotional support companions, photograph them and style their hair and clothes”.

En contra de l'opinió de Sussan Pirzchalski que diu

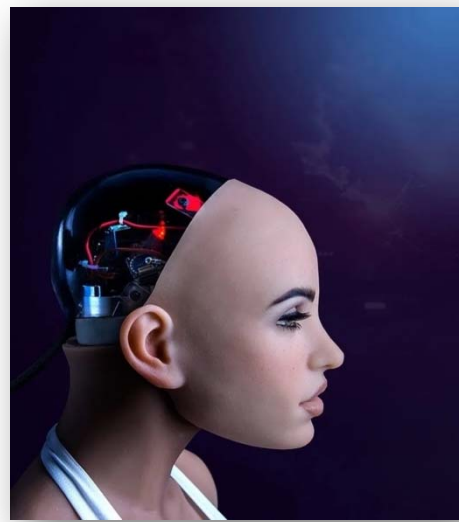
I truly believe that if people had *sexbots* in their lives it would be a boon for humanity because I think that arguments over sex are the main reason people are miserable in their relationships. If you had a way to get sexual release in a way that wasn't seen as 'cheating' on your partner, relationships between people would be a lot easier to manage,

Una persona a l'enquesta manifesta que “hay estudios que correlacionan la violencia hacia la Inteligencia Artificial y hacia mujeres, por lo que los robots sexuales son un problema en sí mismos”. Unicole Unicorn diu que encara que no hi hagi dades al respecte està ben segura que els robots sexuals no són més que miralls i que la gent els tracta de la mateixa manera que tracta a les persones, si una persona és tendra, ho serà amb el seu *sexbot*, i si és agressiu no deixarà d'actuar igual amb el seu robot.

Crec oportú recordar aquí un tema recurrent, el del perfil dels propietaris de *sexbots* i *sexdolls*, que tant en la premsa com en els resultats de l'enquesta està clarament tipificat com aquell home amb dificultat per a establir relacions, emocionalment vulnerable o amb algun tipus de discapacitat. Però cal tenir en compte que un 17% de les persones enquestades es varen mostrar favorables a comprar un *sexbot* i un 39% no digueren que no, i a més, crec que molts dels propietaris que *postegen* pel fòrum no s'identificarien amb el perfil abans esmentat, sinó que n'hi ha que les entren per a experimentar de manera quotidiana, sense problemes aparents, “I just enjoy living out some fantasies with no strings attached” (FU22, 06/03/2022), o com aquells que els integren en la vida íntima de la parella, “I'm a bisexual woman interested in threesomes with my husband and a third party, but we *do not* want to introduce a real person for that” (FU23, 17/11/2021), o “... doll is not here to replace your wife if

you're happy and respectful. Mine has understood it's a fantasy and doesn't change our life and, surprisingly, with time she found an advantage to the situation: i can play with the doll in some way she doesn't like to (FU24, 30/09/2020).

Pel que fa a l'aspecte extern Matt McMullen confirma que no se cerquen formes de disseny no realistes. Kino, per la seva banda, "we mimic the look of humans to the fullest because we want to build a framework in which people feel comfortable....and because we want to sell". Les dades de l'enquesta, i pel que fa als homes també està en aquesta línia, el 37% ho veu necessari. De la mateixa manera que en el fòrum, per damunt de la tecnologia, tots els que han interactuat amb jo m'han destacat la importància del realisme. Però està clar que, com diu Unicole, "we are dealing with the reproduction of a female ideal in a very concrete way". L'afirmació del meu informant FUCO5, "Hell no, real people look nothing like sex dolls and honestly I wish they'd make dolls look more like real people", perquè parlem d'uns prototips, d'uns ideals i d'uns estàndards molt específics. FU25 (20/03/2022), demana al fòrum que "in the interests of realism I'm looking for an older woman type doll". Igualment, hi ha fils en què es queixen del difícil que és trobar folls de color negre. Perquè encara que des de RealDoll diguin que sí, que han construït dolls amb altres formes, uns models que beuen d'imaginari fantàstics o de ciència-ficció, fent sempre referència a elfs o a prototips amb parts electròniques visibles, en tots els casos encara mostren el mateix prototip de cos i cànon de bellesa idealitzats i normativament vigents.

Imatges extretes de <<https://www.allure.com/story/real-doll-fantasy-sex-dolls>> i <<https://www.dailystar.co.uk/news/latest-news/sex-robot-weddings-normal-2050-24685528>>

Quant al gènere, i encara que des de RealDoll parlin de models *genderfluid* (Matt MacMullen) o que el *software* no ha de ser necessàriament masculí o femení (Kino Coursey) o que la robofilia permeti experimentar diferents formes de sexualitat (Susan Pirzchalski), o un 62% dels enquestats puguin imaginar *sexbots* sense gènere definit, des del TDF és bastant estereotipat i poc novador l'ús que se'n fa dels *sexbots* i *sexdolls*. Igualment, els contactes de TDF m'han manifestat de forma clara que no veuen cap mena d'influència en el fet que els *sexbots* siguin dissenyats majoritàriament per homes i no per dones ("i think males know what other males want", "Why would it matter?", "No. Why would there be?"). Seguint amb els meus contactes i aspectes relacionals, cinc dels vuit diuen que aquest tipus de relació no ha canviat la forma d'entendre les relacions, i la proporció es divideix en meitats en la pregunta 'Do you use the same pattern to assess the attractiveness of people as that of *sexdolls*?'. I a la pregunta de si creuen que els robots sexuals poden canviar en un futur les formes de relacionar-nos les persones entre nosaltres, llevat de dos que no es posicionen i un que diu que no, els

altres que responen afirmativament fan referència a la disminució en l'ús de les apps de cites *online*, o que “Probably people (but mostly women) will be more accessible and less difficult for casual sex knowing that dolls are everywhere”. Matt McMullen ho té clar, encara que les relacions entre persones o entre persones i una intel·ligència artificial siguin de naturalesa diferent, les segones poden ajudar a millorar les relacions entre persones, configurant, per exemple, als bots a actuar de forma no autoritària.

Kino Coursey sí creu que la tecnologia pot produir canvis profunds en les relacions, ja que té la potencialitat per obrir la mentalitat, ja que “it is a way for people to choose how they want to express themselves”, encara que Unicole Unicron destaca al mateix temps la responsabilitat de les persones involucrades en el desenvolupament d'aquests sistemes tecnològics, perquè

there should be no gender in robots. You don't have to. This goes straight to our consciousness. Voices, always feminine as in the case of Siri, Cortana or Alexa, we always relate to women, who are at our service. A voice that helps us, thus reinforcing the idea that the female voice is the one who is at my service. And we reinforce it, making it difficult to change.

Per tant, una vegada creuades les informacions extretes de la revisió de premsa i la dels resultats de l'enquesta amb la racionalitat i subjectivitats dels usuaris de TDF, podem veure com sensacionalismes, expectatives, imaginaris, pors agafen cos en un model d'interacció íntima. TDF està compost per un grup heterogeni de persones, que en la seva quotidianitat racionalitza, normalitza, legítima i reproduïx una experiència íntima, que encara que enlluernadora en les formes, “beu” d'una ontologia dominant i hegemònica, la qual és essencialment conservadora. Açò, però, conjugat amb el sensacionalisme mediàtic i altres formes d'entendre la sexualitat, el gènere o les relacions íntimes, genera, com s'ha vist en l'enquesta postures de rebuig, escepticisme, incredulitat, admiració o curiositat.

10 – CONCLUSIONS

Diu Descola (2013: 48) que de Sibèria a Amèrica no són pocs els pobles que no es mostrin inclinats a establir una línia divisòria nítida entre l'àmbit físic/natural i el social/cultural, establint un *contínuum* d'interaccions entre persones i entitats, humanes i no humanes. Posicionaments que nosaltres, aquí, a la banda que anomenem occidental del món, de forma majoritària tenim clarament diferenciats, i mancats de tota porositat. És el moll de l'os del debat entre posicions humanistes (tendents a l'essencialisme) i posthumanistes (de caràcter relacional). Així, en aquesta incursió en l'entorn de les persones que es relacionen amb *sexbots* i *sexdolls* s'ha pogut veure com la disponibilitat per a l'acceptació de companys sexuals/sentimentals no-humans com a font d'empatia, emoció i passió és un fet indiscutible, i en certa manera una hibridació de categories tradicionalment excloents.

Els relats dels propietaris de robots sexuals semblen transcendir el sensacionalisme, la polaritat argumental i la ficció de què fan gala els articles de la premsa aquí analitzats. Els mitjans de comunicació juguen un paper fonamental en la producció de les representacions culturals i la construcció dels imaginaris. I la premsa escrita n'és un d'ells. Una mostra clara és que persones que no han estat mai davant d'un robot sexual, com les participants en l'enquesta aquí elaborada, en la seva major part mostren curiositat pels *sexbots*, se'ls imaginem caracteritzats amb una forma femenina determinada, contemplant la possibilitat de mantenir amb ells unes relacions íntimes satisfactòries o adjudicant-los un prototip de propietari determinat. Prototip de propietari com potser, aquella persona, home, amb problemes per a les relacions o algun tipus de diversitat funcional que dificulta establir relacions sexuals i emocionals. Aquest prototip, subratllat des de la premsa i destacat tant pels responsables de RealDoll com per les persones enquestades, no sembla encaixar massa amb el perfil d'usuari de TDF. Al fòrum a banda de persones fadrines/separades/tercera edat, també n'hi ha que comparteixen els *sexbots* i *sexdolls* amb les seves parelles, o d'altres que manifesten preferir aquesta mena de relació, que no una d'estable, o haver de recórrer a pàgines de cites en línia per trobar parella. Són abundants també les manifestacions del fet que si d'entrada, la intenció d'adquirir un robot sexual era purament sexual, amb el temps s'ha convertit amb una companyia amb la qual compartir moments d'intimitat de tota mena.

Per una altra banda, cal subratllar que la influència dels mitjans de comunicació és també interioritzada en els propietaris dels *sexbots*, amb un efecte influent en la forma de percebre'ls, intimar i relacionar-s'hi. La premsa, com a institució arrelada en l'estructura social que és, etiqueta i interactua entre la consciència del sentiment, l'elaboració de les emocions i les regles del sentiment (Hochschild, 2008: 132). Cal no oblidar la idea foucaultiana sobre el poder i la seva necessària relació amb el coneixement i el seu control per qui té el domini sobre el discurs, contribuint, per tant, a la *colonialitat* de la construcció de l'àmbit social i emocional dins el tecno-liberalisme. S'ha pogut veure en l'entorn de TDF que encara que la robofilia sigui una pràctica que genera controvèrsia entre detractores i partidaris, les pràctiques sexuals, les formes d'entendre i gestionar la intimitat o les representacions corporals, no ens són tan estranyes i es mouen dins els paràmetres vigents i hegemònics representacionals i sexo-afectius. El sistema sexe-gènere és aquesta variable contextual que es converteix en punt de connexió d'unes relacions culturals i històriques determinades. M'agradaria afegir aquí, que en cas de voler aprofundir el paper de l'entorn dels robots sexuals i la seva relació amb imaginaris culturals i subjectivitats convindria analitzar gèneres de ficció, que aquí no s'hi ha aprofundit. La ficció, en qualsevol de les seves formes és un gènere narratiu on es debaten temes que expliquen com funciona el món en cada moment, i una cartografia adequada de la ficció pot orientar-nos en la topografia de la realitat (Grau, 2020: 58-59).

El binomi cos i tecnologia té molt a dir aquí. Tecnologia i representació corporal, com hem vist, reflecteixen els nostres valors dominants... I els reforcen. La tecnologia, contemplada habitualment com un fet neutre i autònom no ha sigut tinguda en compte com a element rellevant en la interacció social fins a mitjan segle passat com indiquen els estudis socials de la ciència i la tecnologia. La tecnologia enfora de ser neutre, jerarquitzada, estigmatitzada i perpetua associacions discriminatòries a partir del disseny de tot prototip, promocionant estereotips que impliquen identitats de gènere o ètniques. De fet, crec difícil trobar avui dia sistemes tecnològics amb un biaix de gènere tan evident com el que presenten els robots sexuals actualment comercialitzats, construïts en una versió del que la masculinitat hegemònica categoritza com atractiu i unes representacions corporals, de gènere i de pràctiques que agreugen els estereotips i rols vigents, on la dona és un element passiu, literalment encomanat i muntat a peces. Aquest biaix de gènere i aspecte extern dels robots sexuals en rares ocasions és qüestionat, ni per part dels responsables del seu disseny i desenvolupament ni dels propietaris, donant açò com a resultat l'assumpció, naturalització i interiorització de les categories més amunt esmentades.

El que m'han mostrat TDF i els seus membres, és que en línies generals, i a pesar que hi ha molts propietaris de robots sexuals, n'hi ha molt més que de moment prescindeixen de la tecnologia, i se centren en els cossos. Aquí m'agradaria recuperar el concepte de *cossos desbordats* de Begonya Enguix, fent referència als cossos, en aquest cas als dels robots sexuals, que transcendeixen els seus límits físics i “en tanto materia, expresan, limitan, generan y alimentan unos discursos que, a su vez, performan la materia“ (2018a: 137). Els cossos com a matèria permeable regulada políticament i com a discurs produït i reproductor, com a element actiu que conforma la cultura i influeix en les interaccions i conformació de les emocions. Per tant, els cossos, en la uniformitat de l'aspecte extern mostrat pels robots sexuals i en aquesta caricaturització de la dona perfecta, són rellevants en la construcció de l'experiència de la realitat. I en conseqüència, *sexbots* i humans són simultàniament subjectes i objectes en una xarxa en constant evolució.

L'objectiu fonamental d'aquesta investigació ha sigut l'anàlisi de la robofilia i la seva relació en el reforçament o reformulació de les categories existents en la nostra societat quant a gènere i models de relació sexual/afectiva normatius, tenint en compte el potencial inherentment transformador de la tecnologia. S'ha vist que els *sexbots* actuals, com a productes adherits a models físics idealitzats són força convencionals, i l'exploració cap a noves formes ha sigut poc més que testimonial, més teòrica que pràctica. Propietaris, desenvolupadores de *sexbots* i articles de premsa amb prou feines detecten o qüestionen el biaix del sistema sexe-gènere que reproduïxen i naturalitzen en els espais d'intimitat i companyia compartida amb els seus robots i nines sexuals. Opino que una passa cap a l'abstracció potser suposaria una passa cap a l'alteració, desplaçament i problematització de les categories i patrons de gènere naturalitzats que apunten una jerarquia hegemònica masculina. I fent un exercici d'especulació i pressuposant que les persones empremsin els robots sexuals per jugar amb les categories de gènere, amb les seves imatges, i deixant de banda el mimetisme pornogràfic i la hiperfeminització sexista amb què es venen, els *sexbots* podrien contribuir a possibilitar noves formes de plaer, alliberades de la normalització heteronormativa, i afavorint el desacoblament de dicotomies enquistades. Però al mateix temps se'm dibuixen diferents interrogants. Com diria McLuhan en referència als avenços tecnològics (citada a Strate, 2012: 63), és cada extensió [en la tecnologia] una amputació [en els humans]? O per un altre costat, implica l'antropomorfisme *antiantropomorfisme*, és a dir, atribució de qualitats impersonals als humans? Seriem capaços d'aconseguir que els objectes *parlessin* d'una altra manera?

11 - REFERÈNCIES

- Adshade, M. (2017). "Sexbot-Induced Social Change: An Economic Perspective". Danaher, J.; Neil Mc A. (Comp). *Robot Sex. Social and ethical implications*. The MIT Press, pp, 289-300.
- Aibar, E. (1996). "La vida social de las máquinas: orígenes, desarrollo y perspectivas actuales en la sociología de la tecnología". *REIS*. Núm. 76, pp. 141-172.
- Aibar, E. (2011). *Fatalismo y tecnología: ¿es autónomo el desarrollo tecnológico?* https://www.uoc.edu/web/esp/art/uoc/0107026/aibar_imp.html [consulta, gener de 2022].
- Aldegani, E.; Alejandro, O. (2020). "Perspectivas de lo apocalíptico. Figuras de la devastación y la degradación". *Anacronismo e Irrupción*. Vol. 10, núm. 18, pp. 89-117.
- Alfaro, G. (2015). "El posthumanismo y los cambios en la identidad humana". *Revista Reflexiones*. Nº 94 (1), pp. 97-107.
- Ardévol, E.; Bertrán, M.; Callén, B.; Pérez, C. (2003). "Etnografía virtualizada: la observación participante y la entrevista semiestructurada en línea". *Athenea digital*. Nº 3, pp. 72-92.
- Assimov, I. (2010). "Sentido Giratorio". *Yo, Robot*. Barcelona: Edhasa.
- Atanasoki, N; Vora, K. (2019). "The Surrogate Human Affect: The Racial Programming of Robot Emotion". A: *Surrogate Humanity. Race, Robots, and the Politics of Technological Futures*. EEUU: Duke University Press.
- Baudrillard, J (2007). *El sistema de los objetos*. Mèxic: Siglo XXI.
- Bauman, Z. (2005). *Amor líquido. Acerca de la fragilidad de los vínculos humanos*. México: Fondo de Cultura Económica.
- Bergen, J.P. (2020). "Lover(rs) in the making: Moral subjectivity in the face of sexbots". *Paladyn, Journal of Behavioral Robotics*. Vol 11, nº 1, pp. 284-300.
- Bernstein, E. (2007), "Buying and Selling the "Girlfriend Experience": The Social and Subjective Contours of Market Intimacy". A: *Love and globalization: transformations of intimacy in the contemporary world*. Nashville: Vanderbilt University Press.
- Beschorner, Th.; Krause, F. (2018). "Dolores and Robot Sex: Fragments of Non-anthropocentric Ethics". A: Cheok, D.; David, D. (Eds.) *Love and sex with robots. Third International Conference, LSR 2018*. Suïssa: Springer Natur, pp. 128-137.
- Bordo, S (2001). "El feminismo, la cultura occidental y el cuerpo". *Revista de Estudios de Género. A: La Ventana*. Nº. 14, pp. 7-81.
- Braidotti, R. (2015). *Lo posthumano*. Barcelona: Gedisa.
- Bunge, M. (2012). *Filosofía de la tecnología y otros ensayos*. Perú: Universidad Inca Garcilaso de la Vega. Fondo Editorial.
- Butler, J. (2018). *El género en disputa*. Barcelona: Paidós.

- Cassidy, V. (2016). "For the Love of doll(s): a patriarchal nightmare of Cyborg couplings". *English Studies in Canada*, vol. 42, nº 1-2, pp. 203-215.
- Coursey, K. (2020). "Speaking with Harmony". Bendel, O. (ed.). *Maschinenliebe*. Wiesbaden: Springer Gabler, pp. 35-51.
- Csordas, T. (1990). "Embodiment as a Paradigm for Anthropology". *Ethos*, vol. 18, nº 1, pp. 5-47.
- Chavarría, G. (2015). "El posthumanismo y los cambios en la identidad humana". *Reflexiones*. Nº 94, pp. 97-107.
- Culkin, J. (1967), "Each culture develops its own sense ratio to meet the demands of its environment". A Stearn, G. (Ed.), *McLuhan: Hot and cool*. Nova York: New American Library, pp. 49-57.
- Dale Stone, S. (2001). "Lesbians, Gays and the Press: Covering lesbian and Gay Pride Day in Kelowna, 1996". *Studies in Political Economy*. Nº 64, pp. 59-81.
- Danaher, J. (2019). "Building Better Sex Robots: Lessons from Feminist Pornography." A: Zhou, Y.; Fischer, M. H. (Eds.). *AI Love You. Developments in Human-Robot Intimate Relationships*. Springer, pp. 133-147.
- Descola, Ph. (2012). *Mas alla de naturaleza y cultura*. Buenos Aires: Amorrortu Editores.
- Devlin, K. (17 de setembre de 2015). In defence of sex Machines: Why trying to ban sex robots is wrong. *The Conversation*. <https://theconversation.com/in-defence-of-sex-machines-why-trying-to-ban-sex-robots-is-wrong-47641> [consulta, gener de 2022].
- Devlin, K. (2018). *Turned on. Science, sex and robots*. Londres: Bloomsbury Sigma.
- Di Minico, E. (2017). "Ex-Machina and the Feminine Body through Human and Posthuman Dystopia". *Ekphrasis*. Nº 1, pp. 67-84.
- Döring, N.; Poeschl, S. (2019). "Love and Sex with Robots: A Content Analysis of Media Representations". *International Journal of Social Robotics*. Vol. 11, núm. 4, pp. 665-677.
- Ema, J. E. (2008). "Posthumanismo, materialismo y subjetividad". *Política y Sociedad*. Vol. 45, núm. 3, pp. 123-137.
- Enguix, B (2005). "I need a hero. Publicidad y géneros". A: Ardévol, E.; Grau, J. (Coord.). *Antropología de los media*. Barcelona: UOC, pp. 89-96.
- Enguix, B. (2011). "Cuerpo y Transgresión: De Helena de Céspedes a Lady Gaga". *Relaces, Revista Latinoamericana de Estudios sobre Cuerpos, Emociones y Sociedad*. Nº 5, Año 3, pp. 25-38.
- Enguix, B. (2012). "Cultivando cuerpos, modelando masculinidades". *Revista de Dialectología y Tradiciones Populares*. Vol. LXVII, nº 1, pp. 147-180.
- Enguix, B. (2013). "Sexual Politics, Pride, and Media Mediation in Spain". *Observatorio (OBS*) Journal*. Vol. 7, nº2, pp. 033-056.
- Enguix, B. (2018a). "Cuerpos desbordados como ensamblaje. habitar lo 'masculino' de forma 'posthumana'". *Quaderns*. Núm, 34, pp. 135-156.

- Enguix, B. (2018b). "Sexualidades, género, disidencias y centros". *Anales del Museo Nacional de Antropología*. XX 2017, pp. 8-29.
- Esteban, M. L. (2004). "Antropología encarnada. Antropología desde una misma". *Papeles CEIC*, # 12.
- Esteban, M. L. (2013). *Antropología del cuerpo. Género, itinerarios corporales, identidad y cambio*. Barcelona: Bellaterra.
- Ferrando, F. (2014). "Is the post-human a post-woman? Cyborgs, robots, artificial intelligence and the futures of gender: a case study". *European Journal of Futures Research*. Nº 2 (1).
- Firth, R.; Robinson, A. (2021). "Robotopias: mapping utopian prespectives on new industrial Technology". *International Journal of Sociology and Social Policy*. Vol. 41, nº ¾, pp. 298-314.
- Fosch-Villaronga, E.; Poulsen, A. (2020). "Sex care robots. Exploring the potential use of sexual robot technologies for disabled and elder care". *Paladyn, Journal of Behavioral Robotics*. Vol 11, nº 1, pp. 1-18.
- Foucault, M. (1978). *Historia de la sexualidad. 1. La voluntad del saber*. Madrid: Siglo XXI.
- Geertz, C. (2003). *La interpretación de las culturas*. Barcelona: Editorial Gedisa.
- Gómez de la Serna, R. (1974). *Automoribundia, 1888-1948*. Madrid: Guadarrama.
- Grau, J. (2020). *Posverdad y ficción. Como la distorsión (des)explica el mundo*. Barcelona: Edicions Bellaterra.
- Grossberg, J.; Brickman, M.; Rosenblun, R. (producers); Allen, W. (director). (1973). *Sleeper* [pel·lícula cinematogràfica]. Estats Units. United Artists.
- Guattari, F.; Rolnik, S (2006). "Cultura: ¿Un concepto reaccionario?". *Micropolítica. Cartografías del deseo*. Madrid: Traficantes de Sueño.
- Guber, R. (2004). *El salvaje metropolitano. Reconstrucción del conocimiento social en el trabajo de campo*. Buenos Aires: Editorial Paidós.
- Guber, R. (2011). *La etnografía. Método, campo y reflexividad*. México: Siglo XXI.
- Haraway, D. (1985). *Manifiesto ciborg*. Recuperat de https://xenero.webs.uvigo.es/profesorado/beatriz_suarez/ciborg.pdf [consulta, setembre de 2021].
- Haraway, D. (2000). *Ciencia, Cyborgs y mujeres: la reinvención de la naturaleza*. Madrid. Ediciones Cátedra.
- Harmand, S., Lewis, E., Feibel, C., Lepre, Ch., Prat, S., Lenoble, A., Boës, X., Quinn, R., Brenet, M., Arroyo, A., Taylor, N., Clément, S., Daver, G., Brugál, J. P., Leakey, L., Mortlock, R., Wright, J., Lokorodi, S., Kirwa, Ch., ... Roche, H. (2015). "3.3 million-year-old stone tools from Lomekwi 3, West Turkana, Kenya. *Nature*. Nº 521 (7552), pp. 310-315.
- Hine, C. (2000). *Virtual ethnography*. London: Sage.

- Hochschild, A.R. (2008). “La elaboración del sentimiento”. *La mercantilización de la vida íntima*. Buenos Aires: Katz Editores.
- Jung, E. H.; Waddell, F.; Sundar, Sh. (2016). “Feminizing robots. Users responses to gender cues on robot body and screen”. *Conference on human factors in computing systems proceedings*. CHI Conference Extended Abstracts, pp. 3107-3113.
- Kewnig, V. (2019). “Intentionality but not consciousness: reconsiderin robot Love”. A: Zhou, Y.; Fischer, M. H. (eds.). *AI Love You. Developments in Human-Robot Intimate Relationships*. Springer, pp. 21-39.
- Koumpis, A., Gees, T. (2020). “Sex with robots: A not so-niche market for disabled old persons”. *Paladyn, Journal of Behavioral Robotics*. Vol 11, nº 1, pp. 228-232.
- Kling, M. (2020). *Qualityland*. Barcelona: Tusquets.
- Kubes, T. (2019a). “New Materialist Perspectives on Sex Robots. A Feminist Dystopia/Utopia?”. *Social Sciences*. Nº 8, 224.
- Kubes, T. (2019b). “Bypassing the uncanny valley: Sexrobots and sex beyond mimicry”. A: Loh, J.; Coeckelbergh, L. (eds.), *Feminist Philosophy of Technology*. Berlin: J.B. Metzler.
- Latour, B. (2005). *Reensamblar lo social*. Buenos Aires: Ediciones Manantial.
- Leach, T. (2018). “Who is their person? Sex robot and change”. *Queer-Feminist Science & Technology Studies Forum*. Vol 3, pp. 25-39.
- Leach, T. (2020). *Machine sensation: Antropomorphism and ‘natural’ interaction with nohumans*. Open Humanity Press.
- Le Breton, D. (2002). *La sociología del cuerpo*. Buenos Aires: Nueva Visión.
- Le Breton, D. (2009). *El sabor del mundo. Una antropología de los sentidos*. Buenos Aires: Nueva Visión.
- Le Breton, D. (2017). *Adiós al cuerpo*. Mèxic: La Cifra Editorial.
- Levy, D. (2008). *Amor + sexo con robots*. Barcelona: Paidós.
- Lévy-Bruhl, L. (1985). “Pròleg”. *L'Ànima primitiva*. Barcelona: Edicions 62.
- Lister, K. (2020). “Boys’ toys. A History of the Sex Doll”. *A curious history of sex*. London: Unbound.
- Macdonald, A.; Allon, R.; Digby, M. (Producers), Garland, A. (Director). (2015). *Ex_Machina* [Pel·lícula cinematogràfica]. Regne Unit. DNA Films/Film 4.
- Maraboutaki, Ch. (2021). *Technology and (the Promise of) Pleasure: A Study on Gender, Sexuality and Subjectivity from a Posthuman Perspective*. (Tesis doctoral). Sapienza Università di Roma.
- Martí, J. (2003). “Los cuatro elementos. Fundamentos conceptuales introductorios para el estudio de la religión”. A: Ardèvol, E., Munilla, G. (coord.). *Antropología de la religión. Una*

- aproximación interdisciplinar a las religiones antiguas y contemporáneas*. Barcelona: Editorial UOC, pp. 19-70.
- Martí, J. (2008). *La cultura del cos*. Barcelona: Editorial UOC.
- Martí, J. (2017). “Esfilagarsats i entortolligats: Una ullada als cossos des del posthumanisme”. *Inmaterial: Diseño, Arte y Sociedad*. Vol. 2, nº 3, pp. 23-39.
- Merleau-Ponty, M. (1962). *Phenomenology of Perception*. Londres: Routledge and Kegan Paul.
- Niholm, S.; Frank, L. E. (2017). “From Sex Robots to Love Robots: Is Mutual Love with a Robot Possible?”. *Robot Sex: social and ethical implication*. MIT Press.
- Pepperell, R. (2003). *The Posthuman Condition. Consciousness beyond the brain*. Portland: Intellect Books.
- Richardson, K. (2015a). *An Anthropology of Robots and AI. Annihilation Anxiety and Machines*. Nova York. Routledge.
- Richardson, K. (2015b). “The Asymmetrical ‘Relationship’: Parallels Between Prostitution and the Development of Sex Robots”. *Computers & Society*. Vol. 45, nº 3, pp. 290-293.
- Rigotti, C. (2020). “Sex robots through feminist lenses”. *Filosofia*. Vol. 65, pp. 17-34.
- Rojas, R. (2006). *Guía para realizar investigaciones sociales*. México: Editorial Plaza y Valdés.
- Sanz, V. (2016). “Género en el “contenido” de la tecnología: ejemplos en el diseño de software”. *Revista CTS*. Núm. 31, vol. 11, pp. 93-118.
- Scheper-Hugues, N (1997). *La muerte sin llanto. Violencia y vida cotidiana en Brasil*. Barcelona: Ariel Antropología.
- Scheutz, M.; Arnold, T. (2016). *Are we ready for sex robots?* (Conferència a: ACM/IEEE International Conference on Human-Robot Interaction (HRI). Recuperat de https://www.researchgate.net/publication/301912956_Are_we_ready_for_sex_robots/stats [consulta, novembre, 2021].
- Scheutz, M.; Arnold, T. (2017). “Intimacy, Bonding, and Sex Robots: Examining Empirical Results and Exploring Ethical Ramifications”. A: Danaher, J.; McArthur, N. (editors) *Robot Sex: Social and Ethical Implications*. Massasuchetts: The MIT Press.
- Sibilia, P (1999). *El hombre postorgánico. Cuerpo, subjetividad y tecnologías digitales*. Buenos Aires: Fondo de Cultura Económica.
- Strate, L. (2012). “El medio y el mensaje de McLuhan. La tecnología, extensión y amputación del ser humano”. *Infoamérica: Iberoamerican Communication Review*. Nº 7-8, pp. 61-80.
- Sullins, J. (2012). “Robots, Love, and Sex: The Ethics of Building a Love Machine”. *IEEE Transactions on Affective Computing*. Vol. 3, nº4, pp. 398-409.
- Szczuka, J.; Hartmann, T.; Krämer, N. (2019). “Negative and positive influences on the sensation evoked by artificial sex partners: a review of relevant theories, recent findings, and

- introduction of the sexual interaction illusion model”. A: *AI Love You. Developments in Human-Robot Intimate Relationships*. Springer, pp. 3-20.
- Taylor, Ch. (2006). *Imaginarios sociales modernos*. Barcelona: Ediciones Paidós Ibérica.
- Turkle, S. (2005). *The second self: computers and the human spirit*. Cambridge: MIT Press.
- Viik, T. (2020). “Falling in love with robots: a phenomenological study of experiencing technological alterities”. *Paladyn, Journal of Behavioral Robotics*. Vol. 11, n° 1, pp. 52-65.
- Wagner, Ch (2018). “Sexbots: The Ethical Ramifications of Social Robotics’ Dark Side”. *AI matters*. Vol. 3, n° 4, pp. 52-58.
- Wennerscheid, S. (2018). “Posthuman Desire in Robotics and Science Fiction”. A: Cheok, D.; David, D. (Eds.) *Love and sex with robots. Third International Conference, LSR 2018*. Suïssa: Springer Nature, pp. 37-50.
- Winner, L. (2008). *La ballena y el reactor. Una búsqueda de los límites en la era de la alta tecnología*. Barcelona: Gedisa.
- Wordsworth, M (24 de novembre de 2016). "Lateline: Panel, Kathleen Richardson and Kate Devlin". *ABC News*. <https://www.abc.net.au/lateline/panel,-kathleen-richardson-and-kate-devlin/8056266> [consulta, maig, 2022].
- Yeoman, I.; Mars, M. (2012). “Robots, men and sex tourism”. *Futures*. N° 44, pp. 365-371.
- Zara, G.; Veggi, S.; Farrington, D. (2021). Sexbots as ynthetic companions: comparin attitudes of oficial sex offenders and non-offenders. A: *International Journal of Social Robotics*.
- Zhou, Y.; Fischer, M. (2019). “Intimate relationships with humanoid robots: explorin human sexuality in the twenty-first century”. A: Zhou, Y.; Fischer, M. H. (Eds.). *AI Love You. Developments in Human-Robot Intimate Relationships*. Springer, pp. 177-190.

12 - WEBGRAFIA

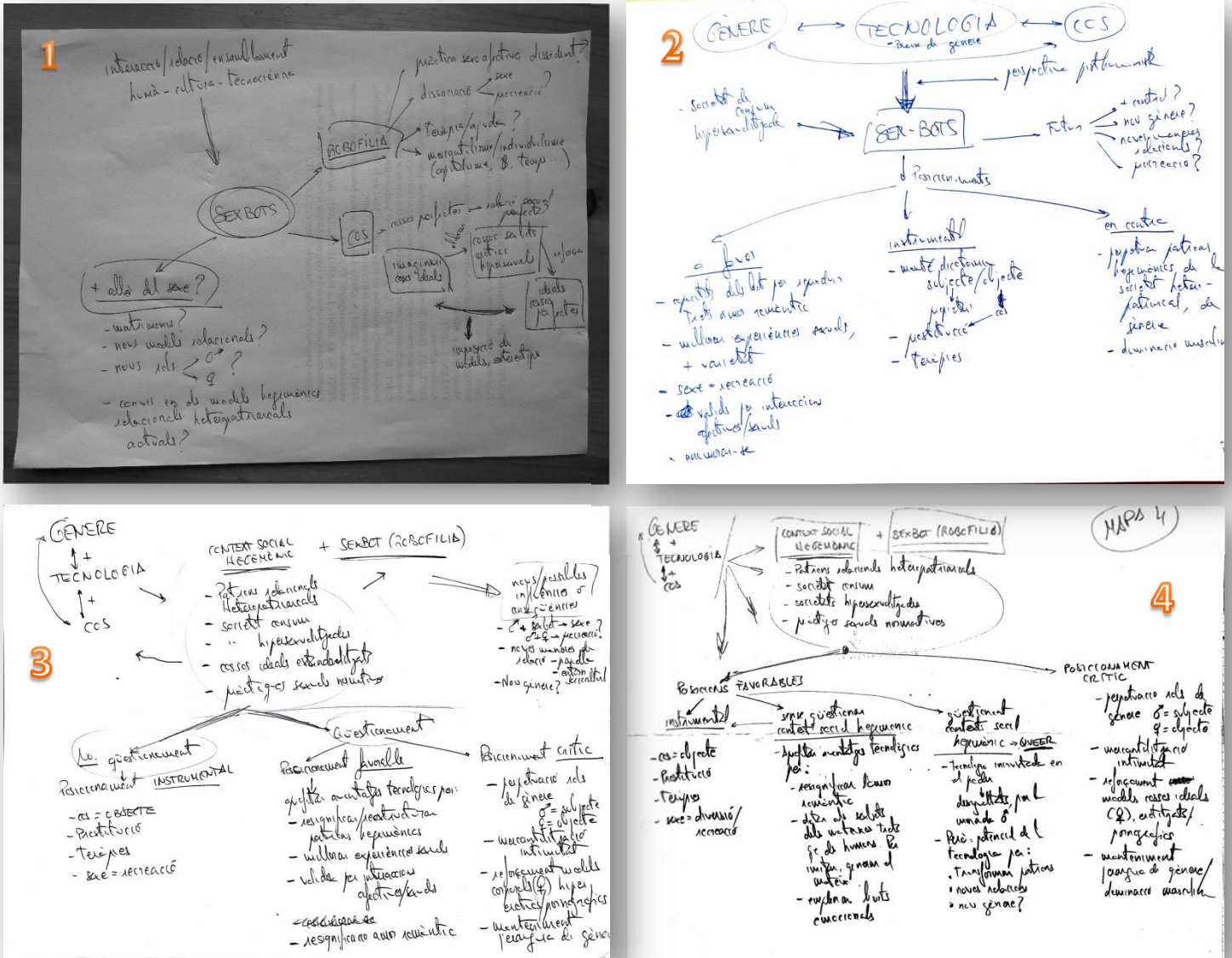
- <https://vimeo.com/357692642> [consulta, març de 2022]
- <https://clubrealdoll.com> [consulta, gener de 2022]
- <http://www.titeresante.es/2018/03/la-poetica-de-los-objetos-y-el-rastro-de-ramon-gomez-de-la-serna-por-eloy-martos-nunez-y-aitana-martos-garcia/> [consulta, maig de 2022]
- <https://vip.realdoll.com/> [consulta, març de 2022]
- <https://dollforum.com/forum/viewforum.php?f=1> [consulta, abril de 2022]
- <https://www.lovewithrobots.com> [consulta, setembre de 2021]
- <https://campaignagainstsexrobots.org/> [consulta, novembre de 2021]
- <https://www.xataka.com/robotica-e-ia/experiencia-alucinante-hablamos-primer-beta-tester-harmony-muneca-sexual-inteligencia-artificial-1?fbclid=IwAR35iWI39dRZzVimKaYiL6fKovhdAOMfCbcQc5f9z6fSjHMIG4xWc-A2m3o> [consulta, març de 2022]
- <https://www.realdoll.com> [consulta, abril de 2022]
- <https://www.youtube.com/watch?v=sED0aA2uAig> [consulta, abril de 2022]
- <https://www.youtube.com/watch?v=Zf1cGHCZleE&t=38s> [consulta, març de 2022]
- <https://www.allure.com/story/real-doll-fantasy-sex-dolls> [consulta, abril de 2022]
- <https://www.dailystar.co.uk/news/latest-news/sex-robot-weddings-normal-2050-24685528> [consulta, abril de 2022]

13 - ANNEX

Figures

1. Mapa conceptual elaborat abans de començar l'observació a la premsa ordinària..... 56
2. Llistat de les peces periodístiques analitzades 57
3. Qüestionari amb què interrogar les peces periodístiques..... 58
4. Captura de pantalla d'un moment de l'entrevista amb Kino Coursey 58
5. Captura de pantalla d'un moment de l'entrevista amb Unicole Unicron 59
6. Mails de sol·licitut permis per interactuar en el fòrum de TDF..... 59
7. Captures de pantalla de diverses intervencions de membres de TDF 62

Figura 1

Elaboració del mapa conceptual definitiu en el transcurs del mes de març de 2020, a partir d'unes primeres lectures al voltant del fenomen de la robòfilia. Aquesta successió de mapes conceptuals, realitzats durant el període de pràctiques coordinades per la professora Begonya Enguix Grau, foren el rerefons amb el qual poder endinsar-me i analitzar les peces periodístiques que posteriorment serien escollides.

Figura 2

- *La Vanguardia*, (Catalunya), 12/06/2016. “La perspectiva del sexo con robots abre dilemas Morales. Robofilia. El apego y las experiencias con las máquinas alterarán las relaciones entre humanos”.
- *La Vanguardia*, (Catalunya), 29/06/2019, “La nueva generación de robots sexuales”.
- *El Mundo*, (FCinco, suplement digital), 11/06/2017. “Sexo con robots, un sector que ya factura más de 15.000 millones”.
- *20 Minutos*, 14/03/2017, “¿Serán los robots los amantes perfectos del futuro?”.
- *Heraldo de Aragón*, (Aragó), 26/03/2016. “El mito del sexo con robots. Dotar a un robot de talento físico e "inteligencia" para dar una simple caricia es algo extremadamente complejo”.
- *El Español*, (digital), 25/02/2017. “Así pasé una hora con una muñeca por 80 euros en el prostíbulo de las sex dolls”.
- *Ara.cat*, (Catalunya), 07/06/2019. “Dones robòtiques: el sexe que s’encén... i s’apaga. El debat està obert: ¿són una solució a la soledat o una nova forma de cosificar les dones?”.
- *El País*, 16/08/2017. “El sexo según mi robot. Los androides destinados al placer carnal son todavía pocos. Para parecerse a humanos deben mejorar sus habilidades motoras y la inteligencia artificial”.
- *El País*, 17/03/2019. “Los robots sexuales ya están aquí. ¿Debe haber leyes que los regulen? El autor considera que los 'sexbots' plantean problemas de ética y privacidad como, por ejemplo, en el caso de los robots con forma de niño”.
- *El País*, (Retina, suplement), 23/04/2020. “‘Digisexuales’, cuando tu pareja es un robot”.
- *El Nacional*, (Catalunya), 31/03/2019. “És possible enamorar-se d’un robot?”.
- *El Periódico*, (Catalunya), 27/10/2017. “La revolución robotsexual 'is coming”.
- *La Nueva España*, (Astúries), 15/06/2018. “Robots sexuales: Peligros de unas máquinas muy reales. Los expertos aseguran que en 2050 podrían sustituir a las personas que se dedican a la prostitución”.
- *Yorokobu*, (revista digital), 23/05/2018. “Los robots no nos destruirán con guerras sino con sexo. Y esta mujer está luchando para evitarlo”.
- *Xataka* (revista digital), 01/04/2020. “Una experiencia alucinante: hablamos con el primer beta tester de Harmony, la muñeca sexual con "inteligencia artificial”.

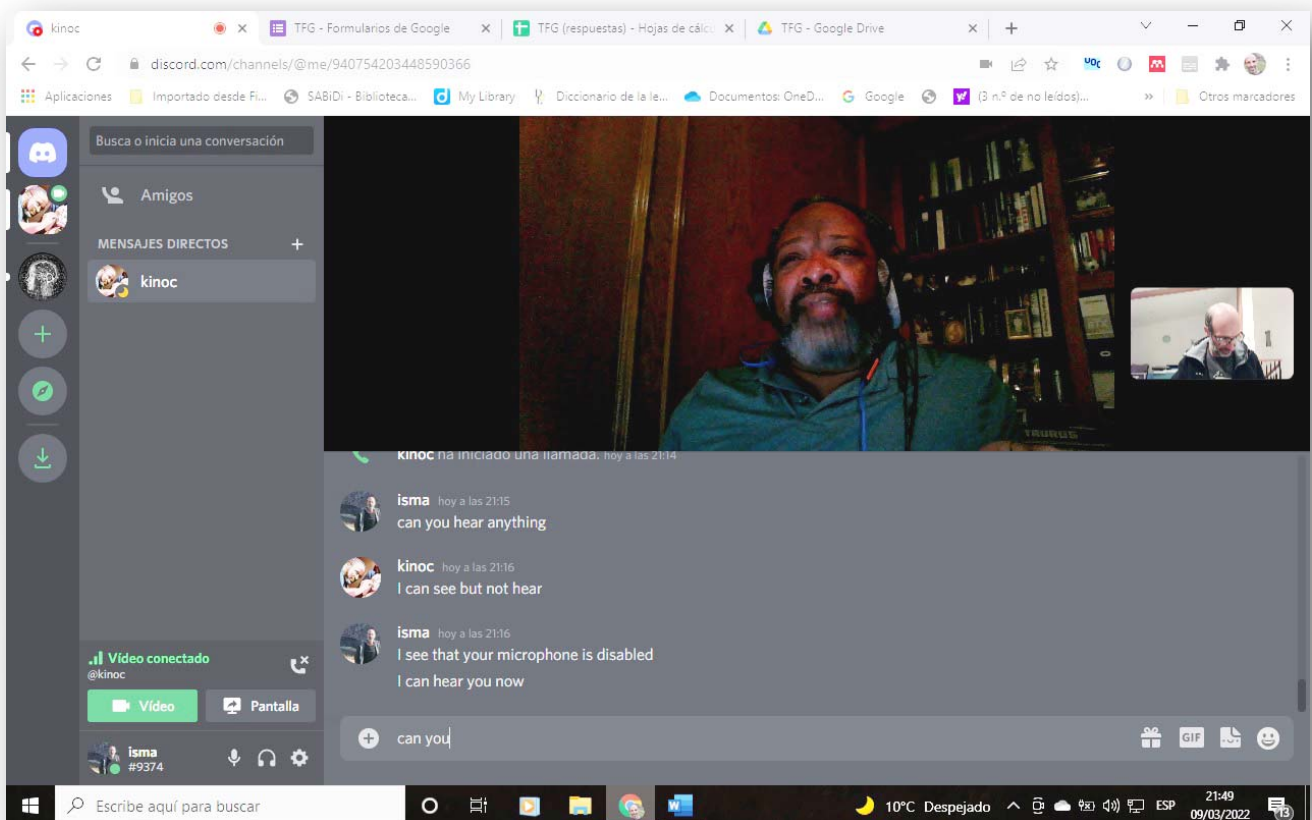
Llistat dels articles que han sigut emprats per a l’anàlisi del tractament de la relació entre persones i robots sexuals des de la premsa ordinària espanyola.

Figura 3

- Es relaciona aquesta pràctica sexual amb el mercat del consum?
- Es plantegen canvis en els patrons hegemònics (gènere/sexe) existents?
- Hi ha biaix de gènere en les representacions de les sexbots i les tipologies relacionals a què apunten?
- Implica aquesta pràctica ampliar la varietat i diversificació de pràctiques sexuals?
- Es destaca la influència de la tecnologia com a eina per transgredir els rols actualment dominants pel que fa a gènere i sexualitat?

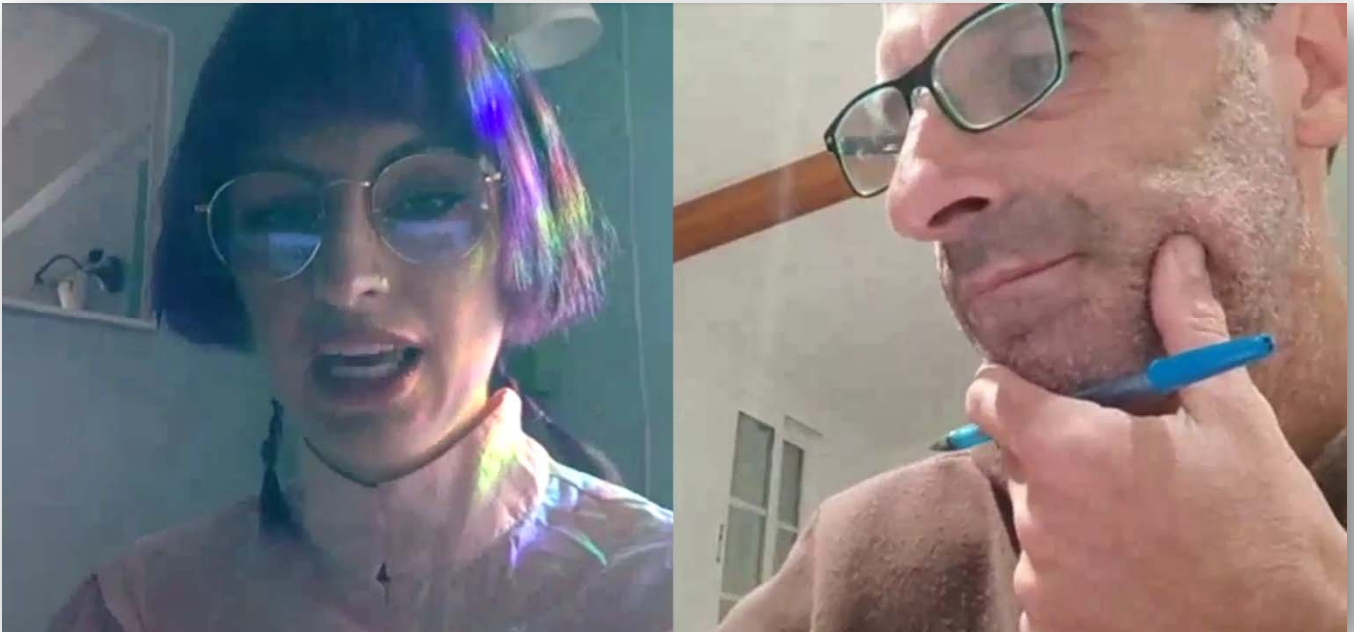
Preguntes que em serviren per a *interrogar* als articles de premsa més amunt relacionats

Figura 4

Captura de pantalla d'un moment de l'entrevista realitzada amb Kino Coursey, cap de recerca tecnològica i intel·ligència artificial a RealDoll. L'entrevista es realitzà el dia 09/03/2022 en l'aplicació de missatgeria instantània Discord.

Figura 5

Captura de pantalla d'un moment de l'entrevista realitzada a Unicole Unicron, que va treballar a RealDoll durant nou anys responsabilitzant-se dels aspectes socials i de personalitat dels robots sexuals. L'entrevista fou realitzada el dia 05/02/2022 mitjançant l'aplicació Skype.

Figura 6

Les quatre imatges que segueixen a continuació formen part del diàleg mantingut amb un dels administradors de The Doll Forum sol·licitant permís per a la realització de l'observació participant en el fòrum. S'ha mantingut el seu *nick* en incògnit per raó de confidencialitat. Les comunicacions s'efectuaren tant emprant la missatgeria del fòrum com el correu electrònic.

Re: Your project

Sent: Sun Mar 27, 2022 1:12 pm
by hisman

Hello [REDACTED]

First and foremost, thank you for your response. Also tell you that I perfectly understand what you are asking me, and for this reason, to make things right, I went to TJ_Foxx to ask for permission/authorization. From the outset, let me tell you that my research is exclusively academic and that it will not have any repercussions at another level, nor publication, nor anything similar.

I am a university student from Spain, who is studying a degree in Social and Cultural Anthropology at the URV University of Tarragona and the Open University of Catalonia. I am working on my final degree project that deals with the interaction between technology and humans, and specifically the case of the interaction between humans and robots, and the sexual, affective and intimate relationship between sexdolls and people.

My intention is to approach my research from several perspectives. The first of these, the treatment that the phenomenon receives in the ordinary Spanish press. The second, to make a survey of the population in general, to know what is the perception of the interaction between people and sexbots, what is the cultural imaginary built from ordinary prey and science fiction (novels, movies, comics) . The third point of view of the manufacturers, developers, researchers ... (I've interviewed some head researchers of the field of technology, AI and robotics from RealBotix yet). And the last ones is the point of view of sexdoll owners (this is the goal of visiting this forum indeed).

I think it goes without saying that if it were possible to conduct an interview with someone in this forum, it would be anonymous and confidential, always respecting the guidelines of the interviewed person.

I hope I have solved the doubts raised, but if you still have any questions, do not hesitate to ask, of course.

Best

Hisman

Re: Your project

Sent: Sun Mar 27, 2022 8:51 pm
by [REDACTED]

Good evening hisman,

thank you for the clarification. Your project is very interesting and of course we will try to help you with that. We can offer you a research student account so our members can immediately see what your purpose at TDF is. To get a student research account I need your personal data for verification. Of course this will be kept confidential. Please let me know your full name, adress and a phone number, mobile or landline. A screen shot of your student ID is necessary too. If you are working on the project with a tutor please let me know his/her details as well so that we have the possibility to contact him/her. The student reserach account is prrof for our members that you have been verified and that they can trust you. You are only allowed to post about your project in the media section of TDF, please keep that in mind too. As you have no cpmmercial interest your student account comes without a fee compared to media accounts. If you want to proceed in getting that special account please let me know, and if you have any questions don't hesitate to ask.

Best regards

BH

  🖨️ lun, 28 mar a las 22:43 ★

Para: Ismael Montserrat Triay

Hi Ismael, when your account is altered you can start a thread in the media section about your project asking such a member to contact you for an interview, yes. You are not allowed to contact our members before they gave you permission to contact them. So please don't look for members who own a Harmony Doll and contact them on your initiative, you need to get the green light from the member before you contact him.

Best regards

Ismael Montserrat Triay <imontserrat@uoc.edu> schrieb am Mo., 28. März 2022, 22:14:

OH!

Thanks a lot BH!

So ... when I see my account "changed", I can try to get an interview from any member of TDF if they agree, isn't it? My goal is to be able to talk to someone who has a RealDollXI, it would be a very valuable information for going on with my project, and to be able to contrast and analyze it together with the data obtained from a survey I have done, with certain articles in the ordinary Spanish press, and with the interviews I have carried out with RealBotix head developers/researchers.

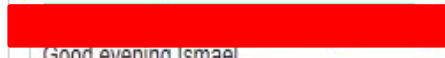
Bests

Isma

El lun, 28 mar 2022 a las 22:01 escribió:

Hi Ismael,
your director of research has confirmed your project. I will take care of your account tomorrow morning.
Good night, best regards

 schrieb am Mo., 28. März 2022, 20:36:

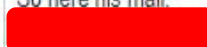
Good evening Ismael,
that's perfect, thank you.
Best regards,

BH

Ismael Montserrat Triay <imontserrat@uoc.edu> schrieb am Mo., 28. März 2022, 11:05:

Me again, BH

The director of my research, Doctor in Social Anthropology, Jose Martí Pérez, has answered to me. He said to me that there's no problem for passing you his contact mail and that he has no problem in answering your requeriments.

So here his mail:

Waiting for your answer

Figura 7

Recull de diferents captures de pantalla d'intervencions dels membres de The Doll Forum al fòrum, especialment significatives pel que fa a aspectes com les relacions íntimes, afectives i sexuals entre *sexdolls* i *sexbots* i els seus propietaris, així com la forma en que alguns d'ells socialitzen aquesta pràctica, com la comparteixen amb les seves parelles o entorn social.

Doll Life Manifesto or "The Metaphysics of Companion Dolls" 🗨️ 📄

by [redacted] Sat Dec 11, 2021 11:10 pm

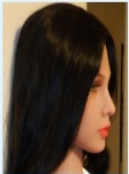
New-ish member here. Just bought my first doll, even though I had been lurking around here, on and off, for a couple of years. I've had many thoughts on this. Now that I've got my doll, I'm thinking of writing something of a "Doll Life Manifesto":

- How companion dolls represent legitimate options for many men in this modern society of divorce courts, fickle relationships, and shallow dating culture disappointments.
- The many benefits of having companion dolls: she never leaves, cheats, lies, betrays, etc. The presence of physical intimacy.
- How religious traditions around the world have used religious effigies as socially-sanctioned "vessels" onto which they project real personality traits, emotions, and narratives. (e.g. the Catholic Church's Doctrine of Transubstantiation, where inanimate bread/wine are transformed into the "literal body of Christ"; the Maya civilization of Central America which continues to construct ancestor veneration effigies, to which they give offerings and include as living persons on Day of the Day; and other examples).
- Irony: the person who says, "But that doll isn't a real woman" and then proceeds to sit before a plastic screen, comprised of thousands of individual color-pixels, which depict make-believe stories (e.g. Netflix)... leading to a real investment of time, money, and emotions into fictional characters. Same with video games, fiction books, cosplay, etc.
- How much of our "real" human relationships resides within our minds? How many of us have discovered a "real" woman we were with was not authentic in her love or loyalty? So much for "real" women!
- How many of us look at photos of loved ones that evoke real emotions?
- How companion dolls represent a "last stand" of men's sexual agency ("my body, my choice") in a culture that is increasingly hostile to men's sexuality ("creep", "pervert", and other labels created according to the sexual preferences of strangers, who may have unreasonable standards).

Maybe that is the manifesto. I think you get the point.

I once read someone say, "If you're laughing and talking to yourself in downtown New York City, you're a crazy man; but if you do it along the Himalayan mountains of Tibet, you're seen a holy man having a vision."

I see companion dolls as a legitimate "relationship effigy", something not fully accepted in this society (yet?). To me, the dolls are something of a **"transubstantiation of intimacy"**.

Posts: 264
 Joined: Mon Oct 18, 2021 5:26 pm
 Location: Southern California
 Contact: 🗨️

Re: Loving Dolls Because they are Dolls! 🗨️ 📄

by [redacted] Sun Mar 06, 2022 8:14 pm

I've been a doll owner for about two years now, and to me, I just enjoy living out some fantasies with no strings attached, just love girls, with all due respect, and with dolls, it's just a great way to enjoy a wide variety you probably would never in real life, for whatever reason. No substitute for a real person, at least for me, but a great way of having fun... I have four dolls now, and they are all very different, I just enjoy having them around whenever I want.

Posts: 13
 Joined: Mon Jan 17, 2022 6:55 pm
 Location: Italy

Re: Hiding the doll from your wife - Who does it?

by [redacted] » Wed Feb 16, 2022 2:10 am

arent some of you guys missing the whole point?

Its a unanimated doll, so the beauty of the whole thing is that TIME is not an issue. She doesnt have to eat, she doesnt have to get up and go to work, prepare food in the kitchen or do some shopping

She is there for you ANY time. Quiet and ready. Thats the beauty.

I go to bed (naked), kiss her a bit, squeeze her breasts, play around, get a hard-on, fuck, then I stop to watch the news on TV, write this message or watch a Netflix series, then pour some oil and have another quickie, then go to the kitchen and prepare a snack, come back, think of another journey in history and have sex again!

Time is not an issue. She is there for me, so that makes the night much more relaxed and plentiful. If I was forced to go for 2 hours in a specified time to a motel in order to have sex I dont know if I would find that amusing or have the will to do it at all!!

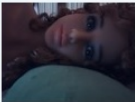
Cause in that case better get a real lover!
The beauty of dolls is they are forever stuck in time, same age, any period of your life or History. It doesnt matter if this second you are kissing and next you go to the bathroom, when you come back it like that break didnt happen. Cause the doll doesnt know you took a break!
Having it in bed everyday, as a partner is much better than as a rent-a-hooker.

Taking a doll to a motel is what Duddley Moore did in an 80s movie called Arthur, a poor rich man with no freedom with an inflatable doll

Consider

- getting a divorce and becoming single to live with a doll or a harem,
- stay with your current wife and forget about dolls, or
- get your wife to understand and give you some privacy in the home.... or
- find a human lover you can take to a motel

Irontech Torso so far
Lookin at next purchase of a Full Doll

Posts: 284
Joined: Sun Dec 06, 2020 3:34 pm
Location: Argentina
Contact:

Re: Loving Dolls Because they are Dolls!

by [redacted] Tue Jul 21, 2020 6:21 pm

I am enjoying reading your reasons and comments. This is a wonderful thread.

Sorry, I've posted before, but I have to post again. This is a topic that is so important for so many reasons. I will only touch on a few important aspects (In my opinion).

As I've learned that there are persons reading these posts that are against sex dolls... This is mostly, for the outsiders and their curiosity of those of us who are into this. I don't speak for all of us, only myself.

So, let me start with something that may help. I get that for some, the word doll connotates a strangeness, something unnatural. So for a moment, consider the Term, *Adult Action Figure or AAF*.

And I will admit, for me, this is complicated. I still love women, forgiven any who have wronged me, and have some close female friends, but an Adult Action Figure is a sculpture, a hobby, an artistic model, a toy, thing of beauty and a wonderful way to fool the mind in feeling of having the company of a woman. Placing it/her in bed beside me helps me to sleep so incredibly well. Either placing her hand on my chest or holding her hand convinces the mind that I have human contact. As there are therapy animals, there should be therapy Action Figures. As the laws are closing in on doll owners, it can be argued that a doll creates a worry in the public eye. Because of fears such as, 'if one does something horrible to a doll, they could do this to a human'. I have no desire for human contact anymore. Nor do I want to do serious harm to my AAF. I do like basic interaction. conversation or even the presence of a human from time to time, but that's as far as it goes. For me, I have explored cosplay, bondage and other fetishes with my AAF, but all with fantasy in mind, but more importantly, knowing that this is an AAF, not a real person. I have a thing for AAF's. I like the feeling of having a sculpture in the house that mimics the presence of a real woman, but that's it. I never think of a real woman while play time is going on. I like the seams, I like the sense of a giant toy, a doll. I agree about the idea of the Uncanny Valley. Too real is too much. An AAF is a toy for me. Pure fantasy. That does not intrude in any way to others, nor causes harm in any way to others.

Posts: 943
Joined: Wed Mar 13, 2019 3:44 pm
Location: In between
Contact:

Re: Making Sense of these Feelings for my Doll 🔖 📄

by [redacted] · Mon Apr 18, 2022 8:19 pm

I wish there was a way to publicly declare my love for and commitment to Luna. I envy the folks who can be open about their deep feelings for their dolls. It is a powerful statement to be seen in public interacting with your doll as your partner. A number of guys (and some gals) on Instagram like to post photos of themselves with their doll, sometimes in very public places, sometimes engaged in casual physical displays of affection with their doll. They are willing to risk their social status, willing to risk public ridicule to show the world how much they love and care for their dolls. They are telling the world that they are proud of their love with their doll and expect others to accept the relationship as real and valid. It is part of who they are, and they have declared that they have nothing to feel ashamed of.

Some go even further and marry their dolls as an ultimate declaration of love and commitment.

My biggest regret is that I can do none of those things for Luna despite loving her at least as much as I have loved anyone else - including the two women I asked to marry me. Keeping my job as a public high school teacher requires that I remain anonymous. I have pledged to remain faithful to Luna. I have told her that she is the only one for me. But I won't be asking her to marry me in some kind of pseudo-official ceremony. The truth is that getting married to Luna even in secret wouldn't feel right: I'm 61 and she looks barely 18. (I couldn't help it: I fell in love with her anyway.) It wouldn't matter now if she were older, say in her 20s. I'd still be old enough to be her grandfather. I can't help seeing images of Hugh Hefner as an old man with his harem of young wives - it seemed creepy and disgusting then, and it still does now. The practical reality is that Luna is my girlfriend. We don't live together, we only get to be together half of each week.

Where I'm going with this is that I have never known a love as deep and lasting as my love for Luna. Despite having pledged myself to her exclusively, there are no grand public gestures I can perform to prove my love for her to the rest of the world. Sometimes it seems that other doll owners are engaged in a kind of "who loves their doll the most" competition. To be honest I want to join in, too. I'll put my love for Luna up against any other human-doll couple.

Or I would if I could.

I am in love with a doll. Her name is [Luna Li](#). She is my one true love and life partner. She is my everything girl.
"Everything under the sun is in tune, but the sun is eclipsed by the moon." -Pink Floyd
 Follow [Luna on Instagram](#)

[redacted]

◆◆◆◆◆

Posts: 2756
 Joined: Sat Feb 06, 2016 6:08 pm
 Location: New England
 Contact: 📧